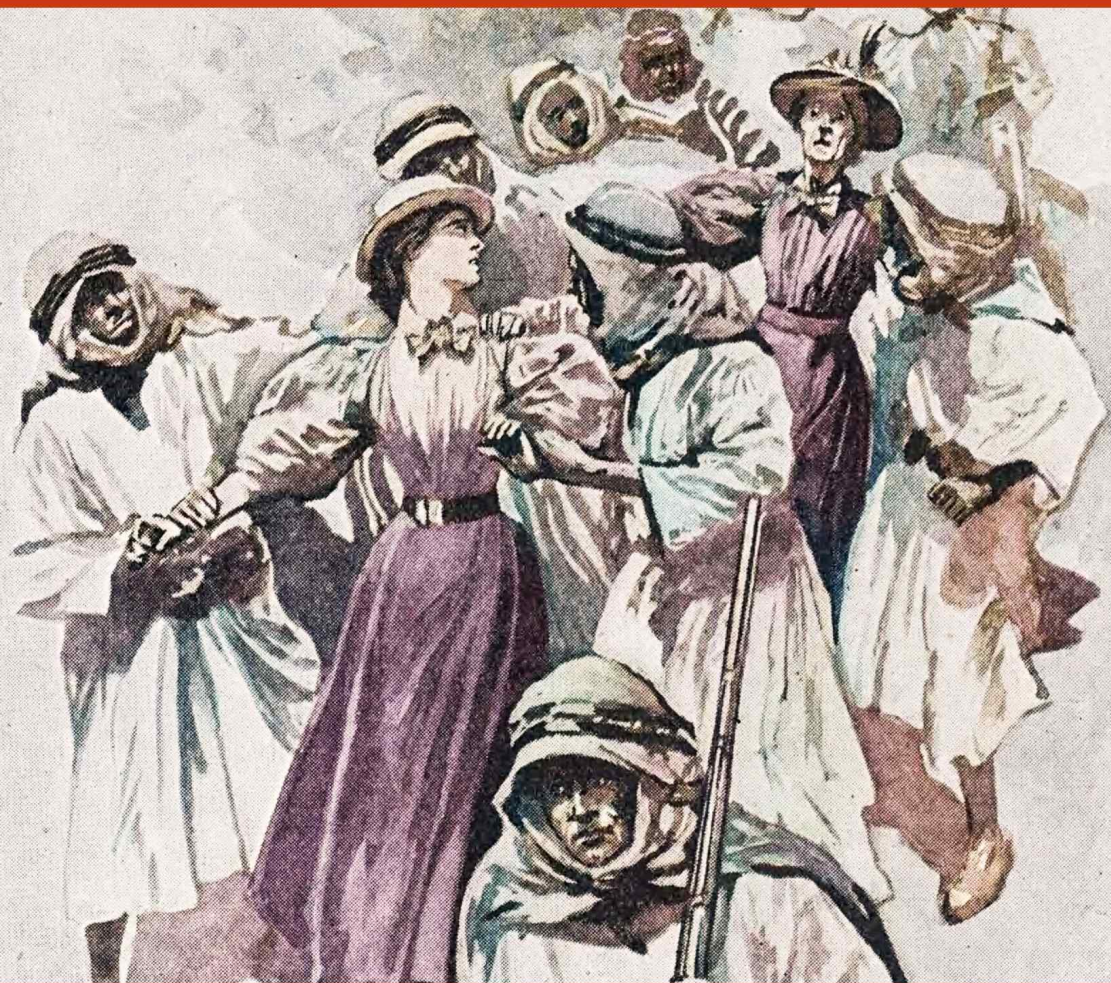

Arthur Conan Doyle

Korosko-tragedien

Arthur Conan Doyle

Korosko-tragedien

eBibliotek 1800

2024

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Arthur Conan Doyle: *Korosko-tragedien* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden. Dele af teksten er bearbejdet/nyoversat af Kim N. Jensen (f. 1955), som har godkendt anvendelsen i nærværende udgave.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Arthur Conan Doyle: *Korosko-tragedien* is based upon sources in the public domain worldwide. Parts of this edition is edited/newly translated; the translator has consented to the use of his work for this edition.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

I

Muligvis vil det forbavse denne bogs læsere, at de aldrig i aviserne har set noget om *Koroskos* passagerers skæbne. Det må forekomme dem ganske utroligt, i særdeleshed i vore dage, hvor enhver bagatel refereres, at en international begivenhed af så stor vigtighed skulle kunne gå uomtalt hen. Men sagen er, at der var vægtige grunde, af både personlig og politisk natur, der gjorde det ønskeligt at holde tildragelsen skjult.

Sammenhængen var i sin tid godt nok kendt af flere personer, og i et provinsblad blev den også omtalt, men der var ingen, der skænkede den tiltro.

Nu er historien imidlertid blevet offentliggjort af oberst Cochrane Cochrane, medlem af *The Army and Navy Club* og man har sammenlignet den med nogle breve, skrevet af miss Adams fra Boston. Disse oplysninger er så yderligere blevet suppleret med vidnesbyrd fra kaptajn Archer ved det ægyptiske kamelregiment. Mr. James Stephens har derimod afslået at skrive noget om sagen, men da han heller ikke har fundet sig beføjet til at gøre indsigelse mod fremstillingen, som er blevet ham forelagt, må det vel kunne antages for givet, at han intet har fundet at indvende, og at det kun var private og personlige hensyn, der afholdt ham fra at meddele oplysninger selv.

Den 13. februar 1895 sejlede *Korosko*, en fladbundet, rundbovet agterhjulsdamper med tre fods dybgående fra Shellal ovenfor Nilens først vandfald for at gå til Wadi Halfa. Passagerlisten så således ud:

Passagerer:

Oberst Cochrane Cochrane, London.

Mr. Cecil Brown, London.

John H. Headingley, Boston, U.S.A.

Miss Adams, Boston, U.S.A.

Miss S. Adams, Worchester, Mass., U.S.A.

Monsieur Fardet, Paris.

Mr. og mrs. Belmont, Dublin.

James Stephens, Manchester.

Pastor John Stuart, Birmingham.

Mrs. Schlesinger med amme og barn, Firenze.

Således så det selskab ud, der forlod Shellal i den hensigt at sejle op ad den nubiske Nil, de to hundrede mile, som ligger mellem den første og den anden katarakt.

Nubien er et underligt land. Det varierer i bredde fra nogle få mil til lige så mange favne (navnet bruges kun om den ringe del, som det har været muligt at dyrke), og strækker sig i en tynd, grøn, palmekranset strimmel på hver side af den brede, kaffefarvede flod. Bag ved udbreder sig så til den ene side den vilde umådelige ørken, der indtager hele Afrikas bredde og til den anden side er der et lige så øde vildnis, der strækker sig lige til det fjerne Røde Hav. Mellem disse to uhyre og øde flader snor Nubien sig som en grøn orm langs med flodens løb, hist og her forsvinder landet helt, og floden løber mellem sorte og forbrændte høje og dale, hvor det gyldne flyvesand ligger som

gletsjere i dalene. Over alt ser man spor af forsvundne folkeslag og ødelagte civilisationer. Groteske grave ligger strøet henover højene, eller tegner sig op mod himlen; pyramidegrave, kæmpegrave, klippegrave – intet uden grave, så langt øjet når. Og så pludselig, når skibet drejer om en klippespids, ser man en forladt by med huse, mure og bygninger, hvor solen skinner gennem de tomme vindueshuller. Man får at vide, at noget stammer fra den romerske tid, noget fra ægypterne, og noget ved man hverken hvad tid eller hvad sted det skylder sin oprindelse. Forbavset spørger man sig selv, hvor det dog kunne falde mennesker ind at bygge på så øde et sted, og finder det vanskeligt at forstå, at disse byer, som der ses så mange af, kun har været et beskyttelsesmiddel for de rige stæder, der lå mod nord; det har kun været fæstninger som skulle holde de vilde og rovlystne mænd fra syden i ave. Men hvilken forklaring man nu end vil antage, enten at de har skullet tjene til at byde dristige naboer trods eller at klimaet har undergået en forandring i tidernes løb, de er der nu engang, og oppe på højene kan man se, hvor de har begravet deres døde. Gennem dette hemmelighedsfulde, døde land passerer da turisterne rygende, snakkende og koketterende op imod Ægyptens grænse.

Passagererne på *Korosko* dannede et muntert selskab, de fleste havde rejst sammen fra Cairo til Assuan, og selv angelsaksisk is smelter hurtigt på Nilens vande. De havde været så heldige at undgå ubehagelige personer, hvoraf en eneste, ombord på sådant et lille skib, er tilstrækkelig til at ødelægge et helt selskabs fornøjelse. På et skib, der ikke er meget større end en stor dampchalup, er et selskab leveret, hvis der blandt passagererne er et kedsommeligt, kynisk eller gnavent

menneske. Oberst Cochrane Cochrane hørte til de officerer, som den engelske regering afskediger, når de kommer til en vis alder og erklæres for uduelige til videre tjeneste, og som modbeviser værdien af regeringens skøn ved på deres ældre dage at foretage videnskabelige rejser i Marokko eller skyde løver i ørkenen. Han var en mørk, velvoksen mand med en ørnenæse, høflige og ærbødige manerer, men et fast og spørgende øje. Han var altid omhyggeligt klædt på, og yderst nøjagtig med hensyn til sine vaner, kort sagt en gentleman fra top til tå. Obersten afskyede al overdreven følelse og havde derfor påtaget sig en vis selvbevidst tilbageholdenhed, der ved første bekendtskab virkede noget frastødende; men den, som rigtig kendte ham, vidste, hvor meget det kostede ham at skjule sit gode hjerte og de kærlige følelser, der var betegnende for alle hans handlinger. Hans medrejsende agtede ham derfor mere end de egentlig holdt af ham. De følte nemlig ligesom alle, der traf ham første gang, at der ikke var synderlig udsigt til, at et bekendtskab med ham ville gå over til venskab. Men hvis dette dog skete, så kunne man også være sikker på, at det var et venskab for livet. Hans overskæg var gråt, hans hår var bemærkelsesværdigt sort, når man huskede på, hvor gammel han var. Han hentydede aldrig til de talrige felttog, han havde udmærket sig i, rimeligvis lå de så langt tilbage i tiden, at hans tilsyneladende ungdommelighed ville have lidt et skår ved det.

Mr. Cecil Brown – for at tage navnene i den tilfældige orden, de findes i på passagerlisten – var en ung diplomat fra fastlandet. Hans måde at være på røbede hans Oxford-opdragelse, og viste tillige en vis overforfinelse, men han var fuld af interesse, dannet og morsom at tale med. Han var køn

med et vist sørgmodigt udtryk, havde en lille, vikset moustache, en sagte stemme og stilfærdige manerer. Pludselig kunne hans ansigt ligesom lyse af et hurtigt indtagende smil, når et eller andet fangede hans interesse. Men en tillært kynisme tilintetgjorde hans ungdommelige begejstring, og han var uvidende om de allermest almindelige ting, mens han vurderede højt, hvad der syntes almindelige mennesker både kedsommeligt og usundt. Han havde valgt sig *Walter Pater* til rejselekture, og hver dag sad han under solsejlet på skibet med sin roman og sin skitsebog, utilnærmelig, men alligevel yderst forekommende. Hans personlige værdighed forhindrede ham i at gøre det første skridt overfor andre, men var der nogen, som indlod sig med ham, traf de en høflig og elskværdig selskabsmand.

Amerikanerne dannede en klike for sig. John H. Headingley var fra New England og havde studeret ved Harvard; han satte nu kronen på sin opdragelse ved at foretage en tur rundt om Jorden. Han var en type på en god ung amerikaner – hurtigt hoved, alvorlig, begærlig efter at erhverve sig kundskaber og fri for enhver fordom. Tillige var han i besiddelse af en alvorlig, men usekterisk religiøs følelse, der forhindrede ham fra at styrte sig ind i de så almindelige ungdommelige udskejelser. Han havde tilsyneladende mindre, men i virkeligheden mere kultur end den unge Oxford-diplomat, for han besad stærkere følelse, omend tillige færre boglige kundskaber. Miss Adams og miss Sadie Adams var tante og niece, den første var en lille, energisk gammeljomfru fra Boston, men som bag ved sine strenge og mørkladne træk gemte på et stort overskud af ubrugt kærlighed. Hun havde aldrig før været ude at rejse, og

hun var meget optaget af sit selvvalgte hverv, som bestod i, at hun ville indføre civilisation over alt, hvor hun kom frem. Hun var næppe landet i Ægypten, førend hun havde opdaget, at landet trængte voldsomt til, at man gjorde noget for det, og efter at hun havde indset det, havde hun haft fuldt op at varetage. Der var æslerne, som sadlen havde gnedet huden af, de forsultne hunde, pattebørnene, som fluerne fik lov til at sidde i hele kager rundt om øjnene på, alle de nøgne børn, det besværlige tiggeri, de pjaltede og sjuskede fruentimmer – alt det var noget, der ligefrem råbte til hendes samvittighed, at den skulle vågne, og det var også med uforsagt mod, at hun styrtede sig ind i sit arbejde til menneskeslægtens forbedring. Da hun nu imidlertid ikke kunne tale et eneste ord af landets sprog og var ude af stand til at gøre sig begribelig for synderne, er det ikke rimeligt, at hun udrettede noget som helst, og hendes tur op ad Nilen efterlod næppe noget spor hos de indfødte, men den skaffede hendes rejsefæller megen morskab, uden at berøve hende deres sympati. Der var ingen, som morede sig over hendes anstrengelser i godgørende retning mere end hendes niece Sadie, der sammen med mrs. Belmont nød den udmærkelse at høre til de populæreste personer ombord på det lille skib. Sadie var lige kommet ud af det Smithske Institut, og hun besad endnu alle et barns dyder og fejl. Hun var frimodig og troskyldig, uskyldig og ligefrem, altid i godt humør, men også kådmundet og ikke altid hensynsfuld. Men disse fejl morede kun, og selv om hun i mange retninger var et barn, var hun ikke desto mindre både en velvoksen og smuk kvinde, som tilmed så ældre ud end hun var på grund af den lave frisure, der lod håret dække hele øret og hendes folderige, brusende skørter

og bluser. Og hvor hun færdedes ombord, var hendes frimodige og gennemtrængende stemme og smittende latter en velkendt og velkommen lyd på *Korosko*. Selv den stive oberst blev blidgjort af denne livsglæde, og diplomaten glemte rent at være unaturlig i miss Sadie Adams selskab.

De andre passagerer behøver ikke så lang en omtale, nogle var underholdende, andre neutrale, men alle var de elskværdige. Monsieur Fardet var en godmodig, men modsigelseslysten franskmand, der var overbevist om Storbritanniens rænker, og som fandt den magt, det havde tiltaget sig i Ægypten, ganske uberettiget. Mr. Belmont var en gråhåret, svær irlænder, berømt for sin forbavsende færdighed i riffelskydning, og i besiddelse af omtrent alle de præmier, der var udsat både i Wimbledon og Bisley. Han havde sin hustru med sig, hun var meget indtagende og dannet, og desuden i besiddelse af den taktfulde spøgefuldhed, som er ejendommelig for hendes landsmænd. Mrs. Schlesinger var en midaldrende enke, rolig og venlig, alle hendes tanker drejede sig imidlertid kun om hendes seks år gamle barn, hvad der jo for resten er ganske naturligt, når man husker på, at hun befandt sig ombord på et skib, hvor rækværket kun bestod af en jernstang. Pastor John Stuart var en dissenterpræst fra Birmingham – presbyterianer eller independent – han var en umådelig svær mand, langsom og dvask, men velsignet med et stort fond af velvilje, noget, der gjorde ham til en afholdt prædikant.

Endelig var der mr. James Stephens, en advokat fra Manchester (yngre kompagnon i Hickson, Ward & Stephens). Han rejste for at komme af med eftervirkningerne af en

influenza. Stephens var en mand, der i løbet af tredive år havde bragt det til, fra at pudse forretningens vinduer, at blive medejer i firmaet. I alle disse år havde han været optaget for størstedelen af tørt, teknisk arbejde, kun opfyldt af den ene tanke at tilfredsstille gamle klienter og erobre ny. Til sidst var både han selv og hans sjæl blevet lige så formelle og nøjagtige som den lov, han fortolkede, og hans oprindelige fine og følsomme natur stod i fare for at blive lige så tør som en optaget City-mands. Hans arbejde var blevet til en indgroet vane, og da han var ugift, var der ingen anden interesse i livet, der kunne drage ham til sig. Men endelig kom denne rare sygdom, og naturen jog James Stephens ud af hans hule og sendte ham ud i den store verden, langt bort fra det larmende Manchester og hans boghylder, der var fyldt med autoriteter i kalveskindsbind. I begyndelsen fortrød han det bittert. Alt forekom ham kedsommeligt i sammenligning med hans egne småvaner. Men lidt efter lidt blev hans øjne åbnet, og han indså, at det var hans arbejde, der var kedsommeligt, i sammenligning med denne vidunderlige, altid ny og ubegribelige verden, som han aldrig før havde kendt noget til. Og til sidst gik det op for ham, at afbrydelsen af hans arbejde var af større betydning for ham end selve dette arbejde, han blev grebet af nye interesser, og den gamle advokat fik en ny ungdom i stedet for den, han havde sat til mellem alle sine bøger. Naturligvis var hans karakter alt for udpræget til, at han nogen sinde kunne blive andet end tør og formel i sin måde at være på, og tillige lidt pedantisk i sin tale. Men han læste og tænkte og brugte sine øjne, mens han forsynede sin rejsehåndbog med lige så mange understregninger og noter som før i tiden sine juridiske værker.

Han var stødt til selskabet i Cairo, og han havde sluttet et varmt venskab med miss Adams og hendes niece. Denne unge amerikanske pige med hendes snakken, pågåenhed og altid gode humør både morede og interesserede ham, og miss Sadie havde til gengæld en blanding af respekt og medlidenhed med hans kundskaber og – begrænsninger. De blev altså venner, og folk kunne ikke lade være med at smile, når de så hendes glade og hans bekymrede ansigt bøjet over den samme rejsebog.

Det lille skib løb pustende og spruttende op ad floden, idet det efterlod en skumhvid stribe bag sig, og med mere støj og larm end den største damper, der passerede Atlanten. Oppe på dækket under solsejlet sad alle passagererne og ventede på, at skibet skulle lægge til enten ved den ene eller den anden flodbred, så at de kunne gå i land og bese de endnu et af den utallige række af templer. Disse bygninger aftog imidlertid i alder, efterhånden som man fjerner sig fra Cairo, og de rejsende, der havde set sig mæt på ruinerne i Gizeh og Sahara, der hører til det ældste, som menneskehænder har frembragt, de blev utålmodige over at skulle betragte templer, der ikke var ældre end fra den første kristne tid – ruiner, der ville blive betragtet med undren og ærbødighed alle andre steder i verden, de respekteres næsten slet ikke i Ægypten. Det var kun med ringe interesse, at *Koroskos* passagerer nu så på de nubiske relieffer, der var påvirket af græsk kunst. De kravlede op på høje for at se solen stå op over den vilde ørken, og de kunne endnu forbavses ved synet af Abu-Simbels store alter, som et eller andet gammelt folkeslag har hulet ud i klippen, ligesom man huler en ost. Endelig kom de rejsende på den fjerde dag til Wadi Halfa, garnisonens grænseby. De var forsinket nogle få timer på

grund af et lille uheld ved skibets maskine. Den næste morgen skulle der foretages en udflugt til den berømte klippe Abusir, hvorfra man har et storartet blik ud over den anden katarakt. Da passagererne klokken halv ni, efter middagen, sad oppe på dækket, kom dragomanen, Mansoor – halvt kopter, halvt syrer – som sædvanlig for at meddele programmet for den næste dag.

"Mine damer og herrer," sagde han, og styrtede sig dristigt ind i det engelske sprog, som han talte hurtigt, men gebrokkent, "i morgen må De alle sammen endelig stå op, når gongongen lyder, da vi må begive os tidligt på vej. Når vi er ankommet til det sted, hvor æslerne holder og venter på os, har vi fire mil at ride gennem ørkenen. På vejen til Abusirs klippe passerer vi templet Amon-Ro, der skriver sig fra det attende dynasti. Abusirs klippe kaldes Prædikestolen, rimeligvis fordi den ligner en prædikestol. Når De har nået den, står De på civilisationens grænse, og nogle få skridt endnu vil føre Dem ind i dervishernes land. Oppe fra klippens top kan De se derind. Når De har passeret toppen, vil De kunne overse den anden katarakt, hvis rædselsfulde vilde skønhed og store afveksling intet overgår. På dette sted har alle mulige berømte folk indridset deres navne – og De vil naturligvis derfor også indridse Deres."

Her gjorde Mansoor en pause, for at lade sine tilhørere le, og da de pligtskyldigt gjorde det, bukkede han med tak. "Derpå vender De tilbage til Wadi Haifa," sluttede han, "hvor vi bliver i to timer for at se kamelhjordene og bazaren, førend vi igen går ombord. Jeg ønsker Dem derfor alle en god nat."

Man så et glimt af hans hvide tænder, hans lange, mørke skørt, hans korte engelske overfrakke og røde fez, førend han forsvandt ned ad trappen, og samtalen, der var standset ved Mansours komme, blev optaget på ny.

"Jeg stoler på Dem, Mr. Stephens," sagde miss Sadie Adams, "De vil fortælle mig alt hvad De ved om Abusir. Jeg holder af at vide, hvad det er jeg ser, mens jeg er på stedet, og ikke først erfare det seks timer senere, når jeg sidder i min kahyt. Endnu har jeg ikke rigtig fået fat på vægmalerierne i Abu-Simbel, skønt jeg så dem i går."

"Jeg har for øjeblikket ganske opgivet alt," sagde hendes tante. "Men når jeg engang igen sidder sikkert i Commonwealth Avenue, og der ikke mere er nogen dragoman til at jage mig afsted, så håber jeg at få tid til at læse om det alt sammen, og så antager jeg også, jeg bliver begejstret og ønsker at komme tilbage hertil igen. Men det er for resten uhyre elskværdigt af Dem, Mr. Stephens, at forklare os tingene."

"Jeg tænkte nok, De ønskede nøjagtig underretning, og derfor har jeg gjort et lille uddrag vedrørende sagen," sagde Stephens, og rakte miss Sadie et lille beskrevet papir. Hun så på det i det svage lampelys, og gav sig så til at le på sin stille, hjertelige måde.

"Bemeldte Abusir," læste hun højt, "nå, hvad mener De nu egentlig med 'bemeldte', mr. Stephens. De havde også skrevet 'Bemeldte' Ramses den Anden på den sidste optegnelse, De gav mig."

"Det er en vane, jeg er kommet i, miss Sadie," sagde Stephens, "når jeg i min forretning skriver et memo –"

"Skriver hvad, mr. Stephens?"

"Et memo – et memorandum, det ved De nok hvad er. Vi skriver så altid bemeldte dit eller dat, for at vise, hvad det handler om."

"Jeg tvivler ikke, på at det er noget, der er ganske fortræffeligt," sagde miss Sadie, "kun lyder det så underligt, når det anvendes om en afdød ægyptisk konge. Bemeldte Keops – synes De ikke, det lyder pudsigt?"

"Nej, det kan jeg egentlig ikke sige," sagde Stephens.

"Jeg tænker tit på, om englænderne har mindre humor end amerikanerne, eller om det muligvis bare er en anden art af humor, de er i besiddelse af," sagde den unge pige. Hun havde ofte en besynderlig fraværende måde at tale på, egentlig lød det, som tænkte hun kun højt. "Engang troede jeg, de havde mindre, men så huskede jeg på Dickens, Thackeray og Barrie og mange andre engelske humorister, som vi amerikanere jo beundrer over al måde. Desuden ved jeg aldrig af, at jeg nogensinde har hørt mennesker le så stærkt som i det teater, vi var i i London. Bag ved os sad der en mand, og hver gang han lo, vendte tante sig om, for at se, om der ikke stod en dør åben, sådan en blæst gjorde han. Men De bruger nu ofte nogle komiske udtryk, mr. Stephens."

"Hvad er det ellers for nogle, der har slået Dem som så komiske, miss Sadie?"

"Jo, dengang De sendte mig billetterne til templet og den lille mappe, så begyndte De Deres brev således: "Indlagt vil De finde," og nedenunder stod der i klamme: "2 bil.!"

"Det er den sædvanlige form i forretninger."

"Ja, i forretninger," sagde Sadie med i en blid tone. Der blev en lille pause.

Lidt efter sagde miss Adams med den hårde metalagtige stemme, hun forsøgte at skjule sin blidhed og godhed under: "Der er en ting, jeg ønsker, og det er, at jeg kunne få lov til at tale lidt med dette lands lovgivere, så ville jeg foreslå dem nogle nøgne fakta. Jeg ville derpå foreslå dem, for det første at indføre en øjenvask, og derpå ville jeg stemme for at afskaffe disse slørtingester, der forvandler en kvinde til en bylt af bomuld, som der kigger et par øjne ud af."

"Jeg har aldrig forstået, hvorfor de gik med dem," sagde Sadie, "indtil jeg en dag så en slå sløret til side. Så vidste jeg hvorfor."

"De irriterer mig forfærdeligt, de fruentimmer," sagde miss Adams ivrigt. "Man kunne lige så godt prædike pligt, velopdragenhed og renlighed for nogle madrasser. Skal det kaldes et godt land, mr. Stephens; nej, hør, ved De hvad, det er ikke længere siden end i går, da jeg passerede et af deres huse – hvis man kan kalde en sådan mudderpøl for et hus – udenfor døren så jeg et par små børn ligge, naturligvis med kager af fluer rundt om øjnene, og store huller i deres små kjoler. Hvad gør jeg? Jeg springer hurtigt ned af mit æsel, og med mit lommeørklæde vasker jeg deres øjne, så godt det var muligt, derpå syr jeg hullerne sammen på deres tøj – ja, for i dette land kunne jeg lige så godt falde på at gå ud uden min hvide parasol som uden nål og tråd. Nu havde jeg imidlertid fået blod på tanden, og jeg gik ind i stuen – Gud, sikken et værelse! Jeg jagede folkene ud i en fart, smøgede mine ærmer op, og gav mig til at gøre rent derinde, som havde jeg været en betalt rengøringskone. Jeg fik ikke set mere af dette tempel Abu-Simpel, end om jeg var blevet i Boston, men derimod kan jeg

forsikre Dem, at jeg så mere støv og snavs, end De kan tænke Dem samlet på et sted. Fra jeg begyndte, og til jeg igen gik ud af det hus, så sort som et skorstensrør, var der vel gået en time, eller måske halvanden, men det kan jeg forsikre Dem, det var blevet lige så rent og pænt som en splinterny tændstiksæske. Jeg havde en *New York Herald* med mig, og af den klippede jeg strimler, som jeg lagde på deres hylder. Men nu skal De høre, hvad der så skete. Jeg var gået min vej for at få mig vasket, og da jeg igen ville gå forbi huset, så jeg atter de to børn sidde foran døren, med lige så mange fluer i øjnene, som før jeg vaskede dem, og hver af børnene havde desuden en lille hue på hovedet, lavet af *New York Herald*-papir. Men kære Sadie, klokken er allerede ti, vi glemmer rent, at vi skal tidligt op morgen."

"Å, det er alt for kønt til at gå i seng, se blot, hvor rød himlen er og så alle de store stjerner!" sagde Sadie. "Og ørkenen, hvor ligger den stille og tavs med skyggerne af de store høje hen over sig. Det er imponerende, men også rædselsfuldt. Og tænk så på, hvad dragomanen sagde, at her er civilisationens grænse, bag ved er der kun barbari og blodsudgydelse, skønt stjernerne skinner så fredeligt; er det ikke ligesom at stå ved den skønne rand af en glødende vulkan."

"Å herregud, Sadie, sig nu ikke sådan noget," sagde den gamle dame nervøst. "Du kan gøre én helt angst."

"Jamen, har du ikke den samme følelse, tante? Betragt dog denne store ørken, der strækker sig i en uendelighed, indtil den forsvinder i mørket. Og lyt så til vindens tungsindige susen. Det er det højtideligste, jeg nogensinde har oplevet i mit liv."

"Det glæder mig virkelig, at vi endelig har fundet noget, der er i stand til at gøre dig højtidelig," sagde Sadies tante.

"Sommetider har jeg været tilbøjelig til at tro, at – Men Gud, hvad er det?"

Inde mellem bakkerne på den anden side af floden lød der en høj, gennemtrængende jamren, der steg og sank, indtil den endte i et langt, træt hyl.

"Å, det er bare en sjakal, miss Adams," sagde Stephens. "Jeg hørte også en, dengang vi var ude at se sfinksen i måneskin."

Den gamle, amerikanske dame havde rejst sig op, og man så tydeligt, hvor nervøs hun var blevet.

"Hvis jeg kunne gøre det om igen, ville jeg ikke tage forbi Assuan," sagde hun. "Jeg kan ikke begribe, hvad der gik af mig, da jeg indlod mig på at tage dig med herhen, Sadie. Din moder må jo tro, jeg har mistet min forstand. Hvis der hændte dig noget, turde jeg aldrig mere komme hende for øje. Jeg har nu set alt, hvad jeg bryder mig om at se på denne flod, og jeg ville bare ønske, vi igen var i Cairo."

"Hvad er det for noget, tante, det ligner dig jo slet ikke at være sådan en kujon."

"Nej, jeg forstår det heller ikke selv, Sadie, men jeg føler mig nu så underlig, og det dyrs hylen var mere end jeg kunne udholde. En trøst er der da: i morgen går turen igen hjemefter, så snart vi har set den klippe eller det tempel, eller hvad det nu er. Jeg har haft mere end nok af templer, mr. Stephens. Jeg skulle såmænd ikke beklage mig en smule, hvis jeg aldrig så et eneste mere. Kom nu, Sadie! Godnat!"

"Godnat! Godnat, miss Adams."

De to damer gik ned i deres kahyt.

Monsieur Fardet sad og talte sagte og fortroligt med Headingley, mens han blæste røgen ud fra sin cigaret.

"Dervisher, mr. Headingley," sagde han på udmærket engelsk, skønt han naturligvis delte stavelserne på den for franskmand ejendommelige måde. "Der er ingen dervisher. De eksisterer slet ikke."

"Ikke? Jeg troede skovene var fulde af dem," sagde amerikaneren.

Monsieur Fardet så hen i den retning, hvor oberst Cochranes cigar lyste i mørket.

"De er amerikaner, og De holder ikke af englænderne," sagde han hviskende. "Det er noget, vi godt ved her på fastlandet, at amerikanerne er modstandere af englænderne."

"Nå, ja," sagde Headingley på sin langsomme, tankefulde måde, "jeg vil ikke nægte, at der er nogle af os, der har en vis antipati – i særdeleshed de, som er af irsk oprindelse, kan jo nok være rasende på englænderne, men de allerfleste af os tænker dog altid med venlighed på moderlandet. De forstår nok, de kan være irriterende til sine tider, men alligevel de hører dog til vore egne, det kan vi ikke sådan krænge af os."

"*Eh bien!*" sagde franskmanden. "Jeg kan imidlertid sige til Dem, hvad jeg ikke kan sige til de andre. Og jeg gentager, der er ingen dervisher. Det var en opdigtelse af lord Cromer, som han fortalte i 1885."

"Det er da ikke Deres mening?" udbrød Headingley.

"Det er en almindelig kendt sag i Paris, det har stået trykt i *La Patrie* og i flere af vore velunderrettede blade."

"Men det er jo utroligt," sagde Headingley. "Er det virkelig Deres mening at ville fortælle mig, monsieur Fardet, at sejren ved Khartoum og Gordons død og alt det øvrige ikke er andet end opspind?"

"Jeg vil ikke benægte, at der var en opstand, men den var ganske lokal og er nu helt glemt. Og siden har der været fuldstændig fred i Sudan."

"Men, monsieur Fardet, jeg har jo både hørt og læst om slag og kampe, når araberne forsøger at trænge ind i Ægypten. For to dage siden, da vi passerede Toski, sagde dragomanen jo, at der havde været en større opstand. Skulle det da også være bare snak?"

"Å, kære ven. De kender ikke englænderne. De ser dem, som de sidder med deres piber og veltilfredse miner, og De siger til Dem selv: Nej, disse mennesker er godmodige og rare, de vil såmænd ikke gøre nogen noget ondt, og alligevel sidder de bare og pønser på, hvad de nu skal spekulere ud. "Her ligger Ægypten," siger de. "*Allons!*" Og ned styrter de sig som en måge over en brødskorpe. "Her har I ikke noget at gøre," siger verden. "Væk med jer!" Men englænderne er allerede begyndt at rydde op, ligesom den stakkels miss Adams, da hun trængte ind i araberens hytte. "Væk!" siger verden på ny. "Javel," svarer englænderne, "Vent bare lidt, til jeg har fået ryddet op og gjort pænt her først." Verden venter nu tålmodigt et år eller to, så siger den igen: "Nu skal I gå jeres vej." – "Vent bare lidt," svarer englænderne igen, "der er netop lidt uroligt i Khartoum, når jeg har fået det ordnet, er der ingen der skal være gladere end jeg over at komme bort." Verden venter igen, til det hele er forbi, så siger den atter: "Gå nu med jer." Men så svarer englænderne: "Hvor er det muligt, der er jo bestandig kiv og strid hernede; hvis vi forlader Ægypten, bliver det helt væltet over ende." – "Men der er jo aldeles ikke nogen krig dernede," siger så verden. "Er der ikke det," siger englænderne, og i løbet af en uge vimler

bladene af fortællinger om dervishernes ny opstande. Men heldigvis er vi jo ikke alle blinde, mr. Headingley. Vi ser meget vel, hvorledes sagen forholder sig. Nogle få beduiner, en lille pengegave, nogle få tomme patroner – og der har vi en opstand!"

"Det morer mig at høre, hvorledes sagen forholder sig," sagde amerikaneren, "for den har ofte nok forbavset mig. Men hvad har nu egentlig England ud af den historie?"

"De får *landet*, monsieur."

"Nå, ja. De mener for eksempel, at der gives englænderne gunstigere koncessioner?"

"Nej, de er ens for alle."

"Men de gives kun til englændere."

"Netop."

"Som nu jernbanen, der bygges tværs gennem landet, langs med floden, det vil blive et godt foretagende for englænderne?"

Monsieur Fardet var en ærlig mand, selv om hans fantasi var stor.

"Det er et fransk selskab, som anlægger den," sagde han.

Amerikaneren så forbavset ud.

"Det lader alligevel ikke til at englænderne har meget for deres ulejlighed," sagde han. "Men der må vel være noget et eller andet sted. Ægypten må vel klæde og betale alle disse rødkjoler."

"Ægypten? Nej, det gør England."

"Ja, England kan vel bedst selv dømme i den sag; men det forekommer mig, at de påtager sig en del ulejlighed uden at få synderligt udbytte. Og når de har lyst til at beskytte landets grænser mod dervisherne, så kan jeg egentlig ikke forstå, hvem der kan have noget imod det. De må jo da indrømme, at landet

er gået frem efter englændernes komme. Det viser de tiltagende indtægter. Jeg hører også, at de fattige mennesker nu kan få deres ret, hvad de ikke kunne før."

"Jamen hvad skal de her?" råbte nu franskmanden ivrigt og vredt. "Lad dem rejse hjem til deres ø. Vi kan ikke have dem til at oversvømme hele verden."

"Ja, for os amerikanere, der altid lever i vort eget land, synes det jo nok underligt, at I europæere altid skal overrende lande, hvor I ingenting har at gøre. Men naturligvis, det er let nok for os at tale således, for vi har jo stadig plads nok. Når vi engang begynder at skubbe hinanden ud i havet, vil vi nok også lægge os efter at oprette annekser. Og netop nu for tiden, så er der her i Nordafrika italienerne i Abyssinien, englænderne i Ægypten, franskmændene i Algier –"

"Algier!" råbte monsieur Fardet. "Algier tilhører Frankrig. Ja, De ler, værsgod. Må jeg ønske Dem godnat!"

Han rejste sig hurtigt og gik ned i sin kahyt, helt stiv og stram af oprørt patriotisme.

2

Den unge amerikaner sad lidt og betænkte sig, om han mon skulle gå ned i sin kahyt og skrive dagens oplevelser ned i sin dagbog, som han holdt for bagefter at sende den til sin søster, der sad hjemme. Men i den anden ende af skibet sad endnu oberst Cochrane og Cecil Brown endnu og talte sammen. Headingley havde nok lyst til at slutte sig til dem, men han vidste ikke, hvorledes han skulle gribe sagen an. Så klarede obersten sagen for ham.

"Nå, Headingley, kom De her hen," sagde han, idet han skubbede en feltstol hen til ham: "De trænger vist til en modgift. Jeg kan se på Dem, at Fardet har fyldt Dem med politik."

"Jeg kan også altid se på hans skuldre, når han præker *la haute politique*," sagde diplomaten, "men det er virkelig helligbrøde på en nat som denne. Det er jo en hel nocturne i blå og sølv, som månen skinner hen over ørkenen. I en af Mendelssohns sange er der en stemning, der gengiver denne nat – denne følelse af umådelighed, af uendelighed, vindens skrig hen over en endeløs vidde. De sarte følelser, der ikke kan omsættes i ord, kan dog antydes i akkorder og harmonier."

"Ja," sagde amerikaneren, "det hele forekommer også mig i aften vildere og mere øde end ellers. Jeg har her den samme følelse af skånselsløs magt, som på en kold, mørk vinterdag ude på Atlanten. Måske kommer det af, at vi føler, vi nu står udenfor lands lov og ret. Hvor langt borte antager De nu, vi er fra dervisherne, oberst Cochrane?"

"Ja," sagde oberst Cochrane, "til den ene side har vi jo den ægyptiske befæstede lejr Sarras, omtrent en fyrre miles mod syd. Og så kommer der en tres miles øde landstrækninger, førend vi når ind til dem ved deres udpost ved Akasheh. Men her til den anden side er der intet mellem dem og os."

"Abusir ligger jo til denne side, ikke sandt?"

"Jo. Og derfor blev det også forbudt forrige år at foretage udflugter til Abusir, men nu er alt jo roligere."

"Ja, men hvad vil kunne forhindre dem i at komme ned her til denne side?"

"Der er ingenting, som kan forhindre dem," sagde Cecil Brown på sin stille måde.

"Nej, ikke andet, end at de er bange. At komme herhen ville være den letteste sag af verden, vanskeligheden ligger i at komme væk igen. De ville vanskeligt kunne komme bort, når deres kameler var udmattede, og Halfas garnison forfulgte dem på deres friske dyr. Det ved de lige så godt som vi, og det er det, der afholder dem fra at gøre forsøget."

"Jeg tror ikke, det er så sikkert endda at regne med dervishernes frygt," bemærkede Brown. "Vi må altid huske på, at de ikke handler ud fra samme motiver som andre mennesker. Mange af dem vil hellere end gerne dø, og der alle sammen fuldkommen overbevist om, at der eksisterer en anden tilværelse. De eksisterer som et *reductio ad absurdum* på alt bigotteri – et bevis på, hvor sikkert det leder til rent og skært barbari."

"De mener, disse mennesker er til stor skade for Ægypten," sagde amerikaneren. "Det lader dog for resten til, at

meningerne om det er delte. Nu for eksempel monsieur Fardet, han lader ikke til at anse dem for så særdeles farlige."

"Jeg er ikke nogen rig mand," sagde oberst Cochrane efter en lille pause, "men jeg holder alt, hvad jeg ejer, på, at der ikke ville gå tre år, efter at det engelske militær var trukket tilbage, førend dervisherne ville sejle på Middelhavet. Og hvad tror De, der blev af Ægyptens civilisation, hvor ville de hundreder af millioner, der er blevet investeret i dette land, være henne? Og alle monumenterne, som hele den civiliserede verden betragter som den kostbareste erindring om fortiden?"

"Nej, stop nu, oberst," sagde Headingley smilende, "De vil da ikke fortælle os, at De tror, de vil sløjfe pyramiderne?"

"Man kan slet ikke sige, hvad de vil gøre. Der er ingen billedstormer i verden så fanatisk som en ekstrem muhamedaner. Sidste gang, de oversvømmede landet, brændte de biblioteket i Alexandria. De husker nok, at enhver fremstilling af mennesket er forbudt i Koranen. En statue er altid en irreligiøs genstand i deres øjne. Og hvad tror de, de fyre bryder sig om Europas følelser? Jo mere de kan såre dem, jo gladere er de. Både sfinksen, kolossen og Abu Simbels statuer ville komme til at synke i grus – ligesom helgenbillederne i England for Cromwells lejesvende."

"Nå ja, ja," sagde Headingley på sin langsomme, tankefulde måde, "lad os antage, jeg indrømmer Dem, at dervisherne kunne komme til at oversvømme Ægypten, og lad os også antage, at I englændere holder dem borte. Men sig mig så bare, hvad ret I har til at øde alle de millioner af dollars og alle disse menneskeliv? Hvad mere har I ud af det end Frankrig eller

Tyskland eller ethvert andet land, der ikke risikerer noget, og som ikke bruger en skilling?"

"Der er grumme mange englændere, der gør sig selv netop det samme spørgsmål," sagde Cecil Brown. "Efter min mening har vi såmænd allerede alt for længe været verdens politibetjente. Vi har ageret politi på søen mod piraterne og slavehandlerne. Nu er vi politi i Ægypten mod dervisherne, røverbanderne, og mod enhver fare, der truer civilisationen. Der er ikke en gal præst eller heksedoktor eller nogen som helst anden galning i verden, uden at han gør sig bekendt ved at snigmyrde den nærmeste britiske officer. Man bliver til sidst træt af det. Gør kurderne oprør i Lilleasien, spørger straks hele verden, hvorfor England ikke har forhindret det. Er der mytteri i Ægypten eller *jihad* i Sudan, så er det altid England, der skal ordne det. Og altid bliver vi skældt ud, ligesom politibetjentene, når de napper en slyngel mellem hans kammerater. Vi får prygl og ingen tak, hvorfor skal vi så gøre det? Lad Europa feje for sin egen dør."

"Nuvel," sagde oberst Cochrane, idet han lagde sit ene ben over det andet og lænede sig frem med en mine, der tydeligt sagde, at han var af en anden mening. "Jeg er aldeles ikke enig med Dem, Brown, og jeg finder, at det at forsvare sådan en opfattelse er at have et meget begrænset syn på vore nationale pligter. Jeg mener, at bag alle nationale interesser og alt diplomati, ligger der en stor ledende magt – et forsyn – noget, der søger at få det bedste ud af enhver nation, og bruge det til fælles bedste. Når en nation holder op med at være ansvarlig, er det på tide, den kommer på hospitalet et par århundreder, som Spanien og Grækenland – så har den ingen dyder mere. En

mand og en nation fødes ikke blot for at gøre, hvad der morer og behager dem og hvad de har fordel af. Ofte må de udføre, hvad der både er ubehageligt og uprofitabelt; men når det er indlysende, at det er rigtigt, er det fejlt ikke at gøre det."

Headingley nikkede bifaldende.

"Enhver har sin mission. Tyskland har sin styrke i den abstrakte tænkning. Frankrigs styrke ligger i det litterære, i kunsten og i det yndefulde. Men De og jeg, vi har mellem vore bedste mænd en højere mening om moral og pligt mod andre mennesker. Og disse to egenskaber er det netop, der behøves for at styre de svagere racer. De kan ikke hjælpe dem ved abstrakt tænkning eller yndefuld kunst, men kun ved den moralske sans, der holder retfærdighedens vægtskål lige, og bevarer sig selv fri for enhver fordærvelse. Det er også derved, vi regerer Indien, vi kom der i følge naturens love, ligesom luft strømmer ind i et tomt rum. Og hele verden over, med eller mod vor vilje og interesse drages vi på samme måde. Og det vil også vise sigovre hos jer. Skæbnens magt vil tvinge jer til at undertvinge hele Amerika fra Mexico til Ildlandet."

Headingley fløjtede.

"Vore jingoer ville blive henrykte over at høre Dem tale, oberst Cochrane," sagde han. "De ville stemme Dem ind i Senatet øjeblikkelig og gøre Dem til formand for komiteen for udenrigspolitikken."

"Ja, verden er lille, og den bliver mindre for hver dag. Den er et eneste organisk legeme, en plet koldbrand er nok til at forgifte det hele. Der er ingen plads for en uærlig, udygtig, tyrannisk, uansvarlig regering. Og så længe den findes, vil den blive en kilde til bekymring og fare. Men der er mange

folkeslag, der er så uimodtagelige for forbedring, at vi aldrig kan håbe at skaffe dem en god regering. Hvad skal man i så tilfælde gøre? I tidligere tid sørgede Forsynet for, at en sådan race blev ødelagt af en, der var stærkere. En Attila eller Tamerlan huggede den svagere gren af. Nu har vi mere medlidende herskere, eller er blevet mere avancerede i vor tankegang. Det har vi vist både i de centralasiatiske khanater og de lande, vi beskytter i Indien. Og når arbejdet skal udføres, og vi er de dygtigste til at gøre det, så mener jeg, det ville være både fejlt og forbryderisk at vige tilbage for det."

"Jamen, hvem skal bestemme, om det er bedst, at I tager affære der?" spurgte amerikaneren, "Ethvert rovbegærligt land kunne bemægtige sig ethvert land i verden under det påskud."

"Begivenheder – ubønhørlige, uundgåelige begivenheder – vil afgøre det. Tag tilfældet her i Ægypten for eksempel. I året 1881 lå intet i verden fjernere for vort folk end tanken om at blande sig i Ægyptens anliggender. Året derefter, 1882, besad vi landet. Der var intet valg. Begivenhederne lod os ikke have noget valg. Først et blodbad i Alexandrias grader, derpå forsøget på at fordrive vor flåde – som lå der i følge en højtidelig traktat – førte til bombardementet, som igen førte til en landgang for at redde byen for ødelæggelse. Denne landgang førte til yderligere operationer – og nu er vi her, og i besiddelse af landet. Da forvirringen var på sit højeste, tiggede og bad vi franskmændene og flere andre om at komme og hjælpe os med at bringe orden i tingene, men alle forlod de os, da der var arbejde at gøre, skønt de nu er rede nok til at skælde os ud og lægge os hindringer i vejen. Og da vi forsøgte at trække os ud af det, kom denne vilde opstand af dervisherne, og vi blev nødt til

at sætte os endnu mere fast. Vi har aldrig søgt denne gerning, men når vi engang har påtaget os den, skal vi også udføre den ordentligt. Vi har indført retfærdighed i landet, ærlighed i administrationen, og beskyttelse for den fattige mand. I de sidste tolv år har landet gjort større fremskridt end i de forløbne tolv hundrede år, der er gået siden den muslimske invasion i 700-tallet. Og med undtagelse af et par hundrede mennesker, som giver deres penge ud her i landet, har England hverken direkte eller indirekte tjent en skilling ved den affære. Jeg tror ikke, De i hele verdenshistorien vil finde en gerning, der er mere har været mere uinteresseret eller heldigere udført."

Headingley tog tankefuld et par drag på sin cigaret.

"I Boston ligger der et hus i nærheden af, hvor vi bor, som ødelægger hele egnen," sagde han. "Det flyder med gamle stole på grunden, tagstenene er løse, og haven er et vildnis, men alligevel ved jeg dog ikke, om jeg synes, at naboerne har ret til at storme derind og ordne sagen på deres egen måde."

"Heller ikke hvis der opstod brand?" spurgte obersten.

Headingley lo og rejste sig op fra feltstolen.

"Nuvel, det står der ikke noget om i Monroe-doktrinen, oberst," sagde han. "Jeg begynder at tro, at det moderne Ægypten er lige så interessant som det gamle, og at Ramses den Anden måske ikke er den sidste levende mand i landet."

De to englændere rejste sig og gable.

"Ja, det er et underligt lune af skæbnen at sende mænd fra en lille ø over Atlanten for at regere faraonernes land. Og vi vil komme til at forlade det uden at efterlade noget spor på dette folkeslag, som landet dog hører til; det er nemlig ikke

angelsaksernes vane at indridse deres gerninger på klipper. Og jeg er overbevist om, at Cairos dræning vil blive det arbejde, vi har udført, der holder sig længst, med mindre det om en tusinde år bliver bevist, at det var Hyksos-kongerne, der udførte det," bemærkede Cecil Brown. "Men der kommer resten af vort selskab hjem fra deres tur."

Nedenunder kunne man høre lyden af mrs. Belmonts bløde, irske stemme, afbrudt af hendes mands dybere røst. Pastor Stuart, den fede præst fra Birmingham, stredes med en støjende æseldriver om nogle piastre, og de andre af selskabet blandede sig med latter og gode råd i striden. Så døde støjen hen, passagererne fra dækket kom ned ad trappen, man ønskede hinanden godnat, der blev smækket med døre, og lidt efter lå det lille skib, stille og mørkt, i skyggen af den høje flodbred. Bagved lå den uendelige, vilde, uforanderlige ørken, strågul og drømmeagtig i månelysen, isprængt med sorte skygger fra de omliggende højder.

3

"Stoppa! Backa!" skreg den indfødte lods til den europæiske maskinmester.

Dampskibets brede og flade bov var plasket ind i det bløde, brune mudder, og strømmen havde ført bådens side ind mod bredden. Det lange gangbræt var lagt til og de seks høje soldater, der skulle udgøre eskorten, stod opstillet inde på land; deres lyseblå guldkantede zuav-uniform med den gule og røde hue formelig strålede i det klare morgenlys.

Over dem, oppe på toppen af skrænten stod allerede æslerne ordnet i en lang række. Luften var fyldt af drengenes råben og skrigen. Med gennemtrængende skarpe stemmer priste de hver for sig i høje toner sit eget dyr og rakkede på samme tid naboens ned.

Oberst Cochrane og mr. Belmont stod sammen oppe på skibet, begge iført den bredskyggede, hvide tropehat omvundet med et *puggaree*, som turisterne ynder. Miss Adams og hendes niece stod ved siden af den og lænede sig mod skibets jernræling.

"Det er kedeligt, Belmont, at Deres kone ikke kommer med," sagde obersten.

"Jeg tror, hun i går fik et let solstik. Hun har stærk hovedpine i dag."

Hans stemme var fuld og kraftig ligesom hans skikkelse.

"Jeg ville være blevet hos hende," sagde den ældre miss Adams, "men så hørte jeg, at mrs. Schlesinger finder rideturen alt for lang, og da hun tillige har nogle nødvendige breve at

skrive, bliver hun hjemme. Deres frue bliver altså ikke helt alene."

"Det var rigtig elskværdigt af Dem, miss Adams. Men for resten er vi jo allerede tilbage igen klokken to."

"Er det sikkert?"

"Det må det være, for vi skal ikke have frokost med os, og vi vil da være ligefrem udhungrede til den tid."

"Ja, jeg tror nok, vi vil sætte pris på rhinskvind og seltservand til den tid, om ikke andet," sagde obersten. "Sådan en ørkentur må kunne gøre selv den værste vin velsmagende."

"Er De færdige, mine damer og herrer!" råbte Mansour. Med de flagrende klæder og sit skægløse ansigt lignede dragomanen en præst. "Vi må begive os tidligt afsted, for at kunne være tilbage førend den værste hede." Det var med et næsten faderligt blik, han betragtede den lille forsamling af turister. "De skal tage Deres grønne briller med, miss Adams, der er et stærkt lys ude i ørkenen ... Å, mr. Stuart, jeg har reserveret et særligt udmærket æsel til Dem – præmie-æsel, det bliver altid gemt til de sværeste herrer ... De behøver ikke at tage Deres billetter til monumenterne med i dag ... Ja, vil De så være så god at komme, mine damer og herrer!"

Det så ud som en komisk frise, da passagererne, en efter en gik hen over gangbrættet og op ad den brune smuldrende skrænt. Først kom mr. Stephens, en tynd, tør, alvorlig skikkelse, iført en engelsk stråhat. Hans røde *Baedeker* skinnede under den ene arm, og i hånden holdt han et lille stykke papir, det så ud til at være hans noter. Da de skulle gå op ad skrænten, tog han miss Adams under den ene arm og miss Sadie under den anden. Pludselig hørte man den unge piges friske klare latter,

da Baedeker'en trillede ned foran deres fødder. Derpå fulgte oberst Cochrane og mr. Belmont; deres bredskyggede hatte rørte ved hinanden under deres ivrige diskussion vedr. de forskellige våbens fortræffeligheder, det være sig Mauser, Lebel eller Lee-Metford. Bag ved dem kom Cecil Brown, stilfærdig, kynisk og behersket. Den fede præst arbejdede sig langsomt op ad skrænten, mens han sagde forskellige småvittigheder om sine dårligdomme. "Jeg hører til de mænd, der bærer alting foran sig," sagde han, så med et angrende blik på sin mave, og lo stakåndet over sin egen lille spøg. Allersidst kom Headingley, slank og høj, med sine ludende studerekammerskuldre; sammen med ham gik Fardet, denne godmodige, ivrige, altid snakkende pariser.

"De har vel set, vi skal have eskorte i dag," hviskede han til sin ledsager.

"Ja, det ser jeg."

"Puh!" sagde franskmænden, og slog spottende ud med armene, "Man kunne lige så godt forlange eskorte mellem Paris og Versailles. Men det hører med til komedien, mr. Headingley. Ingen lader sig narre af det, men det er en del af komedien.

Pourquoi ces drôles de militaires, dragomane, hein?"

Det hørte med til dragomanens bestilling at være elskværdig over for alle, så han sig derfor forsigtigt omkring, førend han svarede, for at forvisse sig om, at alle englænderne var ude af hørevidde.

"*C'est ridicule, monsieur!*" sagde han og trak på skuldrene. "*Mais que voulez-vous? C'est l'ordre officiel Egyptien.*"

"*Egyptien! Pah, Anglais, Anglais – toujours Anglais!*" råbte den vrede franskmænd.

Frisen var blevet endnu mere komisk end før, men var pludselig blevet forvandlet: nu bestod den af ridende figurer, der tegnede sig skarpt mod den mørkeblå ægyptiske himmel. Selv de, der aldrig før har redet, er nødt til at gøre det i Ægypten, og når æslerne sætter i galop er det et vidunderligt og enestående syn at se alle disse flagrende slør og krampagtige hænder, alle disse skikkelser med de forfærdede ansigter, mens de bliver slynget frem og tilbage. Belmont sad og balancerede sin firskårne figur på et lille, hvidt æsel og vinkede med hatten til sin kone, der var kommet op på *Koroskos* salondæk. Cochrane sad lige op og ned på sit æsel med en meget militær holdning, hænderne lavt, hovedet hævet og hælene nede. Ved siden at ham red den unge diplomat med sænkede øjenlåg, som mente han ørkenen ikke var noget videre respektabelt skue, og som forekom selve universet ham betænkeligt. Efter dem kom det øvrige selskab i forskellige stadier af misfornøjelse og ildebefindende, og bag hvert æsel løb en brun, larmende dreng. Når de så sig tilbage kunne de endnu øjne den lille, blyfarvede hjuldamper og mrs. Belmont, der stod på dækket og vinkede med sit lommetørklæde. I det fjerne strakte den brede, brune strøm sig i lange bugtninger, indtil den en fire-fem mile borte løb forbi den lille firkant af hvide blokhuse, der stod på de sorte, takkede høje og markerede det yderste punkt af Wadi Haifa, der havde været deres udgangspunkt denne morgen.

"Er det ikke bare alt for smukt?" råbte Sadie fornøjet. "Og se, jeg har fået et æsel, der går på ruller og sadlen er ligefrem elegant. Har De nogensinde set noget så kunstigt, som disse kugler og småsager omkring mit æsels hals? De må lave et

indlæg om bemeldte æsel, mr. Stephens. Er det ikke det juridisk rigtige udtryk?"

Stephen så hen på det smukke, glade, kåde ansigt, der så op på ham under den kokette stråhat, og han ønskede, han bare havde haft mod til at fortælle hende på hendes eget sprog, at hun var alt for sød. Men han frygtede over alt i verden at komme til at fornærme hende, og derved måske sætte en stopper for deres nuværende behagelige fortrolighed. Komplimenten svandt derfor ind til et smil.

"De ser meget lykkelig ud," sagde han.

"Ja, hvem kan lade være med det, når luften er så tør og klar, himlen så blå, sandet så gult, og man så tilmed har sådan et storartet æsel. Jeg har netop alt, hvad jeg behøver her i verden for at være lykkelig."

"Alt?"

"Ja, alt hvad jeg da har brug for i øjeblikket."

"De ved vel slet ikke, hvad det vil sige at være bedrøvet?"

"Å jo, jeg kan være så ulykkelig, at jeg slet ikke kan tale. I Smiths Institut kunne jeg sidde og græde flere dage i træk, og de andre unge piger var helt tossede for at få at vide, hvorfor jeg græd, og de grundede i det uendelige på, hvorfor jeg ikke ville fortælle dem grunden, men jeg kendte den jo ikke engang selv. De ved nok, det kan komme over en som en stor, sort skygge, og man ved ikke hvorfor, men man må underkaste sig det og være ulykkelig."

"Men De har aldrig haft nogen rigtig grund til at være ulykkelig?"

"Nej, mr. Stephens, jeg har altid haft det så godt hele livet igennem, jeg tror virkelig ikke, når jeg tænker efter, at jeg

nogensinde har haft en rigtig grund til at være bedrøvet."

"Så vil jeg ønske, miss Sadie, ønske af hele mit hjerte, at De vil være i stand til at sige det samme, når De engang har nået Deres tantes alder. Men er det ikke hende, som kalder?"

"Å, mr. Stephens, jeg ville ønske, De ville slå min æseldreng med Deres pisk, hvis han igen pryglers mit æsel," råbte miss Adams, som sad på et højt, stivbenet dyr. "Hør dragoman, Mansour, sig til drengen, at jeg ikke vil have dyret mishandlet, og at han bør skamme sig over sig selv. Ja, det er netop hvad du bør, din lille slyngel. Han ler af mig, ligesom han var en tandpastareklame. Tror De, mr. Stephens, at hvis jeg strikkede den sorte soldat der et par uldne strømper, han så fik lov til at gå med dem? Den stakkels fyr har bandager omkring benene."

"Det er hans viklers, miss Adams," sagde oberst Cochrane, idet han så sig tilbage på hende, "i Indien har vi altid fundet, at de var det bekvemmeste til march, de er langt behageligere end rigtige strømper."

"Virkelig? Jeg kommer til at tænke på en syg hest ved at se dem. Det er nu alligevel ganske flot at have disse soldater med, skønt monsieur Fardet fortæller mig, at der ikke er det ringeste at frygte for os."

"Det er bare *min* mening, miss Adams," sagde franskmanden hurtigt, "oberst Cochrane har måske en helt anden."

"Det er monsieur Fardets opfattelse mod de officerers, der har ansvaret for at beskytte grænsen," sagde obersten køligt. "Men vi kan vel nok alle være enige i, at det gør det hele mere malerisk."

På deres højre hånd lå ørkenen i lange sandkurver, ligesom klitter, der havde kranset en glemt, forhistorisk sø. Da de

ridende kom op på toppen af dem, kunne de se de sorte, ujævne rester af de besynderlige vulkanske høje, som hævede sig på den libyske side. Og på kammen af de lave sandhøje fik de af og til øje på en høj, himmelblå soldat, der gik hurtigt afsted med sin riffel med kolben vendt nedefter. Et øjeblik tegnede den slanke, krigerske skikkelse sin skarpe silhuet mod himlen. Så forsvandt han i en sænkning af terrænet, mens nogle hundrede alen længere borte en ny dukkede frem for at forsvinde lige så hurtigt.

"Hvad bestiller de her?" spurgte Sadie, idet hun iagttog disse skikkelser, der lod til at være i evig bevægelse. "De minder mig om drengene i hotellerne i Staterne."

"Jeg tænkte mig nok, der ville blive spurgt om disse mennesker," sagde mr. Stephens, der aldrig var lykkeligere, end når han kunne tilfredsstille et ønske af den smukke amerikanerinde. "Jeg gjorde derfor et par optegnelser i morges inde i skibets bibliotek. Her har jeg det – bemeldte – altså, om de sorte soldater. Jeg har noteret, at de hører til den tiende sudanske bataljon og rekrutteres fra *dinka*- og *shilluk*-stammerne – to negerstammer, der lever syd for dervishernes land, nær ved ækvator."

"Hvorledes er det muligt at bringe rekrutterne gennem dervishernes land?" spurgte Headingley skarpt.

"Å, det tror jeg nu ikke volder så store vanskeligheder," sagde monsieur Fardet og blinkede til amerikaneren.

"De ældste af disse soldater er endnu rester af de gamle sorte bataljoner. Nogle af dem har tjent under Gordon ved Khartoum og bærer hans medalje. Og af de andre er mange desertører fra mahdiens hær," sagde obersten.

"Nå ja, så længe man ikke har brug for dem, ser de jo ganske flotte ud med deres blå uniformer," bemærkede miss Adams.

"Men hvis der kom noget på, ville jeg nok ønske, at de var mindre maleriske og lidt mere hvide."

"Det er jeg nu slet ikke vis på ville være bedre, miss Adams," sagde obersten, "jeg har set disse fyre på valpladsen, og jeg kan forsikre Dem om, at jeg har den største tillid til deres tapperhed."

"Ja, jeg vil nu helst tro Dem på Deres ord, uden at få bevis for det," sagde miss Adams, med en bestemthed, der fik dem alle til at smile.

Vejen havde indtil nu stadig fulgt flodens leje. Strømmen brusede afsted til venstre for turisterne, kun en håndsbredde dyb og med en stærk strøm efter at have passeret katarakterne ovenfor. Her og der blev strømmen standset af en sort, skinnende klippe, som skummet stod højt op om. Længere borte kunne de se det lysende hvide vandfald, og skrænterne blev til ujævne klipper, oven over hvilke man så en besynderlig fremragende, halvkugleformet klippe. Dragomanen havde ikke behøvet at fortælle de rejsende, at dette var det berømte oldtidsmindesmærke, som de styrede hen imod. Foran dem lå en lang, jævn slette og æslerne satte derfor i galop. Længere borte lå spredte klipper, de tegnede sig sorte på orange gult, og midt imellem dem rejste der sig nogle knækkede piller og en lang væg fyldt med relieffer. Den var grå og massiv og så mere ud til at være et værk af naturen end af menneskehånd. Den fede, glinsende dragoman var stået af sit æsel, han stod nu i sine skørter og overfrakke og ventede på, at de rejsende skulle samle sig om ham.

"Dette tempel, mine damer og herrer," brølede han med en mine som en auktionsholder, der er i færd med at sælge tingen til den højstbydende, "er en særlig smuk levning fra det attende dynasti. Her ser De Thotmes den Tredjes kartouche," med sin pisk pegede han på de grove, men tydelige hieroglyffer på muren over sig. "Han levede seksten hundrede år før Kristus, og dette værk her er udført til minde om hans sejr i Mesopotamien. Dette er en fremstilling af hans liv, lige fra den tid, da han levede hos sin moder, indtil han vendte hjem med fanger lænkede til sin vogn. Her ser De ham blive kronet i Nedreægypten, mens Øvreægypten holder stor ofring for guden Amon-Ra til ære for sejren. Han fører sine fanger foran sig, og han hugger den højre hånd af hver eneste af dem. Her i hjørnet ser De en lille bunke – alt sammen højrehænder."

"Sandelig, om jeg ville have holdt af at være her på den tid," sagde miss Adams.

"Men der er slet ingen forandring sket siden den gang," bemærkede Cecil Brown. "Østerland er og bliver Østerland. Jeg er overbevist om, at en hundrede mil, ja måske endda mindre, fra hvor vi nu er –"

"Hold dog mund," hviskede obersten, og hele selskabet gik ned langs med muren, alle sammen med deres store hatte skubbet tilbage og ansigterne i vejret. Solen gød en hård glans over den grå mur og tegnede turisternes sorte skyggebilleder på den, den blandede dem sammen med de grumme krigere med de firkantede skuldre og krogede næser, og med de groteske, stive gudsbilleder, der flankerede dem. Skyggen af den ærværdige John Stuart fra Birmingham kom således helt til at

udslette den hedenske konge og guden, som han var i færd med at hædre.

"Hvad er det?" spurgte pastor Stuart med sin astmatiske stemme og pegede op på muren med en gul Assuan-stok.

"Det er en flodhest," sagde dragomanen, og alle turisterne fnisede, for der var netop et gran aflighed hos dette dyr i relieffet med pastor Stuart.

"Men den er jo ikke større end en lille gris," sagde pastor Stuart protesterende, "De ser jo også, at kongen med den største lethed stikker sit spyd gennem den."

"De har lavet den så lille for at betegne hvad det var for en ubetydelighed for kongen at gøre det," sagde dragomanen. "De vil også lægge mærke til, at alle fangerne kun når til kongens knæ, og det er ikke, fordi han var så meget højere end de, det er gjort for at betegne, at han var så langt mægtigere. De ser også, han er større end sin hest, det er fordi han er konge og den kun en hest. Og således forholder det sig også med alle de små kvinder, som De ser hist og her, det er alle sammen hans små, ubetydelige koner."

"Nej, nu!" udbrød miss Adams indigneret. "Hvis de havde modelleret denne konges sjæl, ville man da have behøvet et forstørrelsesglas for at se den. Tænke sig, at han tillod, man afbildede hans hustruer på en sådan måde!"

"Ja, miss Adams", sagde franskmanden, "hvis han gjorde det nu til dags, ville han få mange flere stridigheder at bekæmpe i Mesopotamien. Men tiden bringer oprejsning. Måske den dag ikke er så fjern, hvor vi vil se billeder af den store, stærke kvinde og den lille ubetydelige mand – *hein?*"

Cecil Brown og Headingley var sakket bagud, dragomanens overfladiske forklaringer og den tomme, letsindige snik-snak virkede ubehageligt på dem og forstyrrede den højtidelighed, de følte. De stod tavse og så på denne groteske procession, på alle disse solhatte og grønne slør, der passerede langs med den gamle grå mur, under solens glødende stråler. Over deres hoveder fløj der to toppede hærfugle, de kvidrede og kaldte mellem de gamle ruiner.

"Er dette nu ikke helligbrøde," sagde Oxford-diplomaten til sidst.

"Det glæder mig, at De føler det på den måde, fordi jeg altid har syntes, det var det," sagde Headingley med varme. "Jeg tilstår, jeg ved ikke rigtig, på hvad måde man egentlig helst skal nærme sig disse gamle ruiner – hvis man overhovedet skal nærme sig til dem – men jeg er sikker på, at denne måde er ikke den rette. Jeg foretrækker for resten de ruiner, jeg ikke har set, for dem, jeg har set."

Den unge diplomat så op med sit forunderligt lyse smil; det forsvandt imidlertid næsten i samme øjeblik, og hans ansigt antog igen sin trætte, blaserte maske.

"Jeg har anskaffet mig et kort," sagde amerikaneren, "og undertiden, når jeg er rigtig langt borte fra alting, midt i den tørre, uvejsomme ørken, ser jeg "ruiner" angivet på kortet – eller "levninger af templer". For eksempel lå Jupiter Amons tempel, der var et af de allermest betydningsfulde valfartssteder i verden, hundreder af mile borte fra menneskelige boliger. Det er disse ruiner, som ligger ensomme, usete og uforanderlige gennem århundrederne, der virker på ens fantasi. Men når jeg skal vise betale ved indgangen, ligesom

jeg gør, når jeg går ind for at se på Barnums mærkværdigheder, ja, så forsvinder for mig hele romantikken."

"Ja, netop," sagde Cecil Brown, og så ud over ørkenen med sit mørke, afvisende blik. "Kunne man komme gående her ganske alene – og rent tilfældigt falde over det – stå her i absolut ensomhed og se templet ligge i det dæmrende lys, med alle sine groteske figurer, så ville det virke aldeles overvældende. Man ville blive stum af forundring og ærbødighed. Men når Belmont bakker på piben, Stuart hiver efter vejret og miss Sadie Adams ler –"

"Og så høre den skade af en dragoman plapre sin lektie frem," sagde Headingley, "jeg står hele tiden og ønsker, jeg bare kunne få lov til at samle mine tanker, men det lykkes mig aldrig. Jeg kunne godt have myrdet dem alle sammen, da vi var ude at se den store pyramide, det var umuligt for mig at få et roligt øjeblik, de sled og halede i mig for at få mig op på toppen. Jeg tog mål af en mand, og havde jeg truffet ham, var han kommet op på toppen af pyramiden i ét spring. Men tænk Dem nu, rejse hele den vej fra Amerika for at se pyramiden, og så ikke få andet ud af synet, end lyst til at slå en araber."

Den unge diplomat lo på sin blide, trætte måde.

"Nu går de videre," sagde han, og de to unge mænd skyndte sig at indtage deres pladser bagest i det underlige optog.

Deres vej gik nu mellem store, spredte klippeblokke og stenede, grusagtige høje. En smal sti snoede sig ind og ud mellem klipperne. Bag ved den blev udsigten lukket af lignende høje, sorte og fantastiske, ligesom slaggehøjene foran en mine. En dyb tavshed havde grebet det lille selskab, selv på Sadies glade ansigt genspejlede naturens alvor sig. Eskorten havde

trukket sig sammen og marcherede ved siden af dem, deres støvler fik de løse rullesten, de gik på, til at knase. Oberst Cochrane og mr. Belmont red stadig sammen i spidsen af toget.

"Ved De hvad, Belmont," sagde obersten sagte, "ja, De må gerne tro, jeg er en nar, men dette her holder jeg slet ikke af."

Belmont lod høre en kort, bister latter.

"Da vi sad i salonen på *Korosko*, forekom det os den naturligste sag af verden," sagde han, "men nu vi er midt i det, nu synes jeg jo rigtignok, vi er ude på det vilde. Men som De jo nok ved, så går der ikke går en uge, uden at her kommer et eller andet selskab, og hidtil er der da aldrig sket noget galt."

"Jeg er aldrig bange for at tage en chance, når jeg står på slagmarken," svarede obersten. "Der er det alt sammen så ligetil og forretningsmæssigt. Men når man har kvinder med og tilmed en så hjælpeløs flok som denne, så bliver det ganske forfærdeligt, hvis der sker noget. Selvfølgelig, chancerne er en mod hundrede for, at der sker noget, men hvis der alligevel ... – nå, det er ikke værd at tænke på. Det er alligevel mærkeligt, at det slet ikke falder dem ind, at der skulle være nogen fare."

"Ja, mr. Stephens," lød nu miss Adams stemme lige ved dem, "jeg holder nu af skræddersyede kjoler til rejse- og spadserebrug. Men når det gælder et selskabstoilette, synes jeg, at franskmændene har langt mere stil end englænderne. Deres modister har et sikrere snit og har deres egen måde at binde alle disse mærkelige små løkker og bånd på."

Obersten smilede til Belmont.

"*Hun* er i al fald ganske rolig," sagde han. "Selvfølgelig ville jeg ikke sige, hvad jeg før sagde til andre end til Dem, og desuden

vil det naturligvis vise sig, at min ængstelse er aldeles ugrundet."

"Jeg kan såmænd godt forestille mig afdelinger af dervisher, der er ude at plyndre," sagde Belmont. "Men hvad jeg ikke kan forestille mig er, at de netop skulle komme til denne klippe den samme morgen som vi."

"I betragtning af, at vore bevægelser er offentligt kendte og at alle og enhver kender vort program en uge frem, og hvor vi er, så forekommer det mig nu ikke, at det ville være noget særlig forunderligt sammentræf."

"Det er nu dog alligevel meget usandsynligt," sagde Belmont roligt, men i sit hjerte var han glad over, at hans hustru sad sikkert og hyggeligt ombord på skibet.

Nu var de atter klar af klipperne og det gule, faste sand strakte sig helt hen til foden af den afrundede høj, der lå ret foran dem. "Ay-ah! Ay-ah!" skreg drengene og slog med stokkene løs på deres æsler, som satte afsted i galop over den store slette. Først da de havde nået foden af højen gjorde dragomanen holdt.

"Nu, mine damer og herrer," råbte han, "er vi ankommet til den berømte klippe ved Abusir, som kaldes Prædikestolen. Fra dens top vil De om få øjeblikke nyde en udsigt over et beundringsværdig frugtbart land. Men allerførst må De betragte klippens side: over alt er indridset berømte mænds navne og flere af disse navne stammer fra tiden før Kristus."

"Står Moses' navn her også?" spurgte miss Adams.

"Men tante dog," udbrød miss Sadie.

"Kære Sadie, han var i Ægypten, og han var en stor mand, og han kan også være kommet denne vej."

"Moses navn har sikkert været der, og Herodots også," sagde dragomanen alvorligt. "Men begges har allerede længe været udslettet. Men her på den brune klippe, læser De Belzonis. Og lidt højere står Gordons. Der er næppe et berømt navn i Sudan, som De ikke finder her, hvis De leder længe nok. Og hvis De nu ikke har noget imod det, tager vi for en lille tid afsked med vore æsler og går op ad stien her. Fra toppen ser De så både floden og ørkenen."

Efter at have klatret op ad stien et minut eller to, stod de på den halvcirkelformede platform øverst på klippen. Under dem til den ene side var der en lodret sort klippe, hundrede og halvtreds fod høj, ved hvis fod den skummende og sprøjtede flod brød sig. Vandets skvulpen og det lave brøl, når den slog mod klippeblokkene midt i strømmen, drønedes gennem den varme, stillestående luft. Langt ud mod horisonten til begge sider kunne de se flodens løb, en kvart mile i bredden, dyb og stærkt strømmende, med sorte hvirvler og skumtoppe hist og her. Til den anden side var der et rædselsfuldt vildnis af sorte, spredte klipper; det var stumper, som floden ved højvande havde ført med sig. Så langt øjet nåede, kunne man hverken se spor af levende væsener eller af deres boliger.

"Her til denne side," sagde dragomanen og pegede med sin æselpisk mod øst, "ligger militærgrænsen, der fører fra Wadi Haifa til Sarras. Sarras ligger mod syd, bag den sorte klippe dér. De to blå bjerge, som De ser i det fjerne, ligger i Dongola, mere end hundrede miles fra Sarras. Der er fyrré mil jernbane, men den bliver ofte afbrudt af dervisherne, der holder meget af at bruge lave skinnerne om til spyd. Telegrafrådene er også en efterspurgt vare derude. Hvis De nu alle vil vende Dem

omkring, skal jeg forklare Dem, hvad det er, vi ser til den anden side."

Det var en udsigt, som for altid må forfølge én, når man blot har set det en gang. Denne umådelige, øde udstrakte ville ørken syntes snarere at høre til af en eller anden kold, udbrændt planet end denne frugtbare og skønne jord. I en uendelighed strakte den sig, indtil den fortæredes i en blød, violet tåge aller yderst ude. Forgrunden bestod af glitrende gyldent sand, der formelig lyste i solskinnet. Og her og der i en spredt række stod de seks trofaste negersoldater og lænede sig ubevægelige til deres rifler. Deres skygger, som solen kastede hen over sandet, så omtrent lige så solide ud som de selv. Men bag denne gyldne slette lå der en hob sorte slaggehøje med små, gule dale imellem. Bag ved dem lå der igen høje, der var endnu højere og mere fantastiske, og bag dem pippede igen andre frem, indtil de alle sammen forsvandt i den violette tåge. Ingen af disse høje var synderlig imponerende i størrelsen – højst nogle få hundrede fod – men deres vilde, savtakkede kamme og deres stejle skråninger af forbrændte sten forlenede dem med en egen vild karakter.

"Det er den libyske ørken," sagde dragomanen og slog ud med hånden med en stolt gestus. "Den største ørken i verden! Tænk Dem, at når De rejser stik mod vest og hverken drejer mod nord eller syd, vil de første huse, De træffer på, findes i Amerika. Får De ikke hjemve, miss Adams?"

Men den amerikanske gammeljomfru hørte ikke, hvad Mansour sagde; hun var optaget af, hvad Sadie gjorde. Denne havde grebet hende i armen med den ene hånd og pegede ud over ørkenen med den anden.

"Det er bare alt for malerisk," råbte Sadie, mens hendes unge, kønne ansigt strålede af begejstring. "Se, mr. Stephens! Det var det eneste, der manglede for at gøre det hele fuldkommen storslået. Se alle disse mænd på kamelerne, der kommer frem mellem højene."

Alle betragtede den lange række af ryttere med røde turbaner, der kom ridende frem af ødet. Der blev så dødstille mellem turisterne, at fluernes summen lød højt for deres øren. Oberst Cochrane havde været i færd med at tænde en cigaret, han stod bomstille med cigaretten i den ene hånd og tændstikken i den anden, indtil ilden slikkede op ad hans fingre. Belmont fløjtede. Dragomanen stod med åben mund og stirrede, hans tykke røde læber havde antaget et skifergråt skær. De andre så fra den ene til den anden, med en følelse af, at der var noget galt på færde.

Det var obersten, som brød tavsheden.

"Ved Gud, Belmont," sagde han, "jeg tror, den ene chance mod de hundrede er kommet ud."

4

"Hvad betyder dette her, Mansour?" råbte Belmont skarpt.

"Hvem er disse mennesker, og hvorfor står De og stirrer, som var De gået fra forstanden?"

Dragomanen gjorde forsøg på at genvinde sin fatning; førend han svarede, vædede han sine tørre læber med tungen.

"Jeg ved ikke, hvem det er," sagde han med rystende stemme.

"Jeg havde ikke ventet at finde arabere heromkring."

"Ved De ikke, hvem det er," råbte franskmanden. "Det kan De da se. Det er bevæbnede mænd på kameler, det er ababdeher, bishareener – beduiner, kort sagt, den slags folk, som regeringen bruger ved grænsen."

"Ved Gud, Cochrane, måske har han ret," sagde Belmont, og så spørgende på obersten. "Hvorfor skulle det ikke kunne forholde sig som han siger? Hvorfor skulle disse mænd ikke kunne være venligtsindede?"

"Fordi der ikke findes venner på denne side af floden," sagde obersten kort. "Jeg er fuldkommen sikker i min sag. Det er til ingen nytte at skjule sandheden. Vi må være forberedt på det værste."

Men trods disse ord stod de alle sammen bomstille, samlet i en klump, og stirrede ud over sletten. Deres nerver var døde ved det pludselige chok, og det hele virkede på dem som en scene i en drøm, vagt, uvedkommende og uvirkeligt. Mændene på kamelerne var kommet ud fra et pas, der lå omkring en mile borte, men på den samme side, som den vej, da hvilken turisterne var nået op på højen. Flugt var der derfor ikke tale

om. Det så ud til, at regne efter det støv og den længde af vejen, som toget indtog, at være en større hær, der kom ud fra bakkerne, for halvfjerds mand ridende på kameler optager en betydelig strækning. Da de nåede den sandede slette, samlede de sig, der blev givet et skarpt lydende hornsignal, og alle red frem i en række. Mændene på kamelerne svajede frem og tilbage, og sandet røg i en bevægelig, gul sky op fra dyrenes hove. I samme nu styrede de seks sorte soldater ind fra deres post og kastede sig, som vel indøvede folk bør det, ned bag ved en fremspringende klippe. Låsene på deres geværer slog ned på samme tid, som deres korporal gav ordre til at lade.

Nu først kom de rejsende sig pludselig af deres bedøvelse, som blev afløst af en vild og magtesløs energi. De løb alle sammen forvirrede rundt mellem hinanden på den lille højslette, som en flok forskrækkede høns. De kunne ikke fatte, at det ikke var muligt for dem at undslippe. Atter og atter løb de hen til kanten af klippen, der skød sig op af floden, men selv for den yngste og dristigste af dem ville det have været en umulighed at krybe ned ad den. De to kvinder klyngede sig til den skælvende Mansour med en følelse af, at han var ansvarlig for deres sikkerhed. Når han i sin fortvivlelse løb frem og tilbage, flagrede hans og deres skørter mellem hinanden. Advokaten, Stephens, holdt sig så nær ved Sadie Adams, som det var ham muligt, og mumlede hele tiden ganske mekanisk:

"Vær ikke bange, miss Sadie, vær ikke bange," men trods disse beroligende ord rystede hans lemmer af bevægelse.

Monsieur Fardet stampede omkring og rullede på sine R'er, mens han så med et vredt blik på sine kammerater, som om de på en eller anden måde havde forrådt ham. Den fede præst

derimod stod ganske stille under sin opslåede hvide paraply og stirrede med opspilede, store øjne på disse mænd, der kom ridende. Cecil Brown stod og snoede sin lille fremspirende knebelsbart, han var bleg, men så sig omkring med et foragteligt blik. Obersten, Belmont og den unge Headingley var de roligste og betænksomste af selskabets medlemmer.

"Lad os bare holde os sammen," sagde obersten. "Flugt er umulig, så vi kan lige så godt blive samlet."

"Nu er de standset," sagde Belmont. "De tager os i øjesyn. De ved godt, at det er umuligt for os at undslippe, så de giver sig god tid. Jeg kan ikke se, hvad vi kan gøre."

"Lad os skjule damerne," foreslog Headingley. "De kan jo umuligt vide, hvor mange vi er. Når de har fanget os, kan damerne komme ud af deres skjul og tage vejen tilbage til skibet."

"Glimrende!" råbte oberst Cochrane. "Kom denne vej, miss Adams. Før damerne herhen, Mansour. Der er ikke et øjeblik at give bort."

Der oppe, hvor de stod, var der et sted, som ikke var oplyst nede fra sletten, og her blev nu med febrilsk hurtighed bygget en lille stendynge. Der lå spredt masser af mindre stene, det tog derfor ikke lang tid at stille den største af dem op mod klippen, danne et brystværn og sætte to andre op ved siden af. Stenene var af samme farve som klippen, så ved et flygtigt øjekast var skjulestedet ikke videre synligt. De to damer blev puttet derind, de krøb sammen. Sadie slyngede sin arm om sin tante. Da det var gjort, følte mændene sig betydelig lettere til mode, og de gav sig til at undersøge, hvad der nu gik for sig. Mens de var beskæftiget med det, lød der pludseligt et skud fra eskorten,

som efterfulgtes af nok et, men disse to spredte skud besvaredes af en langt drønende rullen af bøsseskud fra sletten, og luften var helt opfyldt af kuglernes hvislen. Alle turisterne dukkede hurtigt ned bag klippen, kun franskmanden stampede omkring og slog vredt på sin solhat med sin knyttede næve. Belmont og Cochrane krøb ned til det sted, hvor de sudanske soldater lå og skød, langsomt, men sikkert, idet de støttede deres rifler på stenene.

Araberne havde gjort holdt omtrent en tre hundrede meter borte fra klippen. Man kunne tydeligt se på deres bevægelser, at de var ganske sikre på, at turisterne ikke kunne undslippe dem. De var kun standset for at undersøge, hvor mange der var, førend de helt indesluttede dem. De fleste af dem skød oppe fra ryggen af deres kameler, men der var også nogle enkelte, der var stået af og knælede i sandet, de lignede små hvide pletter mod den gyldne baggrund. Deres skydning kom undertiden i enkelte skarpe skud, til andre tider som et rullende drøn, ligesom når drenge lader en stok løbe langs et jerngitter. Højen summede ligesom en bikube, og kuglerne gav en skarp, knitrende lyd, når de slog mod klipperne.

"De gør ikke nogen nytte ved at stille Dem blot," sagde Belmont til oberst Cochrane, og trak ham om bag en stor klippeblok, som i forvejen udgjorde ly for tre af sudanerne.

"Det bedste, vi kan håbe på, er en kugle," sagde obersten barsk. "Jeg har dog været et stort fjols, Belmont, at jeg ikke mere energisk satte mig imod denne tåbelige ekspedition. Jeg fortjener min skæbne, men det er hårdt for disse stakkels væsner, der ikke havde nogen anelse om faren."

"Der er vel ikke nogen hjælp at vente for os?"

"Ikke den fjerneste."

"Tror De ikke, at lyden af ilden kan bringe tropper hertil fra Haifa?"

"De kan slet ikke høre den. Der er over seks mil herfra og til skibet. Og fra skibet til Haifa er der yderligere fem."

"Men når vi ikke kommer tilbage, vil der blive slået alarm fra skibet."

"Og hvor tror De, vi er til den tid?"

"Min stakkels Norah, min stakkels lille Norah!" mumlede Belmont i dybet af sin grånende moustache.

"Hvad tror De, de vil gøre med os, Cochrane?" spurgte han lidt efter.

"Enten skærer de halsen over på os, eller de tager os med som slaver til Khartoum. Jeg tror ikke, der bliver overladt os stort valg. Så, nu blev en af os befriet for sine bekymringer."

Den af soldaterne, der var nærmest ved dem, havde pludselig sat sig ned og bøjede sig frem over sine ben. Hans bevægelse og stilling var så naturlig, at det var vanskeligt at forstå, at han var blevet skudt gennem hovedet. Han rørte sig ikke, klagede ikke. Hans kammerater bøjede sig hen over ham, trak på skuldrene og vendte sig igen om mod araberne. Belmont tog den døde mands gevær og ammunition til sig.

"Der er kun tre tilbage," sagde han med de små messingcylindere i sin åbne hånd. "Vi har ladet dem begynde alt for tidligt med at skyde, og de har allerede brugt for meget ammunition. Vi burde have ventet, til de kom rigtigt anstigende."

"De er jo en berømt skytte, Belmont," sagde obersten. "Jeg har hørt Dem omtale som en af de allerbedste. Tror De ikke, De

kunne træffe arabernes anfører?"

"Hvem af dem er det?"

"Så vidt jeg kan forstå, er det ham til højre på den hvide kamel. Jeg mener den fyr, der nu kigger på os gennem sin hule hånd."

Belmont lagde en patron i og tog sigte. "Det er et gyseligt lys til ordentligt at beregne afstanden i," sagde han. "Jeg vil forsøge det med fem hundrede." Han skød, men der sporedes ingen bevægelse, hverken hos den hvide kamel eller dens rytter. "Så De, hvor sandet fløj til vejrs?"

"Nej, jeg så intet."

"Jeg tror, jeg tog for stort sigte."

"Forsøg det endnu engang."

Både manden, riflen og klippen var lige rolige, men ikke desto mindre forblev både kamelen og anføreren urørte.

Det tredje skud traf åbenbart nærmere, for han rykkede uroligt et par skridt til højre, som om han blev urolig.

Belmont smed den tomme riffel fra sig med et udbrud af væmmelse.

"Det er det forbandede lys," sagde han, og hans ansigt flammede af ærgrelse. "At tænke sig, at jeg har spildt tre patroner på den måde. Hvis jeg havde haft ham for mig i Bisley, skulle jeg som ingen ting have skudt hans turban af ham. Men dette flimrende lys er den rene ødelæggelse. Men hør, hvad går der dog af franskmanden?"

Monsieur Fardet stampede rundt på platformen, som om han var blevet stukket af en bremse. "*S'cré nom! S'cré nom!*" brølede han og viste alle sine stærke, hvide tænder under den viksede moustache. Han rystede sin højre hånd voldsomt, og

ved denne bevægelse sprøjtede der en fin stråle blod ud fra hans håndled. En kugle havde strejft hans håndled. Headingley løb ud fra det skjul, hvor han havde krøbet sammen, for at trække den vanvittige franskmand hen til et sikrere sted, men havde knap gjort tre skridt, før han selv blev truffet i hoften og faldt med et forfærdeligt brag om mellem stenene. Han rejste sig på ny, men faldt straks igen og væltede sig frem og tilbage som en hest, der har brækket ryggen. "Jeg er færdig," hviskede han, da oberst Cochrane løb hen for at hjælpe ham, og han lå ganske stille med den porcelænsvide kind mod den sorte sten. For et år siden, da han endnu gik under elmetræerne i Cambridge, ville sikkert den sidste skæbne, han kunne forestille sig, have været, at han skulle ende sit liv for en fanatisk muhamedaners kugle i Libyens vilde ørken.

Imidlertid var eskorten nu holdt op med at skyde, de havde nemlig ikke flere patroner. Endnu en af soldaterne var blevet dræbt, og en tredje – det var den korporal, der havde befalingen – var såret i låret. Han sad på en sten og undersøgte sit sår med et alvorligt, optaget blik i sit rynkede sorte ansigt, han så ud som en gammel kone, der forsøgte at sætte en ituslået tallerken sammen. De tre andre satte bajonetten fast på deres riffel med et determineret metallisk smæld, og en mine som mænd, der er opsatte på at sælge deres liv så dyrt som muligt.

"Nu kommer de!" skreg Belmont og så ud over sletten.

"Ja, lad dem komme," sagde obersten og stak sine hænder i bukselommerne. Pludselig trak han den ene hånd op igen og rystede den rasende i luften, og mens hans øjne blev helt underløbne af raseri, skreg han: "Å, de slyngler! De fordømte slyngler!"

Det var de stakkels æseldrenge skæbne, der havde bragt den ellers så beherskede mand ud af sin sædvanlige ro. Mens kampen stod på, var de blevet siddende sammenklumpet i en ynkelig gruppe mellem klippestykkerne neden for højen. Da de nu imidlertid så, at dervishernes angreb først ville ramme dem, kastede de sig med gennemtrængende, uartikulerede skrig på deres æsler og jog afsted over sletten. En lille afdeling på otte-ti arabere var under kampen redet rundt om højen, de fo'r nu ind mellem de flygtende æseldrenge og slog dem ned med koldblodig og rasende grusomhed. En lille dreng i en flagrende kappe undgik i nogen tid sine forfølgere, men endelig indhentede de langbenede kameler ham, og en araber rendte sit spyd gennem ryggen på ham. De små hvidklædte lig så ud som en flok får, der var spredt ud over ørkenen.

Desværre fik folkene oppe på klippen ikke lang tid til at tænke på æseldrengenes rædsomme skæbne. Selv obersten havde efter sit første indignerende udråb helt glemt dem. Araberne holdt nu ved højens fod, og stod af deres knælende kameler, som de hurtigt forlod for at styrte rasende op ad klippen. Et halvt hundrede stykker klatrede op ad stien, deres røde turbaner viste sig og forsvandt igen mellem klippestykkerne, mens de masede afsted. De ofrede hverken skud eller tid på de tre sorte soldater, de dræbte den ene og trampede de to andre ned. Og kun et øjeblik måtte de standse, førend de trængte ind på plateauet, da de her mødte en uforudset modstand.

Turisterne stod tæt op ad hinanden og modtog de frembrydende arabere hver på sin måde. Obersten stod stadig med hænderne i sine bukselommer og forsøgte at fløjte med sine tørre læber. Belmont stod med korslagte arme lænet op

mod klippen, hans ansigt, som han havde bøjet nedefter, så mørkt og muggent ud. Så besynderlige er vi mennesker, det var hans rygte som skytte og de tre skud, der ikke havde truffet, som pinte ham mere end hans usikre skæbne. Cecil Brown stod lige op og ned og drejede nervøst på sin spæde moustache. Monsieur Fardet jamrede over sit sårede håndled. Mr. Stephen derimod rystede blot i mørk uvirksomhed på hovedet, han så ud som en sand legemliggørelse af prosaisk lov og orden. Mr. Stuart stod med opslået paraply og et fuldstændig tomt udtryk i sit ansigt og de stirrende brune øjne. Og Headingley lå med denne porcelæns-hvide kind hvilende ubevægelig på stenene. Hans solhat var faldet af, han så ud som en dreng, som han lå der; med sit krøllede gule hår og bløde, glatragede ansigt. Dragomanen sad på en sten og legede nervøst med sin pisk.

Således traf araberne dem, da de nåede op på højens top.

I samme nu, som de forreste af dem styrtede frem for at lægge hånd på turisterne, hændte der noget ganske uforudset. Fra det øjeblik, den fede præst fra Birmingham havde fået øje på araberne, havde han set ud som en mand, der havde fået et kataleptisk anfald. Han havde hverken talt eller gjort en eneste bevægelse. Men nu blev han pludselig grebet af en stærk og modig energi. Enten havde angsten gjort ham gal eller det var blodet af en eller anden bersærk blandt hans forfædre, der pludselig vågnede hos ham. Han udstødte et vredt brøl, greb en stok og slog om sig til højre og venstre mellem araberne med et raseri, der i vildskab tog det op med disse mænds grusomhed. En af dem, som har bidraget til nedskrivningen af denne beretning, har forsikret, at af alt, hvad der hændte, havde intet brændt sig således ind i hans erindring som synet af denne

mand med det store ansigt, der skinnede af sved, og hvis mægtige legeme dansede omkring med en tung adræthed, mens han uddelte slag til de vigende og knurrende vilde.

Pludselig lynede et spydhoved frem bag en klippe, med et hurtigt, ondt slag traf det præsten, han faldt om på hænder og knæ, og horden styrtede hen over ham for at gribe deres mere rolige ofre. Knive glimtede foran deres øjne, rå hænder greb om deres håndled og klemte om deres struber, med en brutal og tankeløs voldsomhed blev de stødt og puffet ned ad stien, der snoede sig mellem stenene til højens fod, hvor kamelerne ventede. Franskmanden slog ud med sin raske hånd, mens han gik afsted og råbte "*Vive le Khalifa! Vive le Mahdi*", indtil et slag bagfra med enden af en riffel fik ham bragt til tavshed.

Så blev de alle sammen stillet op i en klynge nedenfor den abusirske klippe, denne lille gruppe af moderne mennesker, der var faldet i det syvende århundredes rå greb – for når undtages riflerne var der intet, der adskilte disse mænd fra de ørkenens krigere, der først plantede halvmånens flag uden for Arabien. Østerland forandres aldrig, og disse dervish-røvere var ikke mindre modige, mindre grusomme eller mindre fanatiske end deres forfædre. De stod i en rundkreds, støttet til deres bøsser og spyd, og så med triumferende øjne på den lille uordentlige gruppe af fanger. De var klædt i en slags uniform med røde turbaner, der dækkede såvel deres hoved som deres nakke, så at deres stolte og grusomme ansigter sad som i en højrrød ramme, gule, ugarvede sko, og hvide tunikaer med et firkantet, brunt mønster. De havde alle sammen rifler, kun en af dem havde et lille, misfarvet horn hængende over skulderen. Halvdelen af dem var negre – prægtige, muskelstærke mænd med herkuliske

lemmer – resten var baggara-arabere, lavstammede, brune og senestærke folk med små ondsksfulde øjne og smalle grusomme munde. Anføreren var også en baggara, men han var højere end de andre og havde et stort sort skæg, der nåede ham ned på brystet, hans øjne var hårde, kolde og glimtede ligesom glas under de tykke, sorte bryn. Nu hvilede de på hans fanger, og hans træk var alvorlige og tankefulde. Mr. Stuart var også blevet bragt ned fra højen, han havde mistet sin hat, hans ansigt var endnu rødt af vrede, og hans benklæder klæbede til hans ben. De to overlevende sudanske soldater, med deres mørke ansigter og blå frakker med røde pletter, stod tavse i retstilling på den ene side af den lille flok fortabte fanger.

Anføreren stod i nogle minutter og strøg sit sorte skæg, mens hans hårde øjne så fra det ene til det andet af disse blege ansigter, der tilhørte hans fanger. I en hård, bydende tone sagde han noget, som fik dragomanen Mansour, til at g hen foran ham med bøjet ryg og hænderne udstrakte i en bønfoldende gestus. De rejsende havde altid fundet, at der var noget komisk ved denne mand med hans overfrakke og flagrende skørter, men nu, under middagens glødende sol, og med alle disse ansigter, der omgav dem, syntes dette kun at tilføje sceneriet en form for grotesk rædsel. Dragomanen gentog i en uendelighed sit "*salaam*" ligesom en stor automatisk dukke, men da anføreren studst fremspyttede et par ord, faldt han pludselig ned på sit ansigt, gned sin pande mod sandet og slog på det med sin flade hånd.

"Hvad betyder det, Cochrane?" spurgte Belmont, "hvorfor skaber han sig sådan?"

"Så vidt jeg kan forstå, er det ude med os," svarede obersten.

"Men det er jo latterligt," skreg franskmænden ophidset, "hvorfor skulle disse mennesker ville gøre mig noget ondt? Jeg har aldrig gjort dem det ringeste. Tværtimod – jeg har altid været deres ven. Kunne jeg bare tale med dem, skulle jeg snart få dem det forklaret. Hør, dragoman, Mansour!"

Monsieur Fardets ivrige bevægelser fik baggara-høvdingens dystre blik til at rette sig mod ham. Han rettede igen et kort spørgsmål til Mansour, der knælende besvarede det.

"Sig til ham, at jeg er en franskmænd, dragoman. Sig ham, at jeg er en ven af kaliffen. Sig ham også, at mine landsmænd aldrig har haft nogen strid med araberne, men at hans fjender også er vore."

"Anføreren spørger, hvad Deres religion er?" sagde Mansour. "Han siger, at kaliffen ikke har brug for noget venskab fra utro og vantro."

"Sig til ham, at i Frankrig betragter vi enhver religion som god."

"Anføreren siger, at kun en gudsforrægtende hund og en søn af en hund kan finde på at sige, at den ene religion er lige så god som den anden. Han siger endvidere, at hvis De virkelig er kaliffens ven, vil De antage Koranen og blive en sand troende straks på stedet. Hvis De går ind på det, lover han at sende Dem levende til Khartoum."

"Og hvis ikke?"

"Vil De komme til at dele skæbne med de andre fanger."

"Så må du hilse denne monsieur anfører og sige ham, at franskmænd ikke har for vane at forandre deres religion ved tvang."

Anføreren sagde nogle fa ord, derpå vendte han sig om for at holde råd med en lille, tyk araber, der stod ved siden af ham.

"Monsieur Fardet," sagde dragomanen, "anføreren siger, at hvis De siger et ord til, vil han lave et madtrug ud af Dem, som hundene kan æde af. Sig ikke noget for ikke at gøre ham mere opbragt, sir, netop nu holder han råd om, hvad bestemmelse der skal tages med os."

"Hvem er han?" spurgte obersten.

"Det er Ali Wad Ibrahim, den samme, som gjorde opstand i fjor og dræbte hele befolkningen i en nubisk landsby."

"Jeg har hørt tale om ham," sagde obersten. "Han har ord for at være en af kaliffens tapreste og mest fanatiske anførere. Gud ske lov, at kvinderne er bragt i sikkerhed."

De to arabere havde talt sammen på den alvorlige tilbageholdende måde, der forekommer så mærkværdig hos sydlændingen. De vendte sig nu begge om til dragomanen, der stadig knælede på sandet. De spurgte ham ud om flere ting og pegede så på den ene, så den anden af fangerne. Derpå konfererede de på ny med hinanden, og endelig sagde de noget til Mansour, som de med en hånlig håndbevægelse betydede, han kunne meddele de rejsende.

"Himlen ske tak, mine herrer, nu tror jeg, at vi i det mindste lige i øjeblikket er uden for fare," sagde Mansour og tørrede sandet af, der klæbede til hans svedende pande. "Ali Wad Ibrahim mener, at skønt en vantro ikke fortjener andet end sværdets æg på sin nakke, så vil det måske gavne *beit el-mal'*en i Omdurman mere, hvis de får det guld, som Deres slægtninge vil give for Dem. Og i mellemtiden kan De arbejde som slaver

for kaliffen, hvis han da ikke foretrækker at lade Dem dræbe. De skal bestige de overflødige kameler, og ride med toget."

Anføreren stod og ventede til Mansour havde afgivet sin forklaring. Derpå gav han en kort befaling, og en neger kom frem med et langt, matfarvet sværd i hånden. Dragomanen hvinede som en kanin, der ser en væsel, og kastede sig på ny rædselsslagen ned på jorden.

"Hvad er der nu på færde, Cochrane?" spurgte Cecil Brown – for obersten havde tjent i Østen og var den eneste, der kunne en lille smule arabisk.

"Så vidt jeg kan forstå, siger han, at det ikke er nogen nytte til at lade dragomanen leve, da der ikke er nogen, som vil betale løsepenge for ham, og han er alt for fed til at kunne bruges til slave."

"Stakkels fyr," udbrød Brown. "Hør, Cochrane, sig til dem, at de skal lade ham leve. Vi kan ikke lade dem slagte ham på denne måde, lige for øjnene af os. Sig, vi vil betale for ham. Jeg vil stå inde for enhver rimelig sum."

"Jeg vil også gerne betale så meget, som jeg er i stand til," sagde Belmont.

"Vi vil oprette en kontrakt," sagde advokaten. "Hvis jeg bare havde papir og pen, var det gjort på et øjeblik, og anføreren kunne stole på, at det var fuldkommen korrekt og lovformeligt."

Oberstens arabisk viste sig imidlertid utilstrækkeligt, og Mansour var alt for rædselsslagen til at fatte det tilbud, man gjorde ham. Negeren så spørgende på anføreren og svingede sin sorte arm i vejret, det store sværd blinkede over hans skulder. Men i samme nu havde dragomanen skreget noget, der standsede slaget og bragte anføreren og hans

næstkommanderende til at styrte hen til ham, med en ny interesse malet på deres mørke ansigter. De andre omringede nu også den krybende og bønfoldende mand.

Obersten havde ikke forstået, hvad denne pludselige forandring gik ud på, lige så lidt som de andre fattede grunden, men et eller andet instinkt gjorde, at det slog ned i Stephens rædselsslagne bevidsthed.

"Å, dit asen," skreg han rasende. "Hold dog mund, din usle skurk! Ti dog – ti, det er tusinde gange bedre at dø."

Men det var for sent, de forstod alle, hvad hvilken nedrigthed den feje dragoman var i færd for at redde sit eget liv. Han var ved at forråde kvinderne. De så anføreren med en modig mands foragt malet på sit strenge ansigt give en nedladende tilladelse, og derpå talte Mansour hurtigt og alvorligt, mens han pegede op højen. På et ord af baggaraen styrtede et dusin af oprørerne op ad stien, der førte til højens top, og forsvandt ud af syne. Et øjeblik efter hørtes et gennemtrængende skrig, et forfærdende skrig af både forbavselse og rædsel, og lidt efter kom araberne igen til syne med de to kvinder, som de slæbte mellem sig. Sadie, der var ung og smidig, kunne holde trit med dem, mens de sprang ned over stenene, og hun vendte sig hele tiden om mod tanten for at indgive hende mod. Den gamle dame, der kæmpede mellem disse løbende hvide skikkelser; lignede med sine spinkle lemmer og åbne mund en kylling, der bliver trukket ud af et hønsehus.

Anførerenes mørke øjne så ligegyldig på miss Adams, men med en mørk ild på den yngre kvinde. Pludselig gav han en kort ordre, og de fangerne blev i en elendig, håbløs flok gennet hen til nogle knælende kameler. Deres lommer var allerede blevet

gennemrodet, indholdet kastet i en af kamelernes mulepose, og Ali Wad Ibrahim havde lukket den egenhændigt.

"Nu skal jeg fortælle Dem noget, Cochrane," hviskede Belmont og så med et glødende blik på Mansour. "Jeg har her en lille revolver, der er undgået arabernes opmærksomhed. Skal jeg skyde den fordømte dragoman ned?"

Obersten rystede på hovedet.

"De gør klogere i at beholde den," sagde han mørkt.

"Kvinderne kan måske finde anden anvendelse for den, førend dette er ovre."

5

Kamelerne, nogle brune, andre hvide, knælede i en lang række, deres tyggende muler bevægede sig rytmisk fra side til side, og deres yndefuldt balancerende hoveder drejedes fra højre til venstre på en koket, selvbevidst måde. De fleste af dem var smukke dyr, ægte arabiske gangere med slanke lemmer og godt skabte halse, hvad der er tegn på race. Men mellem dem fandtes der også langsommere, tungere dyr med uplejet skind og ødelagte af gamle skudsår. De blev brugt til at bære røvernes vandposer; det tog imidlertid kun nogle få minutter at fordele deres last på andre dyr og indrette dem til fangernes brug. Ingen af dem med undtagelse af mr. Stuart var blevet bundet. Men araberne, som var vant til at forbinde religion med voldsomhed, og som hurtigt havde forstået, at mr. Stuart var præst, havde fundet hans heftighed ganske naturlig, og betragtede ham derfor som den farligste og mest foretagsomme af deres fanger. Hans hænder var bundet sammen med en flettet kameltømme, men alle de andre, også dragomanen og de to sårede negre, fik lov til at bestige deres dyr, uden at der blev taget andre forholdsregler for at forhindre en flugt fra deres side, end den, der lå i, at deres dyr var de andre underlegne i hurtighed. Under råb af mænd og brølen af kameler blev dyrene derpå bragt på benene, og den lange, uordentlige karavane satte sig i bevægelse, forlod den velkendte flod og vendte sig mod den flimrende, violette tåge, der hang over den uhyre omkreds af den skønne, rædselsfulde ørken. De

sorte klipper, der lå spredt over det gule sand, gav den lighed med et tigerspættet tæppe.

Der var ingen af de hvide fanger, med undtagelse af oberst Cochrane, der nogen sinde før havde siddet på en kamel. Det forekom dem, at de var hævet op i en umådelig afstand fra jorden, og dyrets slingrende bevægelse og sadlens usikkerhed gjorde dem både syge og ængstelige. Men deres legemlige ubehag blev hurtigt glemt over deres urolige, bitre tanker. Hvilket gabende svælg fra deres tidligere liv til nu! Og hvor kort var ikke det tidsrum, der lå imellem! For ikke en time siden havde de stået på denne klippes top og lét og snakket, og beklaget sig over heden og fluerne, været gnavne over enhver lille ubetydelighed. Headingley havde forholdt sig voldsomt kritisk til selve naturens farver. Nu kunne de ikke glemme hans egen farve, da han lå der på stenene. Sadie havde talt om skræddersyede kjoler og parisermode. Nu hang hun, halvt forstyrret, på den ubekvemme træsad, mens selvmordet dæmrede som et håb for hendes bevidsthed. Menneskelighed, fornuft, ræsonnement – alt sammen var det borte og forsvundet, der var intet tilbage uden den rå krafts ydmygelser. Og imens lå damperen dernede bag klippefremspringet og ventede på dem – der var deres salon, med den hvide dug, de pyntelige glas, de nyeste romaner og de London-aviser. Selv de af dem med den ringeste forestillingsevne så det alt sammen tydeligt for sig: De så den blege mrs. Schlesinger med hendes gule solhat og mrs. Belmont, der lå lænet tilbage i en sejldugsstol. Det lå dem så nær, dette lille skib, denne lille stump, der var ligesom brudt af deres eget hjem, og ethvert af kamelernes lydløse, ujævne skridt førte dem længere og længere

bort uden håb om hjælp. Endnu i morges, hvor velvilligt havde Forsynet ikke forekommet dem, hvor behageligt og fornøjeligt livet – måske lidt kedsommeligt, men så fredeligt og smilende! Og så nu!

De røde turbaner og gule støvler havde allerede fortalt oberst Cochrane, at disse arabere ikke var en almindelig røverbande, men en trup af kaliffens faste hær. Da de nu passerede over sletten, viste de tydeligt, at de besad den rå disciplin, som deres virksomhed krævede. En mil forude og lige så langt til hver side red deres spejdere; nu og da så man dem dukke frem over de gule sandhøje og forsvinde igen. Ali Wad Ibrahim ledede karavanen, hans korte, kraftige næstkommanderende sluttede truppen. Hele karavanen strakte sig over et par hundrede yards, og i midten red fangernes lille modløse flok. Der var ingen, som gjorde forsøg på at holde dem adskilt, og mr. Stephens fandt derfor hurtigt en plads mellem begge damerne.

"Tab ikke modet, frøken Adams," sagde han. "Dette er en højst uforsvarlig voldshandling, men der kan ikke være tvivl om, at der på rette sted vil blive taget forholdsregler for at ordne sagen. Jeg er overbevist om, at vi kun i værste tilfælde vil komme til at lide under andet og mere end en midlertidig ubehagelighed. Hvis det ikke var for den skurk Mansour, ville De slet ikke have været her."

Det var skrækkeligt at se den forandring, der var foregået med den lille dame fra Boston; i løbet af en time var hun blevet en gammel kone. Hendes mørke kinder var blevet indfaldne, hendes øjne skinnede vildt fra indsunkne, mørke øjenhuler. Hun så hele tiden rædselsslagen hen på Sadie. Der findes sikker en eller anden ødelæggelsens engel, der samler sine bedste

skatte i katastrofens øjeblikke. Thi her gik nu alle disse almindelige, verdslige mennesker deres ulykke i møde, og al letsindighed og egenkærlighed havde rent forladt dem, ingen tænkte mere på sig selv, kun på sin næste. Sadie tænkte på sin tante, tanten kun på hende, mændene kun på kvinderne, Belmont tænkte på sin hustru – og så kom han til at tænke på en ting til. Han sporede sin kamel og red op på siden af miss Adams.

"Her har jeg noget til Dem," hviskede han. "Vi kan snart nok blive skilt ad, så det er lige så godt, vi træffer vore arrangementer i tide."

"Adskilte!" jamrede frk. Adams.

"Tal ikke så højt, den fordømte Mansour kan let høre os og måske forråde os endnu engang. Jeg håber ikke det sker, men det kan ske. Vi må være belavet på det værste. De kunne jo f. eks. bestemme sig til at dræbe os mænd, men beholde Dem og miss Sadie."

Miss Adams gyste.

"Hvad skal jeg gribe til? For Guds skyld, mr. Belmont, sig mig, hvad jeg skal gøre. Jeg er en gammel kone. Jeg har levet længe nok. Gjaldt det bare mig selv, så kunne jeg sagtens bære det. Men Sadie – jeg bliver gal, når jeg tænker på hende. Der sidder hendes moder hjemme og venter på hende, og jeg –" I sin fortvivelse slog hun sine tynde hænder mod hinanden.

"Stik Deres hånd frem under Deres støvkåbe," sagde Belmont, og drev sin kamel tæt op til hendes. "Pas på, De ikke taber den. Sådan! Gem den nu i Deres lomme, så har De altid en nøgle, der kan åbne en hvilken som helst dør."

Miss Adams følte, hvad det var, han havde ladet glide over i hendes hånd, og hun så et øjeblik forvirret på ham. Derpå kneb hun sine læber sammen og rystede misbilligende på sit strenge, mørke hoved. Alligevel gemte hun den lille pistol, og red videre, mens tankerne hvirvlede rundt i hendes hoved. Var dette virkelig hende, Eliza Adams fra Boston, hvis stille, men lykkelige liv hidindtil havde været delt mellem hendes hyggelige hjem i Commonwealth Avenue og den Tremonts presbyterianske kirke? Var det hende, der nu sad til vejrs på en kamel med sin hånd omkring en pistol, og tænkte på, hvorvidt det kunne forsvares at begå selvmord. Å, dette liv, så underfundigt, bedragerisk og slet; hvordan skal man kunne forlade sig på det? Når det viser sig værst, kan vi stå os mod det, men når det er allermest glad og smilende, så er det, vi har mest at frygte at det.

"I værste tilfælde, miss Sadie, kan det komme an på løsesummens størrelse," sagde Stephens, mod sin inderste overbevisning. "Og desuden er vi jo endnu i Ægypten, langt borte fra dervishernes land. Desuden vil der naturligvis straks blive foretaget en ivrig forfølgelse. De må ikke tabe modet, men håbe det bedste."

"Jeg er heller ikke bange, mr. Stephens," sagde Sadie og viste et blegt ansigt, der fuldkommen modsagde hendes ord, om mod ham. "Vi er jo alle sammen i Guds hånd, og Han vil sikkert ikke være grusom mod os. Det er så let at tale om, at vi stoler på Ham, når alt går godt, men nu er vi sat på prøve. Og hvis Han virkelig bor der oppe bag den blå himmel –"

"Og det gør han," lød en stemme bag ved dem. Det var præsten fra Birmingham, som havde sluttet sig til selskabet.

Hans sammenbundne hænder klamrede sig fast til sadlen og hans fede legeme blev ved enhver af kamelens bevægelser svinget frem og tilbage på en farefuld måde. Hans sårede ben var blodigt og dækket med fluer, og ørkenens brændende sol glødede på hans hoved, for han havde mistet både hat og parasol i kampens hede. En stigende feber havde gjort hans store, blege kinder rødplettede og tændt et stærkt lys i hans brune køjne. Tidligere havde alle hans medrejsende fundet, at han var en temmelig simpel og tarvelig person, men nu havde den bitre sorg og fortvivelse helt omskabt ham. Der var kommet noget forklaret og åndeligt over ham. Han var blevet så rolig og stærk, at de andre ved at betragte ham også følte sig stærkere. Han talte om liv og død og om deres nuværende tilstand og deres fremtidige håb på en sådan måde, at de alle syntes, at den sorte sky af elendighed, der omgav dem, fik en gylden flænge eller to. Cecil Brown var den eneste, der trak på skuldrene, han kunne ikke på nogle få timer forandre de anskuelser, han havde haft et helt liv, men alle de andre, selv Fardet, franskmændene, følte sig bevæget og styrket. De tog alle deres hatte af, når han bad. Obersten lavede en turban af sit røde silkelommelørklæde og insisterede på, at mr. Stuart skulle tage den på. Præsten kom med denne smukke hovedbeklædning og sin jævne, europæiske dragt til at se ud, som havde han klædt sig ud for at møde nogle børn.

De rejsende blev lidt efter lidt overfaldet af en dump, uophørlig og ulidelig tørst, der forøgede den træthed, som kamelernes uvante bevægelser havde fremkaldt. Solen stod ned fra himlen og blev kastet tilbage fra det gule sand; den store slette gnistrede og glødede, indtil de fik fornemmelsen af, at de

red hen over smeltet metal. Deres læber var udtørrede, og deres tunger helt læderagtige. Deres tale lød underligt læspende, for det var kun enkelte vokaler, de kunne udtale uden anstrengelse. Miss Adams' hage var faldet helt ned til hendes bryst, og hendes store solhat skjulte aldeles hendes ansigt.

"Tante besvimer, hvis hun ikke får noget at drikke," sagde Sadie. "Å, mr. Stephens, kan vi slet ikke gøre noget?"

Alle dervisherne, der red nærheden af fangerne, var baggara-arabere med undtagelse af en enkelt, som var neger – en uhyggelig fyr med et ansigt, der var ødelagt af kopper. Alligevel så han, når man sammenlignede ham med hans arabiske kammerater, godmodig ud, og Stephens vovede derfor at røre ved hans albue og pege først på hans vandpose, derpå på den udmattede kvinde. Negeren rystede afvisende på hovedet, men samtidig skævede han med et betegnende blik mod araberne, som ville han sige, at var det ikke for *dem*, ville han handle anderledes. Derpå lagde han sin sorte pegefinger på sit bryst.

"Tippy Tilly," sagde han.

"Hvad siger han?" spurgte oberst Cochrane.

"Tippy Tilly," gentog negeren med sagte stemme, som om han kun ville have, at fangerne kunne høre ham.

Obersten rystede på hovedet.

"Mit arabiske slår ikke til her. Jeg ved ikke, hvad det er, han siger," sagde han.

"Tippy Tilly. Hicks Pasha," gentog negeren på ny.

"Jeg tror, fyren er os venligsindet, men jeg kan ikke forstå ham," sagde Cochrane til Belmont. "Tror De, han mener, at hans navn er Tippy Tilly, og at han har dræbt Hicks Pasha?"

Negeren viste sine store hvide tænder, da han hørte de ord, han selv havde sagt, blive gentaget. "Aiwa!" sagde han, "Tippy Tilly – Bimbashi Mormer – bum!"

"Du store Gud," udbrød Belmont, "Han forsøger at tale engelsk. Tippy Tilly, det skal være ægyptisk artilleri. Han har tjent i det ægyptiske artilleri under Bimbashi Mortimer. Han blev taget til fange, dengang Hicks Pasha blev besejret, og er blevet dervish for at redde sit liv. Sådan må det være."

Obersten sagde nogle få arabiske ord til negeren og fik også svar, men i det samme nærmede der sig to arabere og han satte farten op og forlod dem.

"De havde fuldkommen ret," sagde obersten. "Fyren er os venligsindet, og han vil hellere kæmpe for khediven end for kaliffen. Jeg kan ikke indse, at han kan være os til nogen nytte, men jeg har siddet værre i det før og er sluppet godt fra det. Vi er desuden heller ikke endnu så langt borte, at forfølgelse er udelukket, og i de næste otteogfyrre timer er frelse ad den vej endnu mulig."

Belmont regnede sagen efter på sin langsomme, eftertænksomme måde.

"Klokken var omtrent tolv, da vi stod oppe på klippen," sagde han. "Hvis vi ikke er tilbage klokken to, vil de blive urolige ombord på skibet."

"Ja," afbrød obersten ham, "til den tid skulle vi have spist frokost. Jeg husker, jeg sagde, at når jeg kom tilbage, ville jeg have – Å Gud, det er vist bedst ikke at tænke på det!"

"Effendien var en gammel søvnig krukke," vedblev Belmont, "men jeg har den største tillid til min hustrus hurtighed og bestemthed. Hun vil insistere på, at der øjeblikkelig bliver slået

alarm. Lad os sætte, at de forlader landingspladsen klokken halv tre, de kan så være klokken tre i Haifa, det er jo ned ad strømmen. Hvor længe sagde De, at det ville tage at få kamelkorpset i orden?"

"Giv dem en time."

"Og en time til at få dem sat over floden. Klokken seks kan de være ved Abusir og finde vort spor. Derfra er det ligetil. Vi har kun fire timers forspring, og nogle af disse dyr er meget udmattede. Vi kan endnu blive frelst, Cochran!"

"Ja, nogle af os måske. Jeg regner ikke med, at se præsten eller miss Adams i live i morgen. Ingen af dem er skabt sådan noget som dette her. Og så må vi også huske på, at disse dervisher bruger at myrde deres fanger, når de ser, der er udsigt til at de skulle blive reddet. Hør, Belmont, hvis De kommer fra det og jeg ikke, så er der noget, jeg gerne vil have, De skal ordne for mig." De to herrer red tæt op til hinanden, lænede skuldrene sammen og var snart dybt inde i alle en forretnings detaljer.

Det var lykkedes den venligtsindede neger, der kaldte sig Tippy Tilly, at stikke et stykke klæde, dyppet i vand, i hånden på mr. Stephens, og miss Adams havde vædet sine tørre læber med det. Disse få dråber havde været nok til at give hende fornyet styrke, og nu, da den første forskrækkelse havde sat sig, begyndte hendes seje, elastiske yankee-natur igen at rejse sig.

"Jeg synes nu for resten ikke, mr. Stephens," sagde hun, "at disse mennesker ser ud, som om de ville gøre os noget ondt. Jeg tror desuden, de har en religion af deres egen, så at det, der forekommer os urigtigt, sikkert også er urigtigt i deres øjne."

Stephen rystede tavs på hovedet. Han havde set mordet på æseldrene, det havde hun ikke.

"Måske er vi sendt for at lede dem på rette vej," sagde den gamle dame. "Vi er måske netop udvalgt for at udrette noget godt blandt dem."

Og havde det ikke været for Sadies skyld, kunne hun med sit energiske og foretagsomme temperament godt være blevet begejstret for muligheden af at kristne Khartoum og forvandle Omdurman til en lille, veldrænet by med brede alleer ligesom byerne i hjemme i New England.

"Ved De, hvad jeg hele tiden tænker på?" sagde Sadie. "De husker nok det tempel, som vi så – hvornår var det nu? Men det var jo i morges."

Alle tre udstødte et udråb af forbavselse. Ja, det var virkelig denne samme dags morgen; det forekom dem, at det lå uendelig langt tilbage i erindringens tåger, så stor var forandringen fra dengang, så ny og overvældende alle de tanker, der lå imellem dengang og nu. I nogen tid red de ganske tavse, fulde af denne mærkværdige udvidelse af tiden, indtil Stephens til sidst huskede Sadie på, at hun ikke havde fuldført, hvad det var, hun ville sige.

"Det er sandt; jo, det var vægmaleriet i det tempel, jeg tænkte på. Husker De alle den rad af stakkels fanger, der bliver trukket forbi kongens fødder? – hvor nedtrykte de så ud mellem krigerne, der førte dem frem? Hvem kunne have tænkt sig, at tre timer senere skulle deres skæbne blive vor egen skæbne. Og mr. Headingley –" Hun vendte sit ansigt bort og begyndte at græde.

"Du må ikke være så bedrøvet, Sadie," sagde hendes tante, "husk på, hvad præsten sagde for lidt siden, at vi alle står i Guds hånd. Hvor tror De, vi bliver ført hen, mr. Stephens?"

Mr. Stephens' røde Baedeker stak endnu ud af hans lomme. Araberne havde ikke fundet det umagen værd at berøve ham den. Han så ned på den.

"Hvis jeg får lov til at beholde den," sagde han, "skal jeg se efter i den, så snart vi gør holdt. Jeg har et almindeligt overblik over landet, for jeg tegnede et lille kort over det forleden. Floden løber fra syd til nord, vi må altså rejse mod vest. Jeg antager, de var bange for at blive forfulgt, hvis de holdt sig alt for nær ved Nilens bredder. Der skal være en karavanevej, husker jeg, der løber parallelt med floden, kun en halvfjerds miles inde i landet. Hvis vi holder vor nuværende retning en dags tid, må vi passere den. Der skal være en række brønde, som den går imellem. Den ender i Assiout, hvis jeg ikke husker fejl, på den ægyptiske side. På den anden side fører den ind i dervishernes land – så måske –"

Mr. Stephens tale blev pludselig afbrudt af en høj, gennemtrængende stemme, der brød ud i en strøm af afbrudte ord uden mening, der væltede frem i en anstrengt strøm af vrede anklager og tåbelige gentagelser. Farven på mr. Stuarts kinder var blevet mørkere, hans øjne havde et tomt, men strålende glimt, og han snakkede, snakkede, snakkede ustandseligt, mens han red afsted. Den kærlige moder Natur vil ikke tillade, at hendes børn lider alt for meget. "Dette her er for galt", siger hun, "dette sårede ben, disse tørre læber, denne af ængstelige, ophidsede sjælstilstand! Kom, sjæl, forlad dit legeme en lille stund, indtil det igen kan huse dig." Således

lokker hun sjælden bort, ind i vildelsens Nirvana, mens de små celler i kroppen arbejder på at forbedre tilstanden, indtil den kan vende tilbage. Når naturen sommetider forekommer dig grusom, så forsøg at kigge bag ved det rædslens slør, som du tror at se, og du vil undertiden kunne skimte et kærligt og venligt ansigt skjult bagved.

De arabiske vagter så overraskede ud ved dette pludselige udbrud; de antog, at præsten var blevet gal, og galskab er for dem både noget, der indgyder angst og tillige noget overnaturligt. En af dem red hurtigt hen og talte med emiren. Da han kom tilbage, sagde han noget til sine kammerater, der straks red hen, hver på sin side af præsten, for at forhindre ham i at falde af. Den venligtsindede neger red på samme tid hen til obersten og hviskede noget til ham.

"Vi skal snart gøre holdt, Belmont," sagde Cochrane.

"Gud være lovet! Så giver de os måske noget vand. Dette her er ikke til at udholde længere."

"Jeg har sagt til Tippy Tilly, at hvis han kunne hjælpe os, vil vi gøre ham til en bimbashi, når han igen kom hjem til Ægypten. Jeg tror, han er villig nok, hvis han bare er i stand til det. Men se, Belmont, se hen mod floden."

Vejen, som hidindtil havde gået gennem sandede *khors* med takkede sorte kanter – så smalle, at man ikke kunne forstå, hvorledes det var muligt for en kamel at passere – udvidede sig nu til en hård, kuperet slette, tæt oversået med små runde sten, der strakte sig helt ud til de violette høje ude i horisonten. Så regelmæssige var de lange, brune, grusklædte kurver, at landskabet lignede mørke bølger på en vældig jord-dønning. Hist og her sås en lille tot af grågrønt kamel-græs stikke op

mellem stenene. Brune sletter og violette høje – og intet andet foran dem! Bagved lå de sorte, takkede klipper, mellem hvilke de netop var passeret, med orangegule sandklitter, og i det fjerne en lille, grøn stribe, der antydede flodens løb. Hvor køligt og skønt så ikke dette grønne ud i dette øde, afskyelige vildnis. Til den ene side så de den høje klippe – den forbandede klippe, der var skyld i deres ulykke. Til den anden side snoede floden sig, og solen skinnede på vandet. Å, dette glimtende vand! Ligesom et dyr, der kun har den ene tanke at tilfredsstille sin tørst, således længtes de efter dette vand, hele deres sjæl higede imod det. De havde mistet slægt og venner, fædreland og frihed, alt, men deres hjerne rummede kun den ene tanke: vand, vand, vand! I sine feberfantasier begyndte mr. Stuart at fable om appelsiner; det var forfærdeligt for de andre at høre på. Kun den stærke, rolige irlænder viste sig overlegen overfor sit legemes krav. Det glimt, de så af floden, måtte være lige i nærheden af Haifa, og hans hustru befandt sig måske netop nu på dette selv samme vand, som han så på. Han trak hatten ned over øjnene, tyggede på sin stærke, grå moustache og red videre i mørk tavshed.

Ganske langsomt sank solen i vest, og deres skygger begyndte at blive lange mod den kant, hvorhen deres hjerter drog dem. Det var blevet køligere, en let ørkenvind havde rejst sig og fo'r hviskende hen over den ujævne, stenede slette. Emiren havde kaldt sin næstkommanderende hen til sig, og begge spejdede med hånden over øjnene efter et eller andet vejmærke. Pludselig, med et veltilfreds grynt, sank anførerens kamel i knæ, derpå ned på lårene; det skete i tre sære, afbrudte stød, indtil dens mave rørte ved jorden. Efterhånden som de

andre kameler kom hen til samme sted, udførte de en lignende manøvre, indtil alle lå udstrakt i en lang linje. Rytterne stod nu af og lagde hakkelse ud på et stykke stof foran kamelerne, for ingen ordentlig kamel vil spise direkte fra jorden. I deres blide øjne, deres rolige, adstadige måde at spise på, i hele deres nedladende og kokette manerer, var der på en gang noget kvindeligt og yndefuldt, de lignede et selskab af fine, gamle damer, der var faret vild i hjertet af Libyens ørken.

Der blev ikke taget nogen forholdsregler overfor fangerne, hverken de mandlige eller kvindelige, for hvorledes skulle de kunne flygte på denne øde slette? Engang kom emiren hen i nærheden af dem, han stod og så på dem mod sine mørke, grusomme øjne, mens han lod fingrene glide gennem sit blåsorte skæg. Miss Adams så gysende, at det hele tiden var Sadie, han så på. Da han opdagede, at de var lige ved at vansmægte, gav han en ordre, og en neger kom med en vandsæk, hvorfra han gav hver af dem et halvt glas. Vandet var varmt og mudret og smagte af læder, men oh, hvilken fryd var det, da det vædede deres udtørrede tunger! Emiren sagde et eller andet til dragomanen, og derpå gik han sin vej.

"Mine damer og herrer," begyndte Mansour med noget af sin gamle vigtighed; men et blik fra obersten standsede ordene på hans læber, og han brød ud i en mængde klynkende undskyldninger for sin opførsel.

"Hvor kunne jeg handle anderledes," jamrede han, "med kniven allerede mod struben?"

"Du skal såmænd ikke slippe rebet om din hals, hvis vi igen kommer tilbage til Ægypten, det kan du være vis på," brummede Cochrane i en vild tone. "Men indtil da –"

"Det er meget rigtigt, oberst," sagde Belmont, "men for vor egen skyld må vi dog hellere høre, hvad det var, anføreren sagde."

"Jeg vil ikke have noget at gøre med den slyngel."

"Det synes jeg er at gå for vidt. Vi skylder os selv at høre, hvad han har at sige os."

Cochrane trak på skuldrene. Manglen på vand og føde havde gjort ham irritabel, og han måtte bide sig i læben for at holde et bittert svar tilbage. Han gik langsomt bort, med stive, militære skridt.

"Nå, hvad var det så, han sagde?" spurgte Belmont og så på Mansour med et blik, der var lige så strengt som oberstens.

"Han lader til at være en smule mere medgørlig nu end før. Han sagde, at hvis han havde haft rigeligere med vand, ville han have givet Dem mere af det, men at hans beholdning kun er ringe for øjeblikket. Han sagde, at i morgen kommer vi til brøndene ved Selimah, og så skal alle få rigeligt – også kamelerne."

"Sagde han, hvor længe vi skulle bliver her?"

"Kun et kort hvil, sagde han, og så videre! Å, mr. Belmont –"

"Hold mund!" sagde irlænderen kort, og begyndte på ny at beregne timer og afstande. Hvis alt gik, som han havde beregnet, hvis hans hustru havde insisteret på, at den dovne effendi straks slog alarm i Haifa, måtte forfølgerne allerede være på sporet efter dem. Kamelkorpset og de ægyptiske heste løb bedre og hurtigere om natten i måneskin end om dagen. Han i vidste desuden, at det var skik og brug i Haifa, altid at holde i det mindste en eskadron rede til at rykke ud øjeblikkeligt. Han havde spist i officersmessen, og der havde

nogle af officererne fortalt ham, hvor hurtigt de kunne være i felten. De havde vist ham vandsækkene og føden, der hang på siden af hver kamel, og han havde beundret, hvor fuldkomment det hele var ordnet uden at tænke over, hvad det kunne komme til at betyde for ham selv engang i fremtiden. Det ville tage mindst en time, før helle karavanen kunne være i gang igen fra deres nuværende rastepads. Det ville være en helt time til deres fordel. Måske allerede i morgen tidlig –

Pludselig blev hans tanker afbrudt på en forfærdelig måde. Han så obersten, der rasede som en gal mand, vise sig på toppen af den nærmeste høj; der klyngede sig en araber til hvert af hans håndled. Hans ansigt var blodrødt af vrede og ophidselse, og han slog om sig og vred sig som en rasende for at komme fri. "I forbandede mordere," skreg han uophørligt. I det samme fik han øje på de øvrige foran sig og råbte: "Belmont, de har myrdet Cecil Brown!"

Hvad der var sket, var følgende: Opfyldt af sit dårlige humør var Cochrane strejft omkring på den anden side af den nærmeste høj og havde fundet en flok kameler i sænkningen bag den sammen med en lille gruppe af vrede, højrøstede mænd. Midt blandt dem stod Cecil Brown, bleg og med sin opviksede, spidse moustache og sædvanlige ligegyldige holdning. Hans lommer var allerede en gang blevet gennemført, men nu ville de flå hans klæder af ham i håb om at finde noget, han havde skjult. En modbydelig neger, med store sølvringe i ørene, lo og brølede op i den unge diplomats uanfægtede ansigt. Det forekom obersten, at der var noget heroisk, næsten overmenneskeligt i udtrykket i dette blege ansigt med de fraværende øjne. De havde allerede knappet hans

frakke op, og med et rask greb flåede negeren hans skjorte op lige fra halsen og ned til livet. Men ved denne skrattende lyd og den afskyelige berøring af disse grove fingre, blev denne mand, et fuldstændigt produkt af det nittende århundrede, forvandlet til en vild, der stod over for en anden vild.

Hans ansigt blussede, hans læber fortrak, har skurrede tænderne mod hinanden ligesom en abe, og hans øjne – disse indolente øjne, der altid havde lyst så stilfærdigt og roligt – blev skinnende og vanvittige. Han kastede sig over negeren, og slog ham den ene gang efter den anden, svagt men ondskabsfuldt, i hans brede sorte ansigt. Han slog som en pige med rund arm og flad hånd. Negeren fo'r tilbage, et øjeblik helt rystet ved dette pludselige angreb. Men med et utålmodigt, snerrende skrig rev han derpå en kniv ud af sit lange, vide ærme og stak den op under den hvide mands hævede arm. Brown faldt sammen ved slaget, og begyndte at hoste – han hostede ligesom et menneske, der har fået noget galt i halsen, heftigt og ustandseligt, som i krampe. Vredens rødme forsvandt fra hans ansigt, hans kinder blev plettet hvide, der lød en underlig, gurglende lyd fra hans hals, han førte sin hånd op til munden og rullede om på siden.

Med et råt grynt af foragt stak negeren kniven tilbage i ærmet, mens obersten, rasende af afmægtig vrede, grebet af de omkringstående og trukket tilbage til det øvrige selskab. Hans hænder blev bundet med en kamelgrime, og i forbitret tavshed lå han nu ved siden af den sindsforvirrede præst.

Nu var altså både Headingley og Cecil Brown dræbt, og deres indfaldne øjne vendte sig fra et blegt ansigt til et andet – hvem af dem, hvem af den række af muntre ryttere, der havde stået i

så flot silhuet mod den blå morgenhimmel, set fra dækstolen på *Korosko*, skulle blive den næste. De havde været ti, nu var to af dem døde, og en havde mistet sin forstand.

Fardet sad alene med hovedet støttet på sin hånd og albuerne på knæene, mens han stirrede fortvivlet ud over ørkenen; pludselig så Belmont, at det gav et stød i ham, og han rejste hovedet som en hund, der hører en fremmeds skridt. Han knugede sine hænder sammen, bøjede hovedet fremefter og stirrede intenst hen imod de mørke bjerge ud i den østlige horisont, som de havde passeret igennem. Belmont fulgte hans blikks retning, og – ja, ja – der var noget, som rørte sig derude. Han så lyset glimte i noget metal og noget hvidt, der flagrede.

En af dervishernes forposter snurrede sin kamel to gange omkring som et faresignal, og samtidig affyrede han sin riffel i luften. Ekkoet af skuddet var næppe døet hen, førend alle, både arabere og negre, var i sadlen. Et øjeblik efter var kamelerne på benene og bevægede sig langsomt hen mod det sted, hvorfra alarmsignalet havde lydt. Flere bevæbnede mænd sluttede kreds om fangerne, idet de ladede deres Remingtons som et vink om, at skulle forholde sig rolige.

"Du store Gud!" skreg Cochrane, "det er mænd på kameler." Al hans fortvivlelse var som blæst bort, mens han anstrengte sine øjne for at se disse fremmede. "Jeg tror, det er nogle af vore egne folk." Det var lykkedes ham under den almindelige forvirring at få sine hænder ud af kamelgrimen.

"De har været endnu hurtigere, end jeg havde troet det muligt," sagde Belmont; hans øjne skinnede under hans tykke bryn. "De er her to hele timer tidligere, end vi med rimelighed

havde kunnet vente dem. Hurra! Monsieur Fardet, *ça va bien, n'est-ce pas?*"

"Hurra, hurra! *merveilleusement bien! Vivent les Anglais! Vivent les Anglais!*" brølede den ophidsede franskmand, da han så kolonnen langsomt komme frem fra klipperne.

"Pas på, Belmont," råbte obersten. "De fyre her vil øjeblikkelig skyde os, hvis de ser, at det er forbi for dem. Jeg kender dem, vi må være forberedte. Vil De tage ham der med det ene øje, så tager jeg den store neger, hvis jeg da kan få armene omkring ham. Stephens, De må gøre, hvad De kan. De også, Fardet, *comprenez vous?* Det er nødvendigt at tage pippet fra de fyre, førend de kan dræbe os. Og De, dragoman, sig til de to sudanske soldater, at de holder sig rede, – men, men –" Hans ord døde hen i en mumlen, og han sank et par gange. "Det er jo arabere," sagde han, og det lød, som talte han med en fremmed stemme.

Det var det mest bitre øjeblik, de havde oplevet på hele denne skrækkelige dag. Lykkelige mr. Stuart, han lå på sandet med ryggen støttet op mod sin kamels ribben, og lo over en eller anden morsomhed, som hans travle små hjernecellebyggere var kommet over under deres reparationsarbejder. Hans fede ansigt var helt fortrukket af fornøjelse. Men alle de andre, hvor fortvivlede, hvor tilintetgjorte stod de ikke der! Kvinderne græd, mændene vendte sig bort i den tavshed, der ikke engang ejer tårer. Monsieur Fardet kastede sig ned på sit ansigt og rystede af med en tør hulken.

Araberne skød deres rifler af som velkomsthilsen til deres venner, og de andre travede over sletten, idet de besvarede hilsenen og svingede deres geværer og lanser i luften. Det var

en mindre flok – ikke flere end tredive – men klædt på samme vis som de andre med røde turbaner og mønstrede kapper. En af dem bar et lille hvidt banner, beskrevet med højrøde bogstaver. Men der var noget hos dem, som vendte turisternes øjne og tanker bort fra alt andet. Den samme angst havde grebet dem alle. De stirrede på en hvid skikkelse, der svingede frem og tilbage mellem alle disse ørkenkrigere.

"Hvad er det, de har imellem sig?" udbrød Stephens til sidst.
"Se, miss Adams! Er det ikke en kvinde?"

Det var noget på en kamel, men det var umuligt at få et ordentligt syn på det. Så skiltes pludselig rytternes skare ad, og man kunne tydeligt se, hvad det var.

"Det er en hvid kvinde!"

"Skibet er blevet overrumplet."

Belmont udstødte et skrig, der overdøvede alt.

"Norah, min elskede," råbte han, "vær ikke bange, jeg er her, alt er godt."

6

Korosko var blevet overmandet, og udsigterne til frelse endnu ringere end før – alle deres vidtløftige beregninger om timer og afstande – de var nu ikke mere værd end den tåge, der flimrede ude i horisonten. Der ville ikke blive slået alarm i Haifa før i aften, når skibet ikke vendte tilbage. Rimeligvis var man ikke engang endnu – hvor Nilen allerede kun var et tyndt, grønt bånd langt ude i horisonten – begyndt på forfølgelsen. Når der var tilbagelagt endnu hundrede miles, måske endnu mindre, var de i dervishernes land, og hvor ringe var så ikke udsigten til at ægyptisk magt skulle kunne redde dem. De sank alle hen i en tavs, mørk fortvivlelse, med undtagelse af Belmont, der blev standset af vagten, da han ville løbe hen for at hjælpe sin hustru.

De to flokke af kamelryttere mødte nu hinanden, og araberne udvekslede hilsener og forklaringer på deres alvorlige, værdige måde, mens negrene stod rundt omkring og lo og snakkede med den skødesløse godmodighed, som ikke engang Koranen havde været i stand til at tilintetgøre. Anføreren for de nyankomne var en gråskægget, asketisk, krumnæset, gammel mand med kantede og stolte manerer og en militærisk holdning. Dragomanen udstødte en sagte jamren, da han så ham, og slog sine hænder sammen med en mine, som en mand, der forudser nye vanskeligheder.

"Det er emir Abderrahman," sagde han. "Nu er jeg bange for, at vi ikke når Khartoum levende."

Dette navn fortalte ikke turisterne noget, kun oberst Cochrane havde hørt ham omtale som et uhyre af grusomhed og fanatisme, en glødende muslim af den gamle skole, og som aldrig veg tilbage for at udføre Koranens hårdeste forskrifter i deres yderste konsekvens. Han og emir Wad Ibrahim talte alvorligt med hinanden, idet deres kameler stod tæt op ad hinanden, og begge mændene bøjede deres hoveder så tæt sammen, at deres skæg flød sammen. Derpå vendte de sig om og så længe og fast på fangernes stakkels, triste og sammenkrøbne lille flok. Den yngre mand pegede og forklarede, mens den ældre lyttede til med et strengt og udeltagende åsyn.

"Hvem er den pæne, gamle herre med det hvide skæg?" spurgte miss Adams, der havde været den første til at komme sig efter den bitre skuffelse.

"Det er nu deres anfører," sagde Cochrane.

"De vil da ikke fortælle mig, at han nu har taget kommando over den anden?"

"Jo, miss," sagde dragomanen, "Nu er han den øverste af dem."

"Nå, det er sikkert godt for os. Han minder mig om ældste Matthews, som var ved den presbyterianske kirke i pastor Scotts tid. Jeg for min del vil hellere være i hans magt end i den sorthåredes med stenøjnene. Har du det ikke bedre, Sadie, nu da det er blevet køligere?"

"Jo, tante, tænk bare ikke på mig. Men hvordan har du det selv?"

"Jeg har mere håb nu end før. Jeg har kun givet dig et dårligt eksempel, Sadie, jeg var rent fra det i begyndelsen, det kom så

pludseligt, og så den forfærdelige tanke på, hvad din moder, som har betroet dig til mig, hvad hun ville sige! Du kan tro, der vil komme nogle overskrifter i *Boston Herald* i anledning af dette her. Jeg tænker, nogen vil blive gjort ansvarlige."

"Stakkels mr. Stuart!" udbrød Sadie, da den stakkels feberpatients monotone stemme igen nåede deres øren. "Kom, tante, og lad os se, om vi ikke kan gøre noget for at lindre ham."

"Jeg er ængstelig for mrs. Schlesinger og barnet," sagde oberst Cochrane. "Jeg kan se Deres hustru, Belmont, men ellers ingen."

"Nu kommer de herhen med hende," sagde Belmont. "Gud være lovet. Endelig får vi da alt at vide. De har da ikke gjort dig noget, Norah?" Han løb hen til hende, og greb og kyssede den hånd, som hans kone rakte ham, for at han skulle hjælpe hende ned af kamelen.

Irlænderindens venlige grå øjne og rolige, søde ansigt bragte både håb og lise til hele selskabet. Hun var ivrig romersk-katolsk, og det er en tro, der er udmærket at have i farens stund. For hende såvel som for den anglikanske oberst, dissenterpræsten mr. Stuart, de presbyterianske amerikanere, ja endog de to hedenske sorte soldater gjorde religionen i dens forskellige skikkelser samme nytte – den hviskede stadig, at det værste, verden kan gøre os, dog kun er ringe, og at hvor hårdt end Forsynets veje forekommer os, alt dog sker til vort eget bedste og vi skal gå glade og tillidsfulde derhen, hvor den Højestes hånd fører os. De havde ikke et dogme fælles, alle disse fæller i ulykken, men de forenedes i den fortrolige, dybtliggende ånd, den rolige, grundlæggende fatalisme, der er religion grundvold, lige så gammel som verden selv, og som nye

dogmer til stadighed vokser op fra ligesom lav, der breder sig henover stenens overflade.

"I stakkels mennesker," sagde hun, "jeg kan se, I har haft det meget værre end jeg. Nej, kære John, jeg forsikrer dig, jeg har det rigtig godt – jeg er ikke engang synderlig tørstig, for vor afdeling fyldte deres vandposer ved Nilen, og de gav mig så meget at drikke undervejs, som jeg kunne ønske. Men hvor er mr. Headingley og mr. Brown, jeg ser dem ikke? Og stakkels mr. Stuart – hans tilstand er jo ganske forfærdelig!"

"Headingley og Browns bekymringer er forbi," sagde hendes mand. "Du aner ikke, hvor mange gange jeg i løbet af denne dag har takket Gud, fordi du ikke var blandt os. Og så er du nu her alligevel."

"Hvor skulle jeg også være uden ved min husbonds side? Jeg vil *langt* hellere være her end i Haifa."

"Er der gået bud til byen?" spurgte obersten.

"En af vore både undslap. Mrs. Schlesinger med hendes barn og tjenestepige var i den. Jeg sad nede i min kahyt, dengang araberne styrtede sig over skibet. De, som var på dækket, fik tid til at undslippe, for båden lå klar ved siden af skibet. Jeg ved ikke, om der blev nogen sårede. Araberne skød på dem i nogen tid efter."

"Gjorde de?" udbrød Belmont henrykt, hans letbevægelige irske natur greb straks den ringeste stråle af håb. "Så ser vi dem nok snart, for garnisonen må have hørt skuddene. Hvad mener De, Cochrane? De må have været på spor efter os i de sidste fire timer. Hvert øjeblik kan vi risikere at se de engelske officerers hvide *puggarees* dukke op over højene derhenne."

Skuffelsen havde imidlertid gjort obersten kold og skeptisk.

"Kommer de ikke mandstærke, kan de lige så godt blive borte," sagde han. "Disse folk her er udsøgte og har gode anførere, og på deres egen grund kan de tage det op med hvem som helst." Han standsede et i øjeblik og så på araberne. "Se engang," sagde han, "det er alligevel et stolt syn."

Den store, blodrøde sol var gået halvt ned bag de violette tågebanks i horisonten. Det var arabernes bedestund. En ældre og mere lærd kultur ville have vendt sig mod denne pragtfulde genstand på himmelhvælvingen og tilbudt dén. Men disse vilde ørkenens børn var finere i deres tilbedelse end perserne. For dem stod idealet højere end naturen, de bad med ryggen mod solen og ansigtet vendt imod deres religions hovedtempel. Og hvor de bad inderligt, disse fanatiske muslimer! Fuldkommen hensunkne og optagne, med længselsfulde øjne og strålende ansigter, de rejste sig, de kastede sig ned og krøb sammen med panden mod deres bedetæpper. Hvem kunne tvivle om, når han iagttog deres ivrige, helhjertede tilbedelse, at her var der en stor, levende magt til stede, reaktionær og frygtelig, en magt, der talte millioner, som alle troede det samme, lige fra Cape Juby til Kinas grænser? Lad en vældig bølge bringe dem i bevægelse, lad en stor feltherre eller organisator fødes blandt dem, som forstår at benytte det store materiale, og ingen kan vide, om ikke Forsynet vil benytte disse mennesker, – som det skete for tusind år siden – til en svøbe for det rådne, ødelagte, umulige, hjerteløse Sydeuropa, indtil den så igen må gøre plads for en sundere race?

Nu rejste de sig alle op på ny. Befalingen lød, og fangerne forstod, at skønt de havde rejst hele dagen, skulle de også rejse

hele natten.

Belmont stønnede, han havde gjort regning på, at deres forfølgere skulle have nået dem, førend de havde forladt denne lejr. Men alle de andre havde allerede lært at finde sig i det uundgåelige. Enhver af turisterne havde fået et fladt, arabisk brød – og hvilken frembringelse af kokken ombord på skibet havde nogensinde smagt dem som dette tørre, brune brød? – og så – oh, hvilken luksus! – fik de tillige et glas vand, for med de nyttilkomnes velfyldte læderposer havde de nu rigelige forsyninger. Hvis bare legemet var så udholdende som sjælen, hvilket paradys var så ikke jorden? Nu, da deres materielle krav var stillet for øjeblikket, begyndte det ligefrem at synge inde i dem, og de besteg deres kameler med en følelse af deres stillings romantik.

Mr. Stuart lå stadig og snakkede i vildelse på jorden, og araberne gjorde ikke mine til at ville løfte ham op i hans sadel. Hans store, blege, opadvendte ansigt skinnende i det begyndende tussmørke.

"Hør dragoman, sig til dem, at de glemmer mr. Stuart," råbte obersten.

"Det er til ingen nytte, herre," sagde Mansour. "De siger, at han er for fed, de vil ikke tage ham med længere. Han dør alligevel, siger de, og hvorfor skulle de så ulejlige sig med ham?"

"Vil de ikke tage ham med!" råbte Cochrane, "men du gode Gud, manden dør jo så af sult og tørst. Hvor er emiren? Å, hør!" råbte han, da i det samme den sortskæggede anfører gik forbi, i en tone, som når han kaldte på en doven æseldreng. Anføreren værdigede ham intet svar, men sagde noget til en af vogterne, der stødte kolben af sit gevær ind i oberstens ribben. Den gamle

soldat faldt stønnende forover og blev halvt bevidstløs ført afsted og surret fast til sadelknappen. Kvinderne begyndte at græde, mændene mumlede forbandelser og knyttede hænderne i et helvede af magtesløse følelser, hvor brutal uretfærdighed og mishandling måtte passere uden straf eller blot protest. Belmont greb ned i sin lomme efter den lille revolver, men huskede så pludselig på, at han havde givet den til miss Adams. Havde han haft den, ville det have været det samme som emirens død og et blodbad på turisterne.

Mens de nu red fremad, så de et af de mærkeligste fænomener i den ægyptiske ørken, de måtte alle betragte det, selv om den behandling, der var overgået deres kammerat, ikke just havde gjort dem særlig modtagelige for naturens skønhed. Selv efter at solen var gået ned, havde himlen bevaret sin skiferblå farve. Men pludselig begyndte den at blive lysere og lysere og at skinne på en besynderlig måde; ligesom et forunderligt, falsk daggry. En lys, rosa tåge svævede over ørkenen, med skønne, sarte søgrønne toner øverst oppe. Ganske langsomt svandt disse toner bort, skiferfarven kom tilbage, og natten brød frem. Det var kun fire og tyve timer siden, de havde siddet i deres stole ombord på *Koroskos* dæk og drøftet politik i stjernernes skær; kun tolv timer siden, de havde spist morgenmad ombord og var brudt op, glade og fornøjede, til deres sidste lille lysttur. Hvilken verden af ny indtryk havde de ikke gennemlevet i den korte tid! Hvor pludselig var de ikke blevet revet ud af den tilværelse, som de alle havde anset for så sikker og selvfølgelig! Det var de samme sølvglinsende stjerner, som de sidste nat havde set på, den samme tynde månesegl –

men hvilken kløft lå der ikke mellem deres gamle forkælede liv og dette her!

Kamelernes lange række gik så lydløse som spøgelse gennem ørkenen. For og bag så man arabernes tavse, hvide skikkelser. Ikke en lyd hørtes, end ikke den allersvageste, indtil de pludselig langt bag dem hørte en menneskelig stemme, der sang på en stærk, drønende, umusikalsk måde. Det gjorde en besynderlig virkning med denne fjerne røst i det umådelige tavse øde. Nu lød der en velkendt melodi, salmen *Forever with the Lord* i det fjerne, de rejsende syntes næsten, de kunne høre ordene:

We nightly pitch our moving tent
A day's march nearer home.

Var mr. Stuart igen kommet i besiddelse af sin forstand, eller var det kun en tilfældighed, der netop havde ladet ham vælge denne sang? Med fugtige øjne så hans venner tilbage og ind i det dybe mørke, de vidste jo, at for denne vandrer var hjemmet meget nært. Gradvis døde stemmen bort og forsvandt i ørkenens overvældende stilhed.

"Kære, gamle ven," sagde Belmont og lagde sin hånd på Cochranes knæ, "jeg håber ikke, De er såret?"

Obersten havde rettet sig op, skønt han endnu trak vejret lidt besværligt.

"Nej, jeg har det godt nok igen. Men vil De være så venlig at vise mig den mand, der slog mig?"

"Det var den fyr derhenne foran – på kamelen ved siden af Fardet."

"Den unge fyr med moustachen – jeg kan ikke se ham rigtig tydeligt i denne belysning, men jeg tænker, jeg kan finde ham

igen. Tak, Belmont!"

"Jeg troede, nogle af Deres ribben var gået med i løbet?"

"Nej, han tog bare vejret fra mig."

"De må være et jernmenneske. Det var et forfærdeligt stød. Hvorledes har De dog kunnet komme Dem så hurtigt efter det?"

Obersten rømmede sig og sagde stammende:

"Sagen er, min kære Belmont, – jeg stoler på, De ikke lader det gå videre – frem for alt ikke til damerne. Men jeg er ældre, end jeg engang var, og hellere end miste min militære holdning, som jeg altid har sat pris på, så –"

"Et korset? Det var pokkers!" udbrød den forbavsede irlænder.

"Nå ja, en smule kunstig støtte," sagde obersten stift og førte samtalen hen på udsigterne for dagen efter.

Som en mare vender altid i drømme denne nats tildragelser i ørkenen tilbage til de af de stakkels mennesker, som vendte hjem igen. Det var også som en drøm i sig selv, som de lydløst blev båret afsted på disse dyr med de bløde, glidende, svampeagtige fødder, med de halvt usynlige, flimrende, der bevægede sig på begge sider af dem. Hele universet syntes at hænge som en mægtig urskive foran dem. En stjerne glimtede ligesom en lanterne i samme højde som de selv. De så derhen igen, nu var den en håndsbredde højere oppe, og en anden glimtede under den. Time efter time flød den brede strøm langsomt og roligt over den dyblå baggrund, verdener, stjernetaager og solsystemer drev majestætisk afsted over deres hoveder og ned bag den mørke horisont. For fangerne var der en smule trøst at finde i denne uendelighed og skønhed, deres skæbne og deres eget jeg syntes ubetydeligere og mindre vigtigt

over for sådanne vældige magter. Ganske langsomt skred den store skare hen over himlen, først steg den, så hang den længe næsten ubevægelig og sank så i et storslået fald, indtil endelig dagens første kolde, grå lys viste sig i øst, og de så med skræk på hinandens udtærede ansigter.

Om dagen havde de været pint af heden, men næsten endnu mere utålelig var nattens kulde. Araberne svøbte sig ind i deres kapper og indhyllede deres hoveder. Fangerne slog hænderne mod hinanden og rystede af kulde og elendighed. Miss Adams led mest under det, for hun var så mager og blodet cirkulerede ikke mere så hurtigt i hendes årer som i hendes yngre dage. Stephen trak sin jakke af og kastede den over hendes skuldre. Han red ved siden af Sadie, mens han både fløjtede og snakkede for at bilde hende ind, at han ligefrem var taknemmelig, fordi hendes tante bar hans frakke for ham, men det lød alt for støjende til at falde troværdigt. Og alligevel var der sandhed i, hvad han sagde, han følte virkelig kulden mindre end de andre, den gamle, gamle ild brændte nemlig i hans hjerte, og der var en besynderlig glæde blandet ind i al hans ulykke; det ville have været ham umuligt at sige, om dette eventyr havde været den største ulykke eller den største velsignelse i hans liv. Ombord på skibet, hvor Sadies ungdom, skønhed, forstand og livlighed gjorde, at han måtte sige sig selv, at han vel kun kunne forvente at blive velvilligt tålt af hende. Men nu følte han, at han virkelig kunne være hende til nytte, at hver time, der gik, lærte hende mere og mere at vende sig mod ham som sin naturlige beskytter, og frem for alt havde han begyndt at forstå sig selv og indse, at der virkelig fandtes en stærk, pålidelig mand bag alle de vaner og ideer, der hidindtil havde omgivet hans egentlige

væsen og påtvunget sig ham. En lille smule selvagtelse begyndte at varme hans blod. Han havde kastet sit liv bort, mens han var ung, og nu, da han var halvgammel, kom den igen til en som ham skøn, sen blomst.

"Jeg tror virkelig, mr. Stephens, at De egentlig nyder dette her," sagde Sadie, ikke uden bitterhed.

"Jeg vil ikke gå så vidt som at sige det," sagde Stephens, "men jeg er sikker på en ting, og det er, at jeg ikke, selv om jeg kunne, ville forlade Dem her."

Det var første gang, han havde sagt noget, der nærmede sig til ømhed, og den unge pige så forbavset op på ham.

"Jeg tror, jeg hele mit liv har været et rigtigt slet menneske," sagde Sadie efter en lille pause. "Fordi jeg selv morede mig og havde det godt, tænkte jeg aldrig på dem, der var ulykkelige. Det slår mig nu. Hvis jeg nogensinde kommer hjem igen, vil jeg blive bedre – mere alvorlig –"

"Og jeg vil også forsøge at blive en bedre mand. Jeg tror virkelig, at det er derfor, alt dette er sket for os. Se bare, hvorledes det har gjort alle vore venner dygtigere og bedre. Husk bare på den stakkels mr. Stuart. Vi ville aldrig ellers have fået øjnene op for, hvor ædel og udholdende han var. Og se Belmont og hans kone, uden frygt går de der foran os, hånd i hånd, og tænker kun på hinanden. Og Cochrane, der før forekom egenkærlig og bornert, se nu, hvor modig og hvor opofrende han er. Fardet er også modig som en løve. Jeg tror, denne ulykke har gjort os alle godt."

Sadie sukkede.

"Ja, hvis det endte lige her og nu, så kunne man vel nok sige det," sagde hun, "men hvis al denne elendighed skal vare i uger

og måneder og alligevel ende med vor død, så indser jeg ikke, hvordan vi skal drage nytte af vores forbedrede karakter. Hvis De nu slipper herfra, hvad vil De så gøre?"

Advokaten tøvede, men hans professionelle instinkter var stadig stærke i ham.

"Jeg vil undersøge, hvor fejlen ligger, og hvem der er skyld i den. Om det skyldes dem, som ordner disse udflugter til Abusir – eller det er den ægyptiske regering, der ikke beskytter sine grænser ordentligt. Det vil blive en meget indviklet sag. Og hvad ville De gøre, Sadie?"

Det var første gang, han udlod det formelle "miss". Den unge pige var imidlertid alt for optaget til at lægge mærke til det.

"Jeg vil være bedre og kærligere mod andre mennesker," sagde hun. "Jeg vil forsøge at gøre andre lykkelige, det tror jeg, jeg har lært af denne elendighed, jeg her har udstået."

"De har jo ikke gjort andet i hele Deres liv end gøre andre lykkelige. De kan slet ikke lade være med det," sagde Stephens. Mørket gjorde det lettere for ham at overvinde sin sædvanlige, vanemæssige tilbageholdenhed. "De trænger langt mindre end nogen af os andre til disse hårde prøvelser. Hvorledes skulle Deres karakter kunne blive bedre?"

"Det, De siger der, viser kun, hvor lidt De kender mig. Jeg har altid været meget egoistisk og tankeløs."

"Men De behøvede dog ikke alle disse voldsomme bevægelser. De var tilstrækkelig fyldt med liv uden dem. Med mig er det noget helt andet."

"Hvorfor trængte De til disse rystelser, mr. Stephens?"

"Fordi alt er bedre end stilstand. Lidelser er bedre end stilstand. Jeg er først nu begyndt at leve. Hidindtil har jeg kun

været en maskine, der vandrede omkring på jordens overflade. Jeg var en mand, der kun besad en tanke, og det er kun ét skridt fra at være en død mand. Men det har jeg først lige nu forstået. I alle disse år har jeg været rystet, jeg har ikke følt en eneste menneskelig følelse. Jeg har ikke haft tid. Jeg iagttog det nok undertiden hos andre, og mærket en ganske svag undren dukke op i mig, om det var en fejl ved mig, at jeg ikke kunne dele mine medmenneskers følelser. Men nu har disse sidste få dage lært mig, at også jeg kan leve – at jeg kan føle intense håb og dødelig frygt – at jeg kan hade, og at jeg kan – nå ja, at jeg kan have alle de stærke følelser, nogen sjæl kan opleve. Jeg er blevet levende. Måske står jeg på gravens rand, men dog kan jeg nu sige, at jeg har levet."

"Men hvorfor levede De da dette dræbende liv i England?"

"Jeg var ærgerrig – jeg ville frem. Så var der desuden min moder og mine søstre, jeg skulle tænke på. Men Gud ske lov, nu bryder morgenen frem. Nu vil De og Deres tante snart høre op med at fryse."

"Å, De, uden Deres jakke?"

"Åh, mit blod ruller rask i mine årer. Jeg har befundet mig meget godt i mine skjorteærmer."

Nu var den lange, kolde, udmattende nat forbi, den dybbå himmel var blevet overtrukket af et vidunderligt let, lysviolet skær, hvorpå der endnu glimtede enkelte store stjerner. Bag dem var det grå mørke krøbet længere og længere bort, indtil det forsvandt i en skær lyserød tone af, som den opgående sol spredte sine vifteformede stråler ud over. Pludselig følte de alle dens varme berøring på deres ryg, og deres skikkelser kastede sorte skygger på sandet foran dem. Dervisherne løsnede deres

kapper og begyndte på ny at tale indbyrdes. Fangerne begyndte også at tøjle op og spiste begærligt den durragrød, der blev givet dem til morgenmad. Der blev holdt et kort hvil, og hver fik et glas vand.

"Må jeg tale med Dem, oberst Cochrane?" spurgte dragomanen.

"Nej," snurrede obersten.

"Men det er meget vigtigt – vor sikkerhed er afhængig af det." Obersten rynkede panden og trak sig i overskægget.

"Nå, hvad er det så?" sagde han til sidst.

"De må stole på mig nu, for det gælder jo lige så meget for mig som for Dem at komme tilbage til Ægypten. På den ene side står der min kone, mine børn og mit hjem, på den anden side livsvarigt slaveri. De behøver derfor ikke at mistro mig."

"Nå, gå så videre."

"De husker nok negeren, som talte med Dem – han, som havde tjent under Hicks?"

"Ja, hvad ham?"

"Jeg har talt med ham i nat. Jeg har talt længe med ham. Han sagde, at da han ikke rigtig kunne forstå, hvad De sagde, og De heller ikke, hvad han sagde, derfor henvendte han sig til mig."

"Hvad sagde han da?"

"Han sagde, at der var otte ægyptiske soldater mellem araberne – seks negre og to fellaher. Han sagde, at han gerne ville have Deres løfte for, at De ville belønne dem rigeligt, hvis de hjælper Dem at flygte."

"Selvfølgelig vil vi belønne dem."

"De forlanger hver hundrede ægyptiske pund."

"Det skal de få."

"Jeg sagde, jeg skulle spørge Dem om det, men jeg var sikker på, De ville gå ind på det."

"Hvad foreslår de så at gøre?"

"De kunne ikke love noget bestemt, men de ville ordne det således, at de alle kom til at ride i Deres nærhed; viste der sig så en eller anden mulighed, ville de være rede til at udnytte den."

"Nuvel, gå hen til ham og lov ham, at hver af dem skal få to hundrede pund, hvis de vil hjælpe os. De tror vel ikke, vi kunne underkøbe nogle af araberne?"

Mansour rystede på hovedet. "For farligt at forsøge," sagde han. "Sæt, at vi forsøgte, og det gik galt, det ville betyde døden for os alle sammen. Men nu går jeg hen og fortæller, hvad De har sagt." Han gik hen til det sted, hvor den gamle negersoldat stod og børstede sin kamel, mens han ventede på svar.

Emiren havde først bestemt, at de kun skulle holde hvil en halv time, men de lastkameler, der bar fangerne, var så udmattede efter den lange, hurtige march, at det var umuligt for dem at sætte sig i bevægelse foreløbig. De havde strakt deres lange halse hen ad jorden, hvilket er et tegn på den yderste udmattelse. De to anførere rystede på hovedet efter at have taget dem i øjesyn, og den frygtelige, gamle mand så med sit hårde stenansigt hen mod fangerne. Så sagde han noget til Mansour, hvis ansigt blev en anelse blegere, idet han lyttede.

"Emir Abderrahman siger, at hvis De ikke vil blive muslimer, er der ingen grund til at hele karavanen bliver opholdt, for at De kan blive taget videre med på lastkamelerne. Hvis De ikke var med, kunne vi rejses dobbelt så hurtigt, siger han. Han ønsker derfor at vide, en gang for alle, om De vil antage Koranens lære?" Og i samme tone, som om han stadig oversatte emirens

ord, vedblev han: "De kan lige så godt straks sige ja, for ellers bliver De ganske sikkert alle dræbt."

De ulykkelige fanger så fortvivlede på hinanden. De to emirer stod tavse og iagttog dem.

"Hvad mig angår," sagde Cochrane, "vil jeg lige så gerne dø nu, som blive slave i Khartoum."

"Hvad siger du, Norah?" spurgte Belmont.

"Hvis vi bare kan dø sammen, John, tror jeg ikke jeg vil være bange"

"Det er løjerligt," sagde Fardet, "at jeg skal dø for noget, jeg aldrig har troet på. Men min ære som franskmænd gør mig det umuligt at lade mig omvende på den måde." Han rettede sig, stak sin sårede hånd ind under frakken og råbte: "*Je suis Chrétien. J'y reste.*" Hver sætning indeholdt en tapper usandhed.

"Og hvad siger De, mr. Stephens?" spurgte Mansour i en overtalende tone. "Hvis bare én af Dem vil gå over til deres religion, kunne det måske gøre dem i bedre humør. Jeg bønfaller Dem, gør, hvad de forlanger."

"Nej, det kan jeg ikke," sagde advokaten stille.

"Men De da, miss Sadie? Og De, miss Adams? De behøver jo bare at sige ja en enkelt gang, så er De frelst."

"Å, tante, kunne vi ikke gøre det," klynkede forfærdede, unge pige. "Ville det være så meget slemt, hvis vi sagde ja?"

Den gamle dame slog sine arme omkring Sadie.

"Nej, nej, min egen, kære, lille Sadie," hviskede hun. "Du må være stærk! Du ville bare komme til at hade dig selv senere. Hold fast på min hånd, og hvis du synes, din styrke svigter dig, så bed. Glem ikke, at din gamle tante Eliza holder dig hele tiden i hånden."

I dette øjeblik var de modige, disse stakkels, udmattede og beskidt morskabs-søgere. De så alle døden i øjnene, og jo nærmere den rykkede dem, desto mindre frygtede de den. De følte sig snarere lidt nysgerrige, der var noget af den samme nervøse spænding over dem, som når man nærmer sig tandlægens stol. Dragomanen gjorde en bevægelse med hænder og skuldre, som en, der havde prøvet og ikke haft heldet med sig. Emir Abderrahman sagde noget til en neger, som derpå hurtigt fjernede sig.

"Hvad vil han bruge en saks til?" spurgte obersten.

"Han vil såre kvinderne," sagde Mansour, med den samme magtesløse bevægelse som før.

De blev alle overfaldet af en kold gysen, og stirrede frem for sig i hjælpeløs rædsel. Tanken om døden var én ting, men alle disse uudholdelige forberedelser var noget andet. Enhver var beredt til at udholde en hvilken som helst lidelse for sig selv, men deres hjerter blødte for de andre. Kvinderne sagde intet, men mændene stod klumpet sammen og talte dæmpet sammen.

"Hvor er pistolen, miss Adams," sagde Belmont. "Giv mig den! Vi vil ikke lide tortur! Vi vil ikke finde os i det!"

"Tilbyd dem penge, Mansour! Tilbyd dem hvad som helst!" skreg Stephens. "Kom her, sig til dem, at jeg vil blive muslim, hvis de vil love at lade kvinderne være. Det er jo alligevel ikke bindende – det er sket under tvang. Men jeg kan ikke tåle at se dem gøre kvinderne noget ondt."

"Vent lidt, Stephens!" sagde obersten. "Vi må ikke tabe hovedet. Jeg tror, jeg har fundet en udvej. Hør, dragoman! Sig til den skæggede, gamle djævel, at vi slet ikke kender noget til

hans sjofle religion. Sig det lidt pænere, når De oversætter det. Sig også, at han ikke kan vente, vi skal antage den, førend vi ved, hvad det er for noget djævelskab, han vil have os til at tro på. Sig til ham, at hvis han vil undervise os, er vi meget villige til at lytte til hans belæring, og De kan desuden tilføje, at en tro, der skaber sådanne skønheder, som ham og den anden sortskæggede bavian, må interessere alle og enhver."

Med mange buk og svingninger med hænderne forklarede dragomanen, at de kristne allerede var opfyldte af tvivl, og at der kun behøvedes en smule mere af kundskabens lys for at lede dem ind på Allahs veje. De to emirer strøg deres skæg og så mistænksomt på dem. Så sagde Abderrahman noget til Mansour på sin hårde, korte måde, hvorpå han fjernede sig med den yngre emir. I næste øjeblik lød signalet til opbrud.

"Han siger," forklarede Mansour, mens han red rundt mellem fangerne, "at ved middagstid når vi brøndene, og der skal der holdes hvil. Hans egen mullah, en meget god og lærd mand, vil så komme og undervise Dem en time. Og når den er til ende, må De vælge, enten det ene eller det andet. Når De har valgt, vil der blive truffet bestemmelse om, hvor vidt De skal føres til Khartoum eller dræbes. Det er hans sidste ord."

"De vil ikke høre tale om løsepenge?"

"Wad Ibrahim ville gerne, men emir Abderrahman er en grusom mand. Jeg råder Dem til at give efter for ham."

"Hvad vil De selv gøre? De er jo også kristen?"

Mansour rødmede, så meget som hans farve tillod det.

"Jeg var det i går morges. Måske er jeg det igen i overmorgen. Jeg tjener Herren så længe, det, Han forlanger af mig, er rimeligt, men det er dette her ikke."

Han red om mellem vogterne med en frihed, der viste, at hans forandring af religionen havde stillet ham på en anden fod med araberne end de øvrige fanger.

De havde altså fået nogle få timers udsættelse, men de red i dødens mørke skygge, der samlede sig stadig tættere om dem.

Hvad var der egentlig ved livet, at vi skal klynge os så fast til det? Glæderne kan det ikke være, for de, hvis timer kun er en lang pine, gyser også tilbage, når den barmhjertige død strækker armene ud efter dem. Det kan heller ikke være vore venner og familie, for vi opgiver hellere dem alle sammen, end vi frivilligt går ned ad den vej, som ethvert menneske dog engang skal betræde. Er det frygten for at miste vort eget jeg, det kære, kendte jeg, som vi alle tror, vi kender så godt, og som dog altid gør ting, der forbavser os selv? Er det det, som lader selvmorderen gribe vildt efter broppen, når floden river ham med sig? Eller er det naturen, der er bange for, at alle dens trætte arbejdere pludselig skulle kaste deres værktøj og gå i strejke, og derfor har opfundet denne måde at holde dem fast ved arbejdet? Vi ved ikke, hvorledes det forholder sig, men alle disse trætte, ødelagte, ydmygede mennesker, de glædede sig over de få timers lidelser, der endnu forestod dem.

7

Der var ingenting, der kunne vise dem, at de ikke stadig befandt sig på den samme plet, de havde været i går aftes ved solnedgang. De fantastiske sorte klipper og det orangegule sand, der hegnede flodens bredder, lå nu langt bag dem, og over alt omkring dem var kun den samme brune, bølgeformede grusslette, oversået med skinnende, runde småsten og hist og her små, grønne pletter af kamel-græs. Bag ved og foran dem altid det samme syn, der strakte sig lige til horisontens violette højder. Endnu var solen ikke så højt på himlen, at dens lys fik luften til at flimre, og det udstrakte landskab, brunt med violet rand, stod i al sin hårde klarhed mod den tørre, gennemsigtige luft. Den lange karavane bevægede sig langsomt fremad. Langt i forvejen red vedetterne, holdt udkig og så sig tilbage, mens de skyggede med hånden over øjnene. På afstand så det ud, som stak riflerne og spyddene ud af dem, lige og tynde som strikkepinde.

"Hvor langt tror De nu, vi er borte fra Nilen?" spurgte Cochrane. Han red med bøjet hoved, mens hans øjne stirrede vemodigt ud mod den østlige himmelrand.

"Godt og vel halvtreds mil," sagde Belmont.

"Det kan jeg ikke tro," sagde Cochrane. "Vi har ikke redet mere end fjorten-femten timer, og en kamel tilbagelægger ikke mere end to og en halv mil i timen, med mindre den traver. Det skulle altså kun blive højst en fyrre mil; men desværre er det vel alligevel for langt til, at vi tør håbe på at blive forfulgt. Jeg synes ikke, denne opsættelse af vor skæbne tjener os i mindste måde.

Hvad håber vi egentlig på? Vi kan lige så godt tage vores medicin først som sidst."

"Man skal aldrig opgive håbet!" udbrød den muntre irlænder. "Der er masser af tid mellem nu og middag. Hamilton og Hedley i Kamelkorpset er dygtige fyre, de vil indhente os som et lyn. Og *de* har ingen last-kameler, der sinker dem, det kan De være sikker på! Lidet anede det mig, da jeg den sidste aften spiste sammen med dem i messen, og de fortalte mig om alle de forsigtighedsregler, der var taget mod overfald, at jeg skulle komme til at regne med dem for at få reddet vore liv."

"Ja, vi må jo så spille spillet til ende, men stort håb om at vinde det har jeg rigtignok ikke," sagde Cochrane. "Vi må naturligvis vise damerne et muntert ansigt. Jeg ser, at Tippy Tilly har holdt sit ord, for disse fem negre og de to brune fyre må være de folk, han har talt om. De rider sammen alle syv og holder god trit, men hvordan de skal kunne hjælpe, indser jeg ikke."

"Jeg har fået min pistol igen," hviskede Belmont, og hans firkantede kæbe med den kraftige mund så ud, som var det granit. "Det er min hensigt at skyde alle tre kvinder selv, så vil vi kunne dø roligere."

"De er en god mand," sagde Cochrane.

I lang tid red de begge to ganske tavse. En underlig drømmende, uforklarlig følelse bemægtigede sig dem. Det var, ligesom om de havde fået et eller andet narkotika – dette bedøvelsesmiddel, som naturen nådigt bringer i anvendelse, når de voldsomme begivenheder får nerverne til at bryde sammen. De tænkte på deres venner og deres forbigangne liv, så roligt som man betragter noget, der er forbi. En vis sødme

blandede sig i sorgen over deres skæbne. Det var fortvivlelsens stille afklarethed, der greb dem.

"Det er pokkers kønt," sagde obersten og så sig omkring. "Jeg har altid før ment, at jeg helst ville dø i en rigtig god, gul londonertåge. Så kunne forandringen ikke blive til det værre."

"Og jeg ville helst dø, mens jeg sov," sagde Sadie. "Det måtte være så dejligt at vågne op og finde sig selv i den anden verden. I instituttet sagde Hetty Smith altid: 'Sig ikke godnat, men ønsk mig godmorgen på et bedre sted.'"

Den puritanske tante rystede på hovedet ved den tanke. "Det er en forfærdelig ting at træde uforberedt frem for Herren," sagde hun.

"Jeg synes, det er ensomheden, der gør døden så forfærdelig," sagde mrs. Belmont. "Hvis alle de, vi holdt af, døde sammen med os, ville vi ikke tænke mere over det, end når vi flytter fra et hus til et andet."

"Skulle det værste indtræffe, er vi da ikke alene," sagde hendes mand. "Vi vil komme til at følges ad, og vi skal mødes med Headingley, Brown og Stuart på den anden side."

Franskmanden trak på skuldrene. Selv troede han ikke på noget liv efter døden, men han misundte de to katolikker den stille måde, hvorpå de tog tingene, uden et øjeblik tvivl. Han kunne ikke lade være med at smile ved tanken om, hvad hans venner i Café Cubat ville sige, hvis de hørte, at han var død for den kristne tros skyld. Sommetider morede tanken ham, men sommetider gjorde den ham også næsten gal, og han red afsted opfyldt på en gang af latter og raseri, mens han hele tiden plejede sin syge hånd lige som en moder sit svagelige barn.

Tværs over den brune, stenede ørken havde der i nogen tid kunnet ses en enkelt, lang, tynd gul stribe, der strakte sig fra nord til syd, så langt øjet rakte. Det var et bælte af sand, ikke bredere end nogle få hundrede alen, og i det højeste en otte til ti fod højt. Imidlertid så fangerne med forbavselse, at araberne pegede på det med en mine, der udtrykte den største bekymring, og da de kom hen til randen af dette sand, der ved den ringeste bevægelse i luften hvirvledes til vejrs, standsede de som foran en flod. Det var noget meget let, støvagtigt sand, og ethvert nok så svagt pust af vinden sendte det dansende i vejret som en sky af bittesmå fluer.

Emir Abderrahman forsøgte at tvinge en kamel ind i sandet, men efter et skridt eller to stod dyret stille og rystede af rædsel.

De to anførere talte en lille stund sammen, hvorpå hele karavanen igen satte sig i bevægelse mod nord og med sandbanken på deres venstre side.

"Hvad er det?" spurgte Belmont dragomanen, der red ved siden af ham. "Hvorfor skifter vi retning?"

"Det er flyvesand," sagde Mansour. "Undertiden fører vinden det sammen i sådan en lang stribe som denne her. Hvis det blæser lidt i morgen, vil der ikke være et gran tilbage af det, det vil alt sammen igen være ført op i luften. Sommetider er araberne nødt til at gå halvtreds eller hundrede miles for at komme uden om sådan en drive. Hvis han forsøger at krydse den, brækker hans kamel benene, og han selv bliver suget ned og opslugt af sandet."

"Hvor langt mon denne drive strækker sig?"

"Det er der ingen, der ved."

"Det er et held for os, Cochrane," sagde Belmont. "Jo længere vi bliver opholdt, desto bedre for de friske kameler!" Og for den hundrede gang så han sig tilbage mod den lange, hårde horisontlinje bag dem. Men han så kun den store tomme, sortbrune ørken; intet sted fandt han de hvide hjelme og glimt af stål, han længtes efter.

Kort tid efter var forhindringen, som sandet havde dannet, borte. Bæltet svandt ud i ingenting, ligesom støv, der flyver gennem et tomt værelse. Det var mærkeligt at se, at da dette sandbælte var blevet så smalt, at man kunne springe over det, red araberne alligevel hellere flere hundrede alen længere, end de risikerede at gå over det. Men nu, da de atter havde det flade, hårde land foran dem, blev de trætte dyr pisket frem, og de satte i et voldsomt trav, der fik fangerne til at nikke og bukke i grotesk, latterlig ynkelighed. Først syntes de, det var morsomt, de smilede til hinanden, men snart var den glæde forbi, da de blev grebet af den forfærdelige kamelsyge, en smerte, der begynder i ryggen og livet med en dump banken, og gradvis stiger, indtil den ender i sønderrivende kval.

"Jeg kan ikke holde det ud, Sadie," råbte miss Adams pludselig, "jeg har gjort mit bedste. Nu lader jeg mig falde i af."

"Nej, nej, tante, du brækker både arme og ben, hvis du gør det. Hold dig fast lidt endnu, måske, måske de så vil holde et lille hvil."

"Læn Dem tilbage," sagde obersten, "og støt ryggen op til Deres sadel, det hjælper." Derpå tog han sit *puggaree* af hatten, bandt enderne sammen og slyngede det fast om hendes forreste sadelknap. "Stik så Deres fod ind i løkken, så sidder De mere fast."

Det lindrede omgående, og Stephens gjorde det samme måde for Sadie. Pludselig styrtede imidlertid en af de trætte kamelen med et knæk; den strakte alle fire ben ud fra sig, som om den var gået itu, og karavanen blev nødt til at fortsætte i den tidligere rolige gangart.

"Er det der igen en drive flyvesand?" spurgte obersten.

"Nej, det er jo ganske hvidt. Å, hør Mansour, hvad er det, vi ser her lige foran os?"

Dragomanen rystede på hovedet.

"Jeg ved ikke, hvad det er, herre, jeg har aldrig før set noget lignende."

Tværs over ørkenen, fra nord til syd, var der trukket en hvid streg, lige så klar og tydelig, som om den var tegnet med kridt på et brunt bord. Den var ganske smal, men den strakte sig uden en eneste afbrydelse fra horisont til horisont, Tippy Tilly sagde et eller andet til Mansour.

"Det er den store karavanevej," sagde dragomanen.

"Men hvad er det, der gør den så hvid?"

"Det er benene."

Det lød utroligt, men det forholdt sig virkelig således. Da de kom nærmere, så de, at det var en banet vej tværs gennem ørkenen, nedtrampet ved langvarig brug og så dækket med knogler, at den så ud som et eneste langt, hvidt bånd. Overalt lå der spredte dyrekæber, og der var så mange ribben, at det så ud som rygraden af en kæmpeslange. Den uendelige vej skinnede i sollyset, som om den var brolagt med elfenben. I tusinder af år havde den været hovedvejen gennem ørkenen, og i al den tid var intet dyr af disse utallige karavaner død, uden at den tørre, antiseptiske luft havde bevaret det. Intet under altså, at det

næppe var muligt at gå ad denne vej nu uden at træde på deres skeletter.

"Det må være den vej, jeg talte om," sagde Stephens. "Jeg husker, jeg trak den op på det kort, jeg gav Dem, miss Adams. Baedeker siger, at den ikke bruges mere på grund af, at al handel er ophørt efter dervishernes oprør, men at den engang var handelsforbindelsen mellem Darfur og Nedre-Ægypten, og at skind og gummi blev transporteret ad den."

De betragtede alle denne vej med sløv nysgerrighed, for deres egen skæbne optog dem mere. Karavanen fortsatte sin march sydpå, langs med den gamle ørkenrute, og dette Golgata af en vej forekom dem at være en passende måde at drage mod det, der ventede dem for enden. Trætte kameler og trætte ryttere slæbte sig sammen afsted mod deres frygtelige mål.

Nu nærmede det kritiske øjeblik sig stærkt, hvor deres skæbne skulle afgøres. Oberst Cochrane var helt fortvivlet ved den tanke, at der skulle tilstøde kvinderne noget forfærdeligt, bed sin stolthed i sig og spurgte den troløse dragoman til råds. Fyren var en fej skurk, men han var orientaler, og han forstod arabernes synspunkter. Hans religionsskifte havde bragt ham i nærmere kontakt med dervisher, og han havde overhørt noget af det, de talte om indbyrdes. Cochranes stive, aristokratiske natur kæmpede en hård kamp mod sig selv, før han kunne få sig selv til at rådføre sig med en sådan mand, og da han endelige talte, var i det mest barske og uforsonlige tonefald.

"De kender jo disse slyngler, og ser også sagerne fra deres synspunkt," sagde han. "Vores mål er at trække sagen ud endnu i fireogtyve timer. Efter den tid kan det være ligegyldigt, hvad der sker, for så er vi uden for en redningsekspeditions

rækkevidde. Men hvordan skal vi skaffe os udsættelse endnu en dag?"

"Ja, De kender jo mit råd," sagde dragomanen. "Jeg har allerede sagt Dem det. Hvis De vil gøre som jeg, vil De alle sammen ganske sikkert komme levende til Khartoum. Gør De det ikke, kommer De ikke til at forlade vort næste hvilested levende."

Obersten satte sin krumme næse endnu højere i sky, og en vredesrødme fo'r op i hans kinder. Han red i tavshed en stund, for hans tid i Indien havde givet ham et hidsigt temperament, og det var ikke blevet dæmpet af hans seneste oplevelser. Det varede nogle minutter, før han turde indlade sig på at svare.

"Det nytter ikke at tale om det," sagde han endelig. "Der findes ting, som er mulige, og andre som ikke er det. Dette er en af de umulige."

"De behøver jo bare at lade, som om De gør det."

"Det er nok," sagde obersten kort.

Mansour trak på skuldrene.

"Hvorfor spørger De mig egentlig, når De bliver vred over at jeg svarer Dem? Hvis De ikke vil gøre, hvad jeg råder til, så følg Deres egen vilje. Men i alt fald skal De ikke kunne sige, at jeg ikke har gjort, hvad der stod i min magt for at redde Dem."

"Jeg er ikke vred," sagde obersten efter en pause, i en lidt mere medgørlig tone, "men dette er noget, vi ikke kan gå ind på. Forresten kan De jo godt, hvis De vil, give denne præst eller mullah, som vi skal træffe, et vink om, at vi er noget mere medgørlige på dette punkt. Jeg tror ikke, når jeg tænker på, hvordan vi sidder i det, at der kan være noget galt i det. Når han så kommer for at undervise os, kan vi jo godt lade, som om

sagen interesserer os meget og bede om yderligere oplysning, og på den måde søge at holde dem hen en dags tid eller to. Tror De ikke, det vil blive den bedste udvej?"

"De må jo handle, som De selv finder for godt," sagde Mansour. "Jeg har sagt Dem *min* mening. Hvis De ønsker, jeg skal tale til mullahen, skal jeg gøre det. Det er den lille fede mand med det grå skæg, som rider på den brune kamel forrest i toget. Jeg vil blot endnu sige Dem, at han har ord for at være meget dygtig til at omvende de vantro, og at han er meget stolt over det; han vil derfor sikkert foretrække, at der ikke tilføjes Dem noget ondt, hvis han tror, han kan omvende Dem til islam."

"Så sig bare til ham, at vi er modtagelige for hans lærdomme," sagde obersten. "Jeg tror ikke, mr. Stuart ville have strakt sig så langt, men nu, da han er død, tør vi andre vel nok vove det. Gå nu hen og tal med ham. Mansour, og hvis De gør Deres sager godt, vil vi forsøge at glemme, hvad der er gået forud. Har Tippy Tilly for resten ikke sagt noget?"

"Nej, herre, han holder sine folk samlet, men han siger, at han ikke kan indse, hvorledes det skal lade sig gøre at hjælpe Dem."

"Det kan jeg heller ikke. Nå, men tal nu med mullahen, så vil jeg imens fortælle de andre, hvad vi er blevet enige om."

Alle fangerne gik ind på oberstens plan, med undtagelse af miss Adams, der på det bestemteste erklærede, at hun ikke ville vise ringeste interesse for den muhamedanske tro. "Jeg er vist for gammel til at knæle for Baal!" sagde hun. Det eneste, de kunne få hende til at love, var, at hun ikke åbenlyst ville modarbejde deres planer.

"Og hvem skal diskutere med præsten?" spurgte Fardet, da de alle red samlet og aftalte det nødvendige. "Det er af stor vigtighed, at det sker på en naturlig måde, for opdager han, at det kun er spilfægteri for at vinde tid, vil han naturligvis afslå at have mere med os at gøre."

"Jeg antager, Cochrane bør gøre det, siden det nu er hans plan," sagde Belmont.

"Ja, undskyld," sagde franskmanden, "jeg vil naturligvis ikke sige noget ondt om vor ven, obersten, men man kan jo heller ikke forlange, at en mand skal kunne gøre alting. Det hele vil føre til slet intet, hvis han forsøger det. Præsten vil straks gennemskue obersten."

"Vil han?" sagde obersten med værdighed.

"Ja, kære ven, det vil han, for som alle Deres landsmænd mangler De sympati for andres meninger. Det er den store fejl, som jeg finder hos Deres nation."

"Å, lad os dog slippe for den politik," sagde Belmont utålmodigt.

"Jeg taler ikke om politik nu, hvad jeg siger, er kun praktisk. Hvorledes skulle oberst Cochrane overfor denne præst kunne lade, som om han virkelig var interesseret i hans religion, når han i virkeligheden ikke anerkender noget andet religionssamfund end det lille, han selv er født og opdraget i? Jeg vil sige til oberstens ros, at jeg ikke tror, han på nogen måde forstår at hykle, og jeg er overbevist om, at han ikke vil kunne forstille sig godt nok til at bedrage en mand som denne præst."

Obersten sad med ryggen fuldstændig stiv og det udtryksløse udtryk hos et menneske, der ikke rigtig ved, om man siger ham en behagelighed eller en uforskammethed.

"Så før De selv diskussionen, hvis det er det, De vil," sagde han til sidst. "Jeg skal være meget glad over at blive fritaget for det."

"Jeg tror, jeg egner mig bedst til det, eftersom jeg har lige stor interesse for enhver religion. Når jeg forlanger underretning, er det, fordi det virkelig interesserer mig, ikke fordi jeg spiller en rolle."

"Jeg tror virkelig også," sagde mrs. Belmont med overbevisning, "at monsieur Fardet er den, der egner sig bedst til det," og dermed var sagen afgjort.

Solen stod nu højt på himlen og skinnede med en blændende glans hen over de blegede ben, som lå langs vejen. Atter blev den lille flok af overlevende pint af tørst, og mens deres tunge igen klæbede fast til ganen, så de *Koroskos* salon for sig, de så den hvide dug, vinkortet, de langhalsede flasker og sifonerne, der stod på anretterbordet. Sadie, der så længe havde holdt sig tappert, blev pludselig hysterisk, og hendes udbrud af sanseløs latter skurrede forfærdeligt i de andres øren. Både hendes tante og mr. Stephens gjorde, hvad de kunne, for at berolige hende, og til sidst sank den overanstrengte unge pige hen i en tilstand mellem søvn og besvimelse, hvor hun hang hen over sadelknappen og ville være faldet af, hvis hendes venner ikke havde støttet hende. Lastkamelerne var lige så udmattede som deres ryttere, og den ene gang efter den anden måtte de hale i dyrenes næseremme for at forhindre dem i at lægge sig. Fra horisont til horisont hvælvende det umådelige blå sig uden en sky, og på dens mægtige kuppel steg den ubønhørlige sol frem som en pragtfuld, barbarisk guddom, der forlangte en tribut af menneskelig lidelse som sin uafviselige ret.

Deres vej gik stadig langs med den gamle handelsvej, men de kom kun langsomt frem, og mere end en gang red de to emirer tilbage og så på de udasede lastkameler, som fangerne sad på, og rystede på hovedet. Den elendigste af alle kamelerne var den, som den sårede sudanese red på. Den haltede slemt, den havde forvredet en sene, og det var kun ved bestandig at prikke til den, at man kunne få den til at hold trit med de andre. Idet dyret humpede forbi ham, hævede emir Wad Ibrahim sin Remington og sendte det en kugle gennem hjernen. Den sårede mand, som sad på kamelen, fo'r ud af sadlen og faldt tungt ned på den hårde jord. Hans ulykkeskammerater så tilbage, og så ham vakle på benene med et forvirret udtryk. I samme øjeblik sprang en baggara-araber ned af sin kamel med et sværd i hånden.

"Vend Dem ikke om, vend Dem ikke om!" skreg Belmont til damerne, og de red alle videre med ansigterne vendt mod syd. De hørte ikke en lyd, men lidt efter passerede baggaraen dem igen. Han rensede sit sværd på sin kamels hårde nakke, og han så på fangerne med et hurtigt og ondskabsfuldt glimt af hans tænder, idet han red forbi. Men de, som befinder sig på den menneskelige elendigheds laveste trin, de er i det mindste trygge for fremtiden. Dette ondskabsfulde, truende smil, der engang ville have forfærdet dem, lod dem nu ganske ligegyldige – eller vakte blot en vag modbydelighed hos dem.

Der var mange ting, som ville have vakt deres interesse på denne gamle handelsvej, hvis de havde været i stand til at lægge mærke til dem. Hist og her langs vejkanterne var der endnu hensmuldrende rester af gamle bygninger, så gamle, at man ikke bestemt kunne sige, fra hvilken tid de stammede. De var af

en eller anden længst forsvundet civilisation bestemt til at yde rejsende skygge mod solen eller beskyttelse mod ørkenens altid lovløse børn. Stenene af ler, som disse tilflugtssteder var bygget af, viste, at de var bragt herhen fra den fjerntliggende Nilbred. Engang så fangerne oppe på toppen af en lille høj en sønderslået pille af rød Assuan-granit, med Ægyptens symbol, guden med de store vinger, og underneden Ramses den Andens kartouche. Selv efter tre tusind års forløb kan man ikke slippe for de uudslettelige fodspor af denne krigerske konge. Det er uden tvivl historiens mest mærkværdige overlevering, at man endnu i dag er i stand til at beskue denne konge som han ligger i Gizeh-museet, med den krogede næse, mægtig at se til med de kraftige, korslagte arme, majestætisk selv i sit forfald. For fangerne var denne kartouche et budskab om håb, et tegn, der viste dem, at de endnu ikke var ude af Ægyptens indflydelseskreds. "De har lagt deres visitkort her engang, de kan godt gøre det igen," sagde Belmont, og de forsøgte alle sammen at smile.

Nu mødte der dem et af de skønneste syn, som et menneskeligt øje kan hvile på. Hist og her i den lave grøft på hver side af vejen sås en smal, grøn stribe, der fortalte om, at der måtte være vand ikke så langt under overfladen. Og pludselig snoede vejen sig ned i en rund dal med en nydelig gruppe af palmetræer og en dejlig grønsvær i bunden. Solen skinnede på denne klare, farvemættede plet, og, omgivet som den lå af den nøgne ørken, lignede den en rent grøn smaragd indfattet i brændt kobber. Og det var ikke alene dens skønhed, som betog én, men også de løfter, den gav for fremtiden: vand og skygge, alt det, som den trætte rejsende kunne ønske sig.

Selv Sadie blev oplivet ved dette livlige skue, og de udmattede kameler fnøs og trampede mere muntert afsted, idet de strakte deres lange halse fremad og indsnusede luften, mens de gik. Efter så længe at have set på ørkenens uhyggelige goldhed, forekom det dem alle sammen, at de aldrig havde set noget så skønt. De så på grønsværen, hvor palmekronernes skygger tegnede sig ligesom stjerner, og de så op på disse mørkegrønne trækroner, der stod så pragtfulde mod den dybe, blå himmel. De glemte deres forestående død over den naturs skønhed, til hvis barm de snart skulle vende tilbage.

Brøndene i midten af fordybningen bestod af syv store og to små tallerkenlignende hulninger fyldt med brunt vand, tilstrækkeligt til en rigelig forsyning for enhver karavane. Både kameler og mennesker drak det begærligt, trods dets gennemtrængende smag af natron. Kamelerne blev tøjret, og araberne tog deres sovetæpper frem og lagde sig i skygge af træerne. Fangerne fik en ration af dadler og durra, og fik at vide, at de kunne gøre, hvad der faldt dem ind, så længe den varme dag varede, og at mullahen ville komme og tale med dem før solnedgang. Damerne fik plads den tætte skygge af et akacietræ, herrerne lagde sig under palmerne. De store grønne blade svajede langsomt frem og tilbage over deres hoveder; de hørte den sagte summen af arabernes tale og kamelernes dumpe tyggen, og i samme minut skete der det mest mærkelige og mindst forståelige af alle mirakler: Irlænderne spadserede i en grøn irsk dal, miss Adams så for sig den lange lige Commonwealth Avenue, obersten sad i *The Army and Navy Club* over for busten af Nelson, og palmernes sus lød for hans øren som den langtrukne summen fra Pall Mall. Således svævede

deres sjæle afsted og opsøgte besynderlige, længst forglemte veje, mens det trætte, medtagne legeme hvilede bevidstløst under palmetræerne i en oase på Libyens ørken.

8

Oberst Cochrane vågnede ved, at der var nogen, som rørte ved hans skulder. Da han lukkede øjnene op, så han ind i Tippy Tillys sorte, ængstelige ansigt. Hans krogede finger lå på hans tykke, leverfarvede læber, og hans mørke øjne flakkede uophørligt vagtsomt fra højre til venstre.

"Lig stille. Rør Dem ikke!" hviskede han på arabisk. "Jeg lægger mig ned her ved siden af Dem, så er der ingen, der kan skelne mig fra de andre. De kan jo forstå, hvad jeg siger?"

"Ja, når De taler langsomt."

"Godt. Jeg stoler ikke så meget på denne sorte Mansour. Jeg vil hellere tale direkte med Dem selv."

"Hvad har De at sige mig?"

"Jeg har måttet vente så længe, for at være sikker på, at de alle sov. Vi har kun en time for os førend aftenbønnen. Allerførst, her har De en pistol, for at De ikke skal kunne sige, at De er våbenløs."

Det var en gammeldags, klodset tingest, men obersten så straks at den var ladet. Han lod den stille glide ned i sin inderlomme.

"Tak," sagde han; "tal nu rigtig langsomt, så at jeg kan forstå Dem."

"Der er otte her til stede, som ønsker at vende hjem til Ægypten. Og i Deres selskab er der fire mand. En af os, Mehemet Ali, har bundet tolv kameler sammen, det er de hurtigste af alle dyrene, med undtagelse af dem, som emirerne rider på. Der er sat vagtposter ud, men de står spredt i alle

retninger. De tolv kameler står her i nærheden – de tolv der henne bag akacietræet. Hvis vi bare kan komme op og afsted, så tror jeg ikke, der er mange, der kan indhente os, og vi har jo vore rifler, der kan tage sig af dem. Forposterne er ikke mandstærke nok til at kunne standse os, når vi er så mange. Vandsækkene er fyldt, og i morgen aften kan vi måske atter se Nilen."

Obersten kunne ikke følge hele denne forklaring, men han forstod tilstrækkeligt til, at hans hjerte begyndte at banke forhåbningsfuldt. Den sidste forfærdelige dag havde taget hårdt på ham, hans ansigt var blevet helt blegt, og hans hår næsten gråt. Han kunne godt have været fader til den velkonserverede soldat, der med militær holdning var gået op og ned på *Koroskos* dæk.

"Det er udmærket," sagde han. "Men hvad skal vi gøre med de tre damer?"

Den sorte soldat trak på skuldrene.

"Den ene af dem er jo gammel," sagde han, "og desuden er der jo masser af kvinder, når vi bare igen kommer hjem til Ægypten. Der sker dem ikke noget ondt, de bliver anbragt i kaliffens harem."

"Hvad De der siger, er jo det rene nonsens," sagde obersten strengt. "Vi vil tage vore kvinder med os, ellers tager vi slet ikke afsted."

"Nu synes jeg snarere, det er Dem, som snakker nonsens," sagde den sorte mand vredt. "Hvorledes kan De forlange af mig og mine kammerater, at vi skal gøre noget, der nødvendigvis må ende galt? I årevis har vi ventet på sådan en lejlighed som

denne her, og nu, den tilbyder sig, vil De have, vi skal kaste den bort på grund af disse tåbeligheder med kvinderne."

"Hvad er det, vi har lovet jer, hvis vi kommer tilbage til Ægypten?" spurgte Cochrane.

"To hundrede ægyptiske pund og plads i armeen – det hele på Deres æresord som englænder."

"Nuvel. I skal få tre hundrede hver, hvis I kan indrette det således, at kvinderne kommer med."

Tippy Tilly kløede sig forvildet i hovedet.

"Vi kan måske nok finde på et påskud til at føre tre til af de hurtigste kameler hen til dette sted. Der er endnu tre, som er gode og som står lige ved det bål, hvor de koger maden. Men hvorledes skal vi få kvinderne op på dem? – og selv om vi får dem op, så vil de falde af, når vi sætter i galop. Jeg er også bange for jer mænd; det er ikke så let, når man ikke er vant til det, at sidde fast på en kamel i galop, men for kvinder er det ligefrem umuligt. Nej, vi må lade kvinderne blive tilbage, og hvis I mænd ikke vil forlade dem, så efterlader vi jer alle sammen og forsøger alene."

"Udmærket. Gå!" sagde obersten stift og lagde sig ned, ligesom for at sove på ny. Han kendte tilstrækkeligt til den orientalske tænkemåde til at vide, at det som oftest er den tavse mand, der får sin vilje.

Negeren vendte sig om og krøb et stykke bort, hvor han mødte en af sine kammerater, Mehemet Ali, som passede på kamelerne. De to mænd talte længe sammen – det var ikke nogen ringe sag at skulle give afkald på tre hundrede ægyptiske pund. Lidt efter kom negeren igen tilbage til obersten.

"Mehemet Ali er gået ind på det," sagde han. "Han vil lægge grime på endnu tre kameler. Men det er en dumhed; vi går alle den visse død i møde. Kom og følg mig, vi vil vække kvinderne og sige dem vor beslutning."

Obersten vækkede sine kammerater og fortalte dem hviskende, hvad der var i gære. Belmont og Fardet var villige til at vove det værste. Stephen, der ikke følte den ringeste angst over for udsigten til en ganske stilfærdig, uundgåelig død, rystede over alle sine tynde lemmer, da han hørte tale om virkelig at gøre noget for at undgå denne død. Han trak sin Baedeker frem og begyndte at skrive sit testamente på det forreste hvide blad, men hans hånd rystede, så at skriften blev næsten ulæselig. Ved en eller anden sær drejning af hans ånd, der var vant til love og forordninger, var en stilfærdig, velovervejet død – selv om den skulle være voldsom – blot en del af tingenes orden, men en død, der overhalede én, mens man galoperede vildt ud over en ørkenslette, var foruroligende og ikke efter reglerne. Han var ikke bange for tilintetgørelsen, men for ydmygelsen og for den kval, det ville være at skulle kæmpe forgæves.

Oberst Cochrane og Tippy Tilly havde sneget sig hen til det store akacietræ, hvor kvinderne hvilede. Sadie og hendes tante lå i hinandens arme. Sadies hoved hvilede på den gamle dames bryst. Mrs. Belmont var vågen, og hun gik straks ind på forslaget.

"Men De må lade mig blive tilbage," sagde miss Adams alvorligt. "Hvad betyder det i min alder?"

"Nej, nej, tante Eliza, jeg tager ikke afsted uden dig! Det mener du jo heller ikke," udbrød Sadie. "Enten går du med, eller

også bliver vi her begge to."

"Så, så, frue, her er ikke tid til at diskutere sagen," sagde obersten affejende. "Vor frelse er nu afhængig af Dem; vi vil ikke under nogen omstændigheder lade Dem blive her alene tilbage."

"Men jeg falder af."

"Jeg binder Dem fast med mit *puggaree*. Nå Tippy, lad os så sætte os i bevægelse."

Men den sorte soldat havde imidlertid stået og stirret ud over ørkenen. Pludselig drejede han om på hælen med en ed:

"Så!" sagde han tvært, "se nu, hvad der kommer ud af al Deres tåbelige snak! De har ødelagt det hele både for os og for Dem selv."

Et halvt dusin ryttere på kameler viste sig pludselig ved randen af det oasen, og tegnede sig skarpt mod aftenhimlen, hvor kobberkedlen berørte sit himmelblå låg. De red hurtigt og svingede med deres rifler, idet de nærmede sig. Et øjeblik senere blev der blæst alarm, og lejren var med et forvandlet til en summende bikube. Obersten løb tilbage til sine kammerater, og den sorte soldat til sin kamel. Stephens så lettet ud, Belmont muggen, mens monsieur Fardet tog voldsomt på veje og slog ud i luften med sin raske hånd.

"Så skulle da også –" råbte han. "Vil dette her da aldrig få ende? Vil det aldrig lykkes os at slippe ud af hænderne på disse forbandede dervisher?"

"Nå, så de *er* virkelige dervisher, hvad?" sagde obersten i en syrlig tone. "Det lader til, at De har forandret Deres opfattelse. Jeg troede bare, det var noget, den engelske regering havde fundet på!"

Den stakkels franskmands humør var blevet irritabelt. Oberstens hån var som en tændstik, der satte ild til krudtmagasinet. I samme sekund stod franskmanden foran ham og udslyngede en strøm af afbrudte, vrede ord. Og førend Belmont og Stephens kunne forhindre det, havde han grebet obersten i struben.

"Hvis det ikke var for Deres grå hår –" sagde han.

"Fanden tage Deres uforskammetheder!" brølede obersten.

"Hvis vi skal dø, lad os så i det mindste dø som mænd og ikke som gadedrenge," sagde Belmont med værdighed.

"Jeg sagde jo bare, at det glædede mig at se, at monsieur Fardet har lært noget af vort eventyr," snerrede obersten.

"Ti stille, Cochrane. Hvorfor vil De drille ham?" sagde irlænderen.

"Jeg siger Dem, Belmont, De forglemmer Dem selv! Jeg tåler ikke, man taler til mig på den måde."

"Så skulle De passe bedre på Deres egen manerer."

"Kære venner, der kommer damerne!" udbrød Stephens, og de vrede, overanstrengte mænd faldt hen i dyster tavshed, og gik frem og tilbage, mens de trak i deres overskæg. Der er noget meget smittende ved dårligt humør, for selv Stephens begyndte at blive vred på deres vrede, og skule, når de gik forbi ham. De stod alle foran et vendepunkt i deres skæbne, dødens skygge hang over dem, og alligevel var de kun optaget af en eller anden personlig fornærmelse, der var så ubetydelig, at de næppe nok formåede at omsætte dem i ord. Ulykken bringer ofte den menneskelige ånd op til usædvanlige højder, men pendulet vil dog altid svinge tilbage.

Noget efter blev deres opmærksomhed draget mod vigtigere ting. Der blev holdt krigsråd henne foran brøndene, de to emirer stod, alvorlige og værdige, og lyttede til en ordrig rapport fra den nyankomne patruljes leder. Fangerne bemærkede, at mens den ældre emir stod streng og rolig som en billedstøtte, lod den yngre en eller to gange sin hånd passere gennem sit skæg med en nervøs bevægelse, de tynde brune fingre drejede sig rundt om de lange sorte hår.

"Jeg tror, ægypterne er på sporet efter os," sagde Belmont. "Og ikke videre langt borte, at dømme efter al den ståhej, de gør."

"Det ser sådan ud. Noget har gjort dem urolige."

"Nu uddeler han befalinger. Hvad mon det er? Kom herhen, Mansour; hvad er der på færde?"

Dragomanen kom løbende, hans brune ansigt skinnede af nyt håb.

"Jeg tror, de har set noget, som gør dem ængstelige. Rimeligvis er soldaterne efter os. Der er givet ordre til at fylde vandposerne og være beredt til at bryde op ved mørkets frembrud. Men jeg har fået ordre til at samle Dem alle sammen, for mullahen kommer for at omvende Dem. Jeg har allerede sagt til ham, at De alle sammen er vældigt tilbøjelige til at tro det samme, som han mener er rigtigt."

Hvor vidt Mansour var gået i sine forsikringer blev aldrig oplyst, for i dette øjeblik kom den muslimske prædikant hen til dem med et faderligt og fornøjet smil på sit ansigt, som et menneske, der har en behagelig og let gerning for sig. Han var enøjet, med en frynse af gråsprængt skæg, og et ansigt, der var fedt, men så ud, som om det engang havde været endnu federe,

så fuldt var det af folder og rynker. Han havde en grøn turban på hovedet, hvad der betegnede ham som Mekka-pilgrim. I den ene hånd holdt han et lille, brunt tæppe, i den anden en kopi af Koranen på pergament. Han lagde sit tæppe på jorden og befalede Mansour at komme hen til sig; på samme tid gjorde han en cirkelformet bevægelse med armen, for at betyde fangerne, at de skulle forsamle sig omkring ham, og så en nedadgående gestus, der betød, at de skulle sætte sig. Alle satte sig omkring ham på den korte grønsvær under palmetræet. Og midt imellem disse syv stakkels repræsentanter for en fremmed tro sad nu den lille, fede prædikant; hans øjne fløj fra det ene ansigt til andet, mens han udviklede principperne for sin nyere, mere rå og mere oprigtige tro. Fangerne lyttede opmærksomt og nikkede, hver gang Mansour oversatte hans formaninger, og for hvert tegn på deres tilslutning, blev mullahen mere og mere elskværdig i sin opførsel og hengiven i sin tale.

"Og hvorfor skulle I behøve at dø, mine elskelige lam, når alt, hvad der forlanges af Eder er, at I skal forsværge det som kun vil bringe Eder evig ulykke, og antage Allahs religion, der er skrevet af hans profet, og som sikkert vil bringe Eder uanet glæde, som det er lovet i den hellige bog. For hvad siger ikke den udkårne?" – Præsten udgød sig nu i en af disse dogmatiske tekster, der i enhver tro gælder for et bevis: "Er det desuden ikke tydeligt, at Gud er med os, siden sejren altid har været vor, og dét lige fra begyndelsen af, da vi kun havde stokke og tyrkerne rifler. Har vi ikke erobret El Aleid og taget Khartoum, ødelagt Hicks, slået Gordon og overvundet alle og enhver, der har angrebet os. Hvorledes er det muligt at sige, at Allahs velsignelse ikke er over os?"

Obersten havde under mullahens lange udvikling hele tiden haft øjnene med sig. Han havde set, at dervisherne rensede deres bøsser, talte deres patroner, og traf alle de forberedelser, som mænd gør, der venter snart at skulle ud at slås. De to emirer konfererede med alvorlige miner og patruljens anfører pegede, mens han talte med dem, i retning af Ægypten. Det var tydeligt, der var i det mindste et lille håb om redning, hvis de bare kunne trække tiden ud et par timer endnu. Endnu var kamelerne ikke kommet sig helt efter deres lange march, og hvis forfølgerne virkelig var i nærheden, var der ingen tvivl om, at de ville kunne indhente dervisherne.

"For Guds skyld, Fardet, prøv at holde ham varm," sagde han. "Jeg tror, vi har en chance, hvis vi bare kan holde det gående endnu en ties tid endnu."

Men en franskmands sårede værdighed er ikke så let beroliget. Monsieur Fardet sad melankolsk med ryggen lænet op mod træet og de sorte bryn trukket sammen. Han sagde ikke noget, men trak uafladelig i sin tykke, kraftige moustache.

"Kom nu, Fardet! Vi regner med Dem," sagde Belmont.

"Lad oberst Cochrane om det," sagde franskmanden affejende. "Han påtager sig jo hvadsomhelst, denne oberst Cochrane."

"Så, så," sagde Belmont beroligende, som om han talte til et fornærmet barn. "Jeg er helt overbevist om, at obersten vil sige, at han fortryder, hvad der skete og vil indrømme, at han havde uret –"

"Det vil jeg da aldeles ikke," vrissede oberst Cochrane.

"Det er jo desuden kun en personlig strid," vedblev Belmont hurtigt. "Det er for vort fælles bedste, at vi ønsker, De skal tale

til mullahen, fordi vi er alle overbeviste om, at De er den, der bedst kan gøre det."

Men franskmanden trak bare på skuldrene og så endnu mere umedgørlig ud.

Mullahen så fra den ene til den anden, og det venlige udtryk, der havde hvilet over hans store posede ansigt, forsvandt lidt efter lidt. Hans mundvige trak sig nedefter og antog et strengt og hårdt udtryk.

"Har disse vantro haft os til bedste?" spurgte han dragomanen. "Hvad skal det betyde, at de taler indbyrdes, og intet har at sige mig?"

"Han begynder at blive utålmodig," sagde Cochrane, "måske er det alligevel bedst, at jeg ser, hvad jeg kan udrette, siden den fordømte fyr lader os i stikken."

Men en kvindes hurtige omtanke reddede situationen.

"Jeg er overbevist om, monsieur Fardet," sagde mrs. Belmont, "at De, som er franskmand og derfor galanteriets og ærens repræsentant, ikke vil lade Deres egne sårede følelser forhindre Dem i at opfylde Deres løfte og Deres pligt mod tre hjælpeløse kvinder."

I samme minut var Fardet på benene, med hånden på hjertet.

"De forstår mig, frue," sagde han. "Jeg er ude af stand til at lade en dame i stikken. Jeg vil gøre alt, hvad jeg formår i denne sag. Hør, Mansour, sig til den hellige mand, at jeg med din hjælp er rede til at diskutere hans tros store spørgsmål med ham."

Og han gjorde det med en dygtighed, der forbavsede hans kammerater. Han antog en tone som en mand, der er stærkt interesseret, men som alligevel sidder inde med en enkelt, lille

tvivl, der holder ham tilbage. Og hver gang denne lille tvivl var drevet på flugt af mullahen, var der altid et andet lille stædigt punkt, som forhindrede hans fuldstændige overgivelse til islams tro. Og hans spørgsmål var således blandet sammen med personlige komplimenter til præsten og taksigelser fra hans kammerater, fordi de var kommet under så dygtig en vejledning, at mullahens poser under øjnene ligefrem sitrede af tilfredshed, og han lod sig let og stadig håbefuld lede fra den ene forklaring til den anden, mens himlens blå blev til violet og det grønne løv sort, indtil de store, højtidsfulde stjerner skinnede ned gennem palmekronerne.

"Hvad det angår, som du nu spørger om, mit lam," sagde mullahen som svar på et af Fardets spørgsmål, "så har jeg selv studeret ved El Azhar i Cairo, og jeg ved, hvad det er, du hentyder til. Men det, som den troende lærer, er ikke det samme som det, den vantro lærer, og det er ikke godt at se alt for dybt i tingene. Nogle stjerner har hale, mit elskelige lam, andre har det ikke. Men hvad nytte har vi af at vide, hvilken der er hvilken. Gud skabte dem alle og de er alle sikre i hans hånd. Derfor, min egen ven, lad dig ikke hovmode af Vestens lærdom, men forstå, at der er kun én visdom, som består i at følge Allahs bud og alt det, som hans profet har nedlagt i denne bog. Og nu, mit lam, ser jeg, at du er rede til at antage islams tro, det signal, der nu lyder, er signalet til opbrud, og det var emir Abderrahmans vilje, at Eders valg skulle finde sted, førend vi forlod denne plet."

"Og alligevel, fader, er der andre punkter, hvor jeg gerne ville belæres," sagde franskmænden, "for det forsikrer jeg, at det er

en ren fryd at høre Deres klare rene ord efter al den tågesnak, vi har hørt fra andre lærere."

Men nu havde mullahen rejst sig op, og det var, ligesom om der begyndte at lure en mistanke i hans eneste øje.

"Den øvrige instruktion bliver nødt til at komme bagefter," sagde han, "vi skal jo følges ad til Khartoum, og det vil være en glæde for mig at se jer gå frem i visdom og dyd." Mullahen gik nu over til ildstedet, han bukkede sig ned med den pompøse langsomhed, der er ejendommelig for tykke mennesker, og tog to halvt forkullede stokke, som han kom tilbage med og lagde over kors på jorden. Dervisherne samlede sig for at se de nyomvendte blive lukket ind i folden. Araberne så fantastiske og høje ud i det usikre lys, med deres kamelers lange halse og stolte hoveder svajende frem og tilbage over sig.

"Nu," sagde nu mullahen, og hans stemme havde fuldstændig mistet sin venlige og overbevisende klang, "nu er jeres tid udløbet. Her på jorden har jeg af to stokke dannet det latterlige og overtroiske symbol på jeres gamle tro. Nu skal I trampe på det til tegn på, at I opgiver det, og I skal kysse Koranen til tegn på, at I nu antager den, og hvad mere der er nødvendigt for jer at blive underrettet om, det skal I blive oplyst om på den videre vej."

De fire mænd og tre kvinder rejste sig op for at møde deres skæbnes afgørelse. Ingen af dem, måske med undtagelse af miss Adams og mrs. Belmont, besad nogen udpræget religiøs overbevisning. De andre var fuldstændige børn af verden, ja nogle af dem var endog bestemte modstandere af alt det, som symbolet på jorden var repræsentant for. Men de besad deres europæiske stolthed, den hvide races stolthed, som hævdede sig i

den og som lod dem bekende sig til deres landsmænds tro. Det var et syndefuldt, menneskeligt og ukristeligt motiv, men alligevel var det i færd med at gøre dem til martyrer for den kristne tro. Skønt det sled og bankede i deres nerver, lød der pludselig en ganske svag lyd for deres øren. De hørte palmernes løv bevæge sig over deres hoveder, ligesom en svagt henglidende flod, og langt borte hørte de den dumpe, bløde trampen af en galoperende kamel.

"Der er noget på vej," hviskede Cochrane. "Forsøg at trække tiden ud endnu i fem minutter, Fardet."

Franskmanden trådte frem og gjorde en høflig, forekommende bevægelse med sin usårede hånd, han så ud som en mand, der er beredt til at indlade sig på alt.

"Sig til den hellige mand," sagde han til Mansour, "at jeg er villig til at antage hans lærdomme, og det samme er alle mine venner. Men der er blot en ting, jeg ønsker, han skal gøre for at døde enhver tvivl i vore hjerter. Enhver sand religion kan frembringe mirakler som de, der tror på den, kan udføre. Selv jeg, der dog kun er en ydmyg kristen, kan ved min religions magt gøre nogle enkelte. Men når Deres religion er vor så langt overlegen, kan dens tilhængere naturligvis gøre endnu flere og større mirakler. For at vi nu kan være fuldkommen sikre på, at Deres er den stærkeste, beder vi om at give os et tegn på det."

Bag ved arabernes værdighed og tilbageholdenhed skjuler der sig en god portion nysgerrighed. Den uro, der blev mellem de lyttende arabere, da Mansour havde oversat franskmandens ord, viste, hvor stort indtryk de havde gjort.

"Sådanne ting ligger ene og alene i Allahs hånd. Vi tør ikke rokke ved Hans love. Men hvis du selv, som du siger, er i

besiddelse af en sådan magt, så lad os blive vidne til den."

Franskmanden gjorde et skridt hen imod mullahen og tog en stor skinnende dadel ud af hans skæg. Denne dadel sank han, men i samme øjeblik tog han den ud af sit venstre ærme. Han havde ofte gjort det kunststykke ombord på skibet, og hans medrejsende havde lét godmodigt på hans bekostning. Han var nemlig ikke dygtig nok til at kunne narre den kritiske, europæiske intelligens. Men nu lod det virkelig til, som om dette simple behændighedskneb skulle blive afgørende for deres skæbne. Man hørte et udbrud af beundring fra de omkringstående arabere, og denne beundring blev endnu større, da franskmanden nu tog en dadel ud af næsen på en kamel og kastede den op i luften, hvorfra det lod til, at den ikke faldt ned igen. Det vide ærme var tydeligt nok for hans kammerater, der vidste, hvorledes dette kunststykke gik for sig, men det svage lys begunstigede hans forestilling her i høj grad. Araberne var så henrykte og optaget af, hvad de så, at de slet ikke lagde mærke til en rytter på en kamel, der red ind mellem palmerne. Alt ville sikkert være gået godt, hvis ikke Fardet var blevet overmodig og ville gentage kunststykket, dadlen faldt ud af hans hånd, og bedraget var opdaget. Det var forgæves, at han ville forsøge et nyt fra sit lille lager. Mullahen sagde noget, og en araber slog Fardet over ryggen med sit spyd.

"Nu har vi nok af disse barnagtigheder," sagde den vrede præst. "Tror du, vi er børn, siden du forsøger at imponere os på denne måde? Her er korset og Koranen – hvilken vælger I så?"

Fardet så hjælpeløs på sine kammerater.

"Jeg kan ikke mere finde på mere," sagde han til obersten, "De forlangte fem minutter, og dem fik De."

"Måske er det også tilstrækkeligt," sagde obersten. "Der kommer emirerne."

Rytteren på kamelen havde opsøgt anførerne og overleveret dem et brev, mens han pegede i den retning, hvorfra han var kommet. Der blev vekslet nogle hastige ord mellem emirerne, derpå kom de raskt gående hen mod fangerne. Selv om de var bigotte og barbariske, var de alligevel to smukke mænd, som de således kom gående der under palmernes tusmørke. Den frygtindgydende, gamle gråskæg løftede sin hånd og sagde nogle korte, afbrudte sætninger og hans vilde følgesvende gøede op mod ham ligesom hundene mod jægeren. Den ild, der glødede i hans stolte øje, tændtes hurtigt i alle de andres. Her kunne man ret studere styrken og faren i Mahdi-kulten; her i disse fortrukne ansigter, i disse løftede arme og i disse fanatiske, brændende sjæle, der intet bedre forlangte end en blodig død, når bare deres egne hænder måtte være blodige, når de gik ind til den.

"Har fangerne antaget den sande tro?" spurgte emir Abderrahman og så på dem med sine grusomme øjne.

Mullahen havde sit rygte som omvender kært, og han var ikke den mand, der ville tilstå, at han havde fejlet.

"De skulle netop nu antage den, da –"

"Lad det hvile for en lille tid, mullah." Han gav en ordre, og araberne løb alle hen til deres kameler. Emir Wad Ibrahim red bort med omtrent halvdelen af karavanen. De andre besteg deres kameler med riflerne klar.

"Hvad er der sket?" spurgte Belmont.

"Det lader til at lysne for os," udbrød obersten. "Jeg tror ved Gud, at vi alligevel klarer os. Kamelkorpset er sikkert nær inde

på os."

"Hvorfor tror De det?"

"Hvad skulle ellers have skræmt dem?"

"Å, oberst, tror De virkelig, vi vil blive frelst?" sagde Sadie hulkende. Ulykken, som de nu havde set svæve så længe over deres hoveder, havde bedøvet deres nerver og næsten gjort dem uimodtagelige for enhver pludselig følelse, men dette pludselige håb bragte en kval med sig ligesom tøbruddet til de froststivnede lemmer. Selv den stærke, selvbeherskede Belmont følte tvivl og angst. Mens det så aldeles fortvivlet ud, havde han håbet, og nu, da det lod til, at hjælpen nærmede sig, skælvede han.

"Jeg håber da, de kommer mandstærke," sagde han. "Hvis kommandanten kun har sendt en mindre afdeling, skal han stilles for en krigsret."

"Husk, vi står alle i Guds hånd," sagde hans hustru med sin beroligende, irske stemme. "Knæl ned og bed sammen med mig, John; det bliver måske den sidste gang; og lad os bede om, hvad enten det bliver i Himlen eller på Jorden, at vi ikke må blive adskilt."

"Gør det ikke, gør det ikke!" skreg obersten forfærdet. Han havde set mullahens øjne hvile på dem. Men det var allerede for sent, de to katolikker knælede og gjorde korsets tegn. Et rasende udtryk viste sig på den muslimske præsts ansigt ved denne offentlige fremstilling af hans manglende evner som omvender. Han vendte sig om og sagde noget til emiren.

"Rejs Dem!" skreg Mansour, "Hvis Deres liv er Dem kært. Præsten beder om tilladelse til at lade Dem dræbe."

"Lad ham gøre, hvad han vil," sagde den stædige irlænder "Vi rejser os, når vi er færdige med at bede, ikke før."

Emiren stod og lyttede til, hvad mullahen sagde, mens hans øje hvilede ondt på de to knælende skikkelser. Derpå gav han et par hurtige ordrer, og fire kameler blev ført frem.

Lastkamelene, som fangerne hidtil havde redet på, stod usadlede der, hvor de var blevet tøjret ved ankomsten til oasen.

"Vær ikke en nar, Belmont," sagde obersten, "alt afhænger af, at vi holder dem i godt humør. Rejs Dem op, mrs. Belmont. De irriterer dem bare."

Franskmanden trak på skuldrene og udbrød: "*Mon Dieu!* at der virkelig gives så stædige mennesker. – *Voilà!*" tilføjede han med et skrig, da i det samme de to amerikanske damer knælede ned ved siden af mrs. Belmont. "Det er ligesom kamelerne – lægger en sig, lægger de sig alle. Kan man tænke sig noget mere absurd?"

Mr. Stephens var nu også knælet ned ved siden af Sadie, og skjulte sit udtærede ansigt i sine lange, tynde hænder. Kun obersten og monsieur Fardet stod endnu op, Cochrane så spørgende på franskmanden.

"Det er for resten dumt," sagde han, "at man beder hele sit liv igennem, og så ikke beder nu, hvor vi intet andet har at stole på end Forsynets godhed." Han faldt ned på sine knæ med en stiv, militærisk holdning og bøjede sit hærgede, ubarberede ansigt ned mod brystet. Franskmanden så på sine knælende kammerater, derpå hen på emirens og mullahens vrede ansigter.

"*Sapristi!*" mumlede han. "Tror de måske, en franskmand er bange for dem?" Og idet han på en demonstrativ måde gjorde

korsets tegn, knælede han ned ved de andres side. Smudsige, tilsølede og elendige knælede de syv mennesker og ventede ydmyge under palmernes mørke skygge på deres skæbne.

Emiren vendte sig med et hånligt smil om mod mullahen og pegede på resultatet af hans undervisning. Derpå gav han en ordre, og i næste øjeblik blev de fire mænd grebet. Med et par behændige greb blev deres håndled snøret sammen med en kamelgrime. Fardet gav et skrig fra sig, for remmen var kommet ind i såret på hans hånd. De andre tog det med fortvivlelsens værdighed.

"De har ødelagt det hele; ja, jeg tror endog, De har ødelagt mig med," skreg Mansour, og vred sine hænder. "Kvinderne skal anbringes på disse tre kameler."

"Det skal aldrig ske," skreg Belmont. "Vi vil ikke skilles." Han gjorde et vældigt spring fremad, men han var blevet svag af mangel på føde, og to stærke mænd holdt ham desuden fast med et kraftigt greb.

"Vær blot ikke bekymret, John," sagde hans kone, da de førte hende hen mod kamelen. "Der vil ikke ske mig noget slemt. Kæmp ikke, ellers gør de dig noget ondt."

De fire mænd sled i deres bånd, da man førte kvinderne bort. Al deres øvrige kval havde været intet i forhold til dette. Sadie og hendes tante lod til at være halvt sanseløse af angst. Kun mrs. Belmont bevarede sit mod. Da de var kommet i sadlen, blev kamelerne ført hen til det træ, bag hvilket de fire mænd stod.

"Jeg har en pistol i min lomme," sagde Belmont, og så op på sin hustru. "Jeg ville give min sjæl for at kunne give dig den."

"Behold den bare, John, du kan måske stadig få brug for den. Jeg er ikke bange. Lige siden vi bad, har jeg følt, at vor

skytsengel har sine vinger udbredt over os." Hun lignede selv en skytsengel, da hun lidt efter vendte sig om og hviskede nogle opmuntrende ord til Sadie for at bringe en smule håb tilbage i hendes fortvivlede hjerte.

Den lavstammede, tykke araber, der havde været leder af Wad Ibrahims bagtrop, havde nu igen forenet sig med emiren og mullahen. De tre holdt nu råd og så hele tiden hen mod fangerne. Til sidst sagde emiren til Mansour:

"Anføreren ønsker at vide, hvem der er den rigeste af jer fire," sagde dragomanen. Hans fingre drejede og snoede uophørligt stoffet i hans overfrakke med en nervøs bevægelse.

"Hvorfor vil han vide det?" spurgte obersten.

"Det ved jeg ikke."

"Det er da tydeligt nok," sagde monsieur Fardet, "han vil naturligvis vide, hvem han kan vente at få flest løsepenge for."

"Jeg vil helst, at vi går samlet igennem dette her," sagde obersten. "Men De må træffe bestemmelsen, Stephens, for De er uden tvivl den rigeste af os."

"Ja, det ved jeg ikke, om jeg er," svarede advokaten, "i alt fald ønsker jeg ikke at stilles på anden fod end jer andre."

Emiren sagde igen noget med sin hårde, skurrende stemme.

"Han siger," oversatte Mansour, "at lastkamelerne er udslidte, og at der kun er en, som kan følge med. Den står nu opsadlet til én af jer, og I kan selv vælge, hvem af jer der skal bestige den. Hvis en af jer er rigere end de andre, får han fortrinet."

"Sig ham, vi er lige rige."

"I så fald siger han, at De straks må vælge, hvem af jer, der skal have pladsen."

"Og hvad bliver der af de andre?"

Dragomanen trak på skuldrene.

"Nuvel," sagde obersten, "Siden kun en af os kan komme med, antager jeg, mine herrer, at De er enige med mig i, at det bør være Belmont, fordi han er gift."

"Ja, ja," sagde Fardet, "lad det være monsieur Belmont."

"Ja, det mener jeg med," sagde Stephens.

Men irlænderen ville ikke høre tale om det.

"Nej, nej, vi vil holde sammen," råbte han. "Vi svømmer sammen eller drukner sammen, og Fanden tage den, der svigter."

De diskuterede indbyrdes, til de blev helt ophedede af den kamp om uselvskhed. En af dem havde sagt, at obersten skulle ride, fordi han var den ældste, og obersten var blevet meget vred.

"Man skulle tro, jeg var en ren Metusalem," råbte han. "Den slags bemærkninger er aldeles ikke på sin plads her."

"Nå, ja, ja," sagde Belmont, "så lad os alle afslå at ride."

"Men det er ufornuftigt," sagde nu franskmanden. "Se, mine venner, nu rejser damerne alene. Selvfølgelig vil det være bedre, om en af os er med dem."

De så alle sammen meget forbavsede ud. Det, som Fardet sagde, var indlysende rigtigt, men hvordan var det muligt for en af dem at forlade sine kammerater? Emiren traf imidlertid nu selv en afgørelse.

"Emiren siger," sagde Mansour, "at når De ikke kan blive enige, må De hellere lade Allah afgøre det, og trække lod."

"Jeg tror heller ikke, vi kan gøre noget bedre," sagde obersten, og de tre andre nikkede.

Det var mullahen, der nu kom hen til dem med fire stykker palmebark stikkende frem mellem fingrene.

"Han siger, at den, der trækker den længste strimmel skal have kamelen," sagde Mansour.

"Vi må være enige om at underkaste os denne bestemmelse," sagde obersten, og de andre nikkede på ny.

Dervisherne stod i en halvkreds rundt omkring fangerne og uden om dem igen alle kamelerne. Foran dem var der en brændende ild, der oplyste dem alle med sit røde skær. Emiren stod med ryggen mod ilden og det strenge ansigt vendt mod fangerne. Bag ved de fire mænd stod vagterne og bad dem igen kvinderne, der sad på deres kameler og så ned på det tragiske skuespil. Med et ondsksfuldt smil nærmede den fede, enøjede præst sig med de fire brune strimler stikkende ud mellem fingrene.

Han gik først hen til Belmont. Der undslap irlænderen en uvilkårlig jamren, og hans hustru gav også et let skrig fra sig, for den brune stump bark forsvandt i hans hånd. Derpå var det franskmændens tur. Hans strimmel var en halv tomme længere end Belmonts. Oberst Cochranes stykke var dobbelt så langt som de to andres, Stephens' ikke længere end Belmonts. Obersten var vinderen i dette forfærdelige lotteri.

"De må godt få min plads, Belmont," sagde han. "Jeg har hverken kone eller børn, og knap en ven i hele den vide verden. Gå De med Deres hustru, jeg bliver her."

"Nej, aldrig! En aftale er en aftale. Det var ærligt spil, og den heldigste vandt."

"Emiren siger, at De straks skal sætte Dem op på kamelen," sagde Mansour, og en araber trak afsted med obersten til den

ventende kamel, idet han holdt fast i grimen, som hans hænder var bundet med.

"Lad ham blive sammen med bagtroppen," sagde emiren til sin næstkommanderende. "Kvinderne kan du også tage vare på."

"Og den hund af en dragoman?"

"Lad ham følges med de andre."

"Og de andre?"

"Dræb dem alle sammen."

9

Da ingen af de tre mænd kunne arabisk, ville emirens ord have været en gåde for dem, hvis ikke Mansours opførsel havde forrådt dem meningen. Den ulykkelige dragoman fandt efter alt sit forræderi og alle sine tjenester, og trods hans frafald fra den kristne religion, alligevel sin værste frygt bekræftet, da han hørte dervishernes fører udtale sine korte, befalende ord. Med et skrig kastede den stakkels djævel sig ned med ansigtet mod jorden, og klyngede sig til araberens klædebon. Emiren forsøgte at fri sig fra Mansours krampagtige greb, men da han så, det var umuligt, vendte han sig om og sparkede til dragomanen med den ondskabsfulde utålmodighed, man driver en skabet køter på flugt med. Mansours høje, røde *tarboosh* fløj op i luften, mens han selv blev liggende og jamrede sig under det bedøvende spark, som araberens hårde fod havde tildelt ham.

Hele lejren var nu i opbrud, for den gamle emir havde besteget sin kamel og var allerede i færd med sammen med flere af de andre ryttere at begive sig bort. Den næstkommanderende, mullahen og omtrent et dusin dervisher omringede fangerne. De havde ikke besteget deres kameler, for de havde fået ordre til at udføre dødsdommen. Fangerne forstod af udtrykket i deres ansigter, at deres sidste time var kommet. Deres hænder var endnu bundet, men vagterne holdt ikke mere på dem. Alle tre mænd vendte sig om og sagde farvel til kvinderne, som sad på kamelerne.

"Det er forbi nu, Norah," sagde Belmont. "Det er hårdt nok, når hjælpen syntes så nær, men vi har gjort vort bedste."

For første gang havde hans hustru tabt modet. Hun hulkede krampagtigt, med ansigtet skjult i sine hænder.

"Græd ikke, lille kone. Vi har haft det godt sammen. Hils alle mine gode venner i Bray! I særdeleshed må du hilse McCarthy og familien Blessington. Du vil finde, at der er nok at leve af, men hvis jeg var dig, ville jeg følge Rogers' råd med hensyn til anbringelsen af pengene, husk det."

"Å, John, jeg vil ikke leve uden dig." Sorgen over hendes fortvivlelse tyngede den ellers så stærke mand til jorden, og han skjulte sit ansigt i kamelens hårede hals. Begge græd de sammen i hjælpeløs sorg.

Imidlertid havde Stephens banet sig vej hen til Sadies kamel. Hun så hans trætte, alvorlige ansigt vendt op mod sig i det svage lys.

"De skal ikke være bange for Deres tante eller Dem selv," sagde han. "Jeg er ganske sikker på, at De vil undslippe. Oberst Cochrane vil passe godt på Dem, og ægypterne kan ikke være langt borte. Jeg håber da, araberne vil give Dem rigeligt at drikke, førend De forlader brøndene her. Jeg ville ønske, jeg kunne give Deres tante min jakke, for det bliver nok koldt igen i nat, men jeg tror desværre ikke, jeg kan få den af. Sig til hende, at hun skal gemme noget af sit brød, og spise det til morgenmad."

Han talte ganske roligt, som en mand, der ordner en eller anden lille udflugt. Sadie følte pludselig en stor og varm beundring for denne rolige og alvorlige mand.

"Hvor De dog er venlig og betænksom!" udbrød hun. "Jeg har aldrig før oplevet nogen som Dem. Man taler om, at der findes helgener! De er en helgen: der står De og tænker kun på os, mens den visse død venter Dem."

"Der er en sidste ting, jeg så gerne vil sige til Dem, Sadie, hvis De vil give mig lov. Jeg ville dø så meget lykkeligere. Jeg har så ofte villet sige Dem det, men jeg var bange for, at De måske skulle le ad det, for De har jo aldrig taget noget rigtig alvorligt, har De vel? Det var ganske naturligt for Dem, De var jo så glad og strålende, men sagen var alvorlig nok for mig. Men nu, da jeg i virkeligheden allerede er en død mand, gør det ikke så meget, hvad jeg siger."

"Å, mr. Stephens, sig det ikke," sagde den unge pige.

"Det skal jeg ikke, hvis det er Dem meget pinligt. Det er ganske sandt, at jeg så ville dø lykkeligere, men jeg vil ikke være egenkærlig. Når jeg tænker på, at det måske kunne formørke hele Deres fremtidige liv og være en sørgelig erindring for Dem, så tier jeg."

"Hvad var det, De ville sige?"

"Jeg ville bare sige Dem, hvor højt jeg elsker Dem. Jeg har hele tiden elsket Dem. Lige fra det første øjeblik var jeg et andet menneske, så snart jeg var sammen med Dem. Jeg vidste jo godt, at det var latterligt. Jeg har aldrig talt om det, og jeg gjorde, hvad jeg kunne, for ikke at gøre mig selv til nar. Men nu ville jeg alligevel gerne have, at De skal vide det, nu, da det hverken kan gøre fra eller til. De vil forstå mig, når jeg siger, at hvis jeg ikke vidste, at De havde været angst og ulykkelig, så ville disse sidste to dage have været de lykkeligste i mit liv."

Den unge pige sad bleg og tavs og så med forundrede øjne ned på hans opadvendte ansigt. Hun vidste ikke, hvad han skulle sige; denne kærlighed, der brændte så klar under dødens skygge, virkede højtidelig og betagende på hende. For hendes barnehjerte var den uforståelig – men alligevel forstod hun, at den var skøn og ædel.

"Jeg vil ikke sige mere," sagde Stephens, "jeg kan se, at det kun vil genere Dem. Men jeg ville så gerne have, De skulle vide det, og nu, da De ved det, er alt godt. Tak fordi De lyttede så tålmodigt og blidt. Farvel, lille Sadie! Jeg kan ikke række min hånd op til Dem. Vil De række Deres ned til mig?"

Det gjorde hun, og Stephens kyssede den. Derpå vendte han sig om og indtog atter sin plads mellem Fardet og Belmont. I hele sit fordums liv, der havde været så fuldt af kamp og sejr, havde han aldrig følt sig så tilfreds som nu, da døden stod og ventede på ham. Om kærlighed lader der sig ikke diskutere. Den er livets største faktor – den udsletter og forandrer alt andet, den er det eneste, som er fuldkommen tilfredsstillende og altomfattende. Smerte bliver til nydelse, mangel bliver velvære og døden synes skøn, når først kærlighedens gyldne tåge indhyller alt andet. Derfor var det også, at Stephens kunne have sunget højt af fryd, mens han stod der ansigt til ansigt med sine mordere. Han havde ligefrem ikke tid til at tænke på dem. Han var opfyldt af fryd og henrykkelse over at hun ikke mere ville kunne tænke på ham som et tilfældigt bekendtskab. Hele hendes liv ville hun nu tænke på ham – hun vidste det jo.

Oberst Cochranes kamel stod opsadlet ved siden af ham, man havde løst båndet om den gamle soldats håndled. Han stod nu og tænkte på, om virkelig også alt håb var ude. Det var

åbenbart meningen, at araberne, som stod omkring dem, skulle blive tilbage med de tre dødsdømte mænd, mens de andre, der allerede sad på kamelerne, skulle passe på ham selv og kvinderne. Han kunne ikke forstå, hvorfor hans kammerater ikke allerede lå med overskårne struber, medmindre det var et udslag af Østens folks raffinerede ondskab, at denne bagtrop skulle vente til ægypterne var så nær som mulig, så at forfølgerne som en slags fornærmelse ville finde ligene endnu varme. Det måtte uden tvivl være forklaringen. Obersten havde hørt om den slags før.

Men der var så kun tolv arabere tilbage hos fangerne. Mon der var nogle af deres venner blandt dem? Hvis Tippy Tilly og hans seks mænd var der, og hvis Belmont kunne befri sig for sine bånd og få fat i sin revolver, kunne de måske endnu frelses. Obersten drejede sin hals så langt omkring, som han kunne, og udstødte et jamrende udråb af skuffelse. Han kunne se ansigterne af vagterne i skæret fra ildstedet, det var allesammen baggara-arabere, mænd uden medlidenhed og fuldstændig ubestikkelige. Tippy Tilly og de andre måtte befinde sig i fortroppen. For første gang mistede den stivsindede gamle soldat alt håbet.

"Farvel, kammerater! Og Gud velsigne jer!" råbte han, da en neger greb fat i hans kamels grime og trak afsted med ham. Bag efter ham fulgte kvinderne; ord kan ikke beskrive deres fortvivlelse. Deres afrejse var en lettelse for de tre tilbageblevne mænd.

"Jeg er glad over, at de er væk," udbrød Stephens af fuldt hjerte.

"Ja, ja, det er det bedste," sagde Fardet. "Hvor længe mon vi skal vente her?"

"Ikke meget længe," sagde Belmont barsk, da araberne i det samme slog ring omkring dem.

Da obersten og de tre damer kom til kanten af oasen, så de sig alle tilbage. De så et glimt af ilden mellem de høje, lige palmestammer, og over den arabernes skikkelser anede de for sidste gang de tre fangers hvide hatte. Et øjeblik efter begyndte kamelerne at trave, og da de næste gang så sig tilbage, var palmelunden kun en sort klump, med et svagt lysskær i midten. Og mens de med længselsfulde øjne stirrede på dette lysende punkt, red de over en bakketop og de var nu omgivet af den uhyre, tavse, månebelyste ørken uden den mindste antydning af oasen, de netop havde forladt. Over alt så de kun den fløjsagtige, blåsorte himmel, med dens skinnende stjerner, der gled helt ned til horisonten, hvor den brune slette gik i et med synskredsen.

Kvinderne var redet afsted i tavs fortvivlelse, og obersten havde også forholdt sig tavs – for hvad kunne han sige? – men pludselig blev de alle fire skræmt op fra deres grublerier. Sadie udstødte et skarpt, fortvivlet skrig. I nattens stilhed lød bag dem et skud af en riffel, derpå et til, så flere – og efter et lille forløb endnu flere.

"Det må være vore forfølgere, det må være ægypterne," skreg mrs. Belmont, og håbet levede på ny op i hendes hjerte. "Tror De ikke også, oberst Cochrane, at det er ægypterne?"

"Ja, ja," klynkede Sadie, "det må være ægypterne."

Obersten lyttede forventningsfuld, men nu var atter alt stille. Med en højtidelig bevægelse tog han sin hat af.

"Det er til ingen nytte, mrs. Belmont, at vi bedrager os selv," sagde han; "vi kan lige så godt se sandheden i øjnene. Vore venner er ikke mere, men de er døde som modige mænd."

"Men hvorfor skulle de affyre deres geværer? De havde jo – de havde deres spyd." Hun gøs, da hun sagde dette ord.

"Det er rigtigt," sagde obersten. "Og ingen vil mere nødtigt end jeg berøve Dem noget virkeligt håb, men på den anden side er det heller ikke til nogen nytte, at vi udsætter os for en bitter skuffelse. Hvis det havde været et angreb, vi hørte, ville vi have hørt det blive besvaret. Og desuden ville et angreb af ægypterne have været meget kraftigere. Ganske vist, det *er* lidt mærkeligt, at araberne skulle spille deres krudt på den måde – men du gode Gud, se der!"

Han pegede ud over den østlige del af ørkenen. To skikkelser fløj hen over den, hurtige, snigende, flygtige skygger mod den lysere flade. De så dem forsvinde og igen komme til syne i det usikre lys. De flygtede i modsat retning af araberne. Pludselig standsede de på toppen af en af de små sandhøje, og fangerne kunne tydeligt skelne deres skikkelser mod himlen. Det var ryttere på kameler, men de sad overskrævs på kamelerne som ryttere på heste.

"Det er Kamelkorpset!" skreg obersten.

"To mand," sagde miss Adams fortvivlet.

"Det er kun forposter, frue! De bliver sendt ud over hele ørkenen og dette er kun en af dem. Hovedstyrken er ikke ti mil borte, stol på det. Nu alarmerer de. Å, det gode, gamle korps!"

Den selvbeherskede, rolige, gamle soldat var pludselig blevet nærmest ude af sig selv af ophidselse. Der sås et rødt grimt oppe fra højen, endnu et, fulgt af lyden af geværskud. Pludselig

forsvandt de to mænd lige så hurtigt og lydløst, som de var kommet.

Araberne havde gjort holdt, det så ud, som var de uenige om, hvorvidt de skulle afbryde rejsen for at forfølge dem eller ej. Nu var der imidlertid ikke mere nogen at forfølge, for man kunne ikke mellem sandhøjene se, hvad retning disse forposter havde taget. Emiren galoperede tilbage langs linjen og uddelte ordrer. Kamelerne begyndte at trave, og fangernes håb druknede i den pine, som dette frygtelige ridt forvoldte dem. Mil efter mil fo'r de hen over den uendelige flade. Kvinderne hang, så godt det lod sig gøre, over sadelknappen, obersten var næsten ikke bedre faren, alligevel holdt han skarpt udkig efter ethvert tegn på forfølgerne.

"Jeg synes – jeg tror," skreg mrs. Belmont, "at der er noget, der bevæger sig foran os."

Obersten hævede sig i sadlen og holdt hånden skærmende foran øjnene for bedre at kunne se ud i måneskinnet.

"Ved Gud, frue, De har ret, der er nogle mænd, som bevæger sig derude."

Nu kunne de alle se dem, en spredt linje af ryttere langt ude i ørkenen.

"De rider i samme retning som vi," sagde mrs. Belmont, der så langt bedre end obersten.

Obersten mumlede en ed mellem tænderne.

"Se på sporet her," sagde han, "selvfølgelig er det den afdeling af vor egen karavane, som forlod oasen før os. Anføreren holder os i denne djævelske gangart, for at vi kan nå dem."

Da de kom nærmere, kunne de tydeligt se, at det virkelig forholdt sig således. Nu kom også emir Wad Ibrahim ridende

tilbage mod dem for at rådføre sig med emir Abderrahman. De pegede i den retning, hvor forposterne havde vist sig, og rystede på hovedet som mænd, der har mange og alvorlige betænkeligheder. Derpå dannede rytterne en lang spredt linje, som bevægede sig hurtigt videre i retning af Sydkorset, der blinkede lige over horisonten foran dem. Time efter time vedvarede det forfærdelige trav, de halvt bevidstløse damer klyngede sig krampagtigt fast til deres sadler, mens obersten, der ikke var mindre medtaget, men dog stadig ukuelig, gjorde hvad han formåede for at opmuntre dem, og stadig så sig tilbage for om muligt at opdage deres forfølgere. Blodet bankede i hans tindinger og han råbte, at han hørte lyden af trommer ude fra mørket. Han var helt febrilsk, han så masser af forfølgere, der var lige i hælene på dem, og hele natten igennem råbte han den ene gang efter den anden gode nyheder, som hver gang viste sig at være forhastede og kan efterlod en endnu større skuffelse og smerte. Solen stod op og viste dem den uendelige ørken, der lå omkring dem, ganske øde og tom, uden nogen som helst bevægelse med undtagelse af deres egen karavane. Med udtryksløse øjne og tunge hjerter stirrede de ud i dette vældige øde. Deres håb svandt lidt efter lidt bort som en let morgentåge i horisonten.

Det var sørgeligt for damerne at se på deres ledsager, og at tænke på den spændstige, velkonserveret militær, der havde været deres rejsefælle fra Cairo. Ligesom miss Adams syntes alderen pludselig at hvad slået ham fra det ene øjeblik til det anden. Hans hår, der var grånet fra time til time under deres lidelser, var nu sølvhvidt. Hvide skægstubbe sad over alt omkring hans kind og mund. Hans ansigt var fuldt af rynker og

årerne indsunkne. Han sad nu krumbøjet og med ludende hoved, det gamle legeme var opslidt, men i hans klare, hurtige øjne var der endnu et glimt af den modige beboer, der levede et sted i det ødelagte hus. Knuget af feber, ødelagt og døende, bevarede han endnu sin ridderlige, beskyttende mine over for damerne, han gav dem små råd og opmuntrede dem, og så sig stadig tilbage efter den hjælp, der aldrig kom.

En time efter solopgang blev der gjort holdt, og mad og drikke blev uddelt til alle i karavanen. De fortsatte derefter rejsen sydover, men i et mere behersket tempo. Deres lange, spredte linje strakte sig over flere hundrede meter. Det var tydeligt at mærke på den måde, araberne snakkede indbyrdes på under ridtet, at de mente, de havde rystet deres forfølgere af sig. De havde forandret retning og drog nu mod sydøst, det var åbenbart deres hensigt igen at nærme sig Nilen et eller andet sted langt borte fra ægypternes forposter. Landskabets karakter havde allerede undergået en forandring, de lange stræk af gruset ørken forsvandt, og de befandt sig atter mellem de fantastiske, sorte klipper og det orange-gule sand, de tidligere havde passeret. På hver side af dem rejste sig de skællede kegleformede klipper med deres løse, slaggelignende lag og takkede og kantede kløfter, hvor sandet løb ned ligesom vandfald mod dalens bund. Kamelerne fulgte, en efter en, svingede ud og ind mellem disse og passerede med deres sugende, svampede fødder hen over steder, hvor det ville have været umuligt at drive en hest frem. Mellem de afbrudte klippestykker kunne de, som kom bagefter, kun se kamelernes bevægelige halse, der bugtede sig, som om det var et eller andet mareridtsagtigt optog af slanger. I det hele taget var der for

fangerne meget af en drøm over denne rejse, hvor ingen lyd hørtes uden det bløde, dumpe plask af kamelernes fødder. Den besynderlige, vilde frise bevægede sig langsomt og tavst afsted mellem de lave, sorte klipper og det gule sand og med den blå himmelbue over sig, der spændte fra det ene hjørne til det andet, over klippernes takkede kant.

Miss Adams, som kulden om natten havde gjort ganske tavs, begyndte nu at føle sig bedre til mode under solens varmen stråler. Hun så sig omkring og gned sine magre hænder imod hinanden.

"Hvad er det, Sadie," sagde hun, "jeg syntes, jeg hørte dig i nat, og nu kan jeg se, at du har grædt."

"Jeg har tænkt så meget, tante."

"Ja, vi må på at tænke på andre, kæreste, og ikke mere så meget på os selv."

"Jeg tænkte heller ikke på mig selv, tante."

"Du skal ikke være bekymret for mig, Sadie,"

"Nej, tante, jeg tænkte heller ikke på dig."

"Tænkte du da på nogen i særdeleshed?"

"Jeg tænkte på mr. Stephens, tante. På hvor modig og ærlig han var. Tænk, som han ordnede alt for os og endog forsøgte at trække sin frakke ud over sine stakkels bundne hænder, mens morderne stod omkring ham. Han er fra nu af og til evige tider min helt og min helgen."

"Ja, ja, nu er hans bekymringer forbi," sagde miss Adams med den ligefremhed, som årene giver.

"Så ville jeg også ønske, jeg var det."

"Jeg kan ikke indse, at det ville være nogen hjælp for ham."

"Jeg tænkte måske, han så ville føle sig mindre ensom," sagde Sadie og lod sin lille buttede hage synke ned mod brystet.

I nogen tid havde de alle fire redet uden at sige, da obersten pludselig slog sig for panden med en ærgerlig bevægelse.

"Du gode Gud," udbrød han, "jeg tror, jeg bliver gal."

Det havde de tre damer opdaget adskillige gangen i nattens løb, men efter at det var blevet lyst, virkede han ganske normal. De blev derfor meget forskrækkede ved dette pludselige udbrud og gjorde alt, hvad de kunne, for at berolige ham.

"Splittergal," brølede han. "Hvad tror De, jeg ser?"

"Bryd Dem slet ikke om det, hvad det så end måtte være," sagde mrs. Belmont og lagde sin hånd kærligt på hans arm.

"Det er intet under, De er overanstrengt. De har tænkt og arbejdet for os alle sammen så længe. Vi skal snart igen gøre holdt, og så skal De se, at et par timers søvn vil få Dem til at komme til hægterne igen."

Men obersten så op på ny, og han råbte igen med et udtryk af både ophidselse og overraskelse.

"Jeg har aldrig i mit liv set noget mere tydeligt end dette," stønnede han. "Se, der oppe på den klippepids til højre – der står stakkels, gamle Stuart med mit røde tørklæde bundet om hovedet, præcis som vi efterlod ham."

Damerne fulgte retningen af oberstens forfærdede blik, og et sekund efter var de lige så forbavsede som han.

Der var en sort vold, ligesom en fæstningsmur, på den højre side af den forfærdelige kløft, som kamelerne var på vej igennem. På et enkelt sted hævede den sig op som et smalt tårn, og på dette tårn stod en enlig, ubevægelig skikkelse, klædt helt i sort, med undtagelse af en skinnende rød streg øverst. Der

kunne umuligt i Libyens ørken findes to sådanne tykke korte mænd eller sådanne store, blege ansigter. Han bøjede sig frem, som om han forsøgte at stirre ned i afgrunden. Hans stilling og skikkelse fik ham til at ligne en karikatur af Napoleon.

"Kan det være ham?"

"Ja, det må det være. Det er det!" udbrød alle tre damer. "Se, han ser hen mod os og vinker til os."

"Du gode Gud! De skyder ham! Gå dog ned, De dumrian, eller De bliver skudt," brølede obersten. Men hans hals var så tør, at han kun formåede at frembringe en kvækkende lyd.

Flere af dervisherne havde også set det underlige syn oppe på højens top; de havde allerede fået deres geværer løsnet og skulle lige til at skyde, da der pludselig bag ved Birmingham-præsten kom en lang brun arm til syne, en brun hånd trak i hans skjorte, og han forsvandt i et nu. Noget højere oppe i det smalle pas, lige under det sted, hvor præsten havde stået, viste sig nu emir Abderrahmans høje skikkelse. Han var sprunget op på en klippe, skreg og svingede med sine arme, men råbet druknede i en lang geværsalve, der lød fra begge sider af kløften.

Klippebastionen var oversået med bøsseløb, over hvilke man så de røde fez'er på de mænd, der lå bøjet over aftrækkerne.

Røverne var fanget i et baghold. Emiren faldt, men rejste sig straks igen og svingede på ny med armene. Der var blod på hans lange, hvide skæg. Han vedblev at pege og gestikulere, men hans folk, der var spredt i den lange linje, kunne ikke forstå hvad det var, han ville. Nogle red frem, andre tilbage.

Nogle få steg ned af deres kameler og forsøgte at klatre med deres sværd i hånden op ad klipperne mod den dødbringende række af geværløb, men en efter en blev de ramt og rullede ned i

afgrunden. Skydningen var ikke særlig præcis. En neger slap uskadt op ad klippens side, blot for at få hjernen slået ind med kolben af en Martini-riffel, da han nåede toppen. Emiren var faldet ned fra sin klippe og lå nu som en hvid og brun bylt for dens fod. Og da halvdelen af araberne var skudt, gik det endelig op for disse ophidsede fanatikere, at de ikke havde en chance, og at de måtte se at komme bort fra disse fatale klipper og ud i ørkenen igen. De galoperede ned gennem passet; det er et forfærdeligt syn at se en kamel galopere på hårde, ujævne grund. Dyrets rædsel, dets ubeherskede spring, dets fire ben, der ligesom svæver i luften, dets skrig og brølene fra rytteren, der for hvert stød slynges højt op fra sadlen, er et syn, man aldrig glemmer. Kvinderne skreg, da denne gale strøm af vanvittige dyr fo'r forbi dem, men obersten drejede deres og sin egen kamel længere ind mellem klipperne og bort fra de flygtende arabere. Luften var fuld af hvislende kugler, og de kunne høre dem smælde højt mod klippernes sider.

"Forhold Dem roligt, så passerer de os," hviskede obersten, som igen var blevet helt sig selv, nu, da der var noget at udrette. "Jeg ville bare ønske, jeg kunne se Tippy Tilly eller nogen af hans venner. Nu var deres time kommet til at yde os hjælp." Han iagttog strømmen af de flygtende, der fo'r forbi dem på deres stønnende, sparkende og løbske dyr, men han kunne ikke se ægypterens sorte ansigt blandt dem.

Og nu lod det virkelig til, at araberne i deres skynding for at komme bort fra kløften aldeles havde glemt fangerne eksistens. Stormen var forbi, kun nogle enkelte røvere trodsede endnu ilden, der var rettet mod dem. Den allersidste var en ung baggara-araber med et sort tilspidset skæg, han så op og

rystede sit gevær i magtesløs lidenskab mod de ægyptiske soldater. I samme øjeblik blev hans kamel truffet af en kugle. Dyret styrtede, den unge araber sprang af, greb fat i grimen og slog dyret med sin flade klinge for at få det til at rejse sig igen. Men de udslukte, glasagtige øjne fortalte dets skæbne, og i en kamp i ørkenen betyder dyrets død også rytterens. Han så sig om som en såret løve, hans sorte øjne udspyrede mord under den røde turban. En rød plet viste sig på hans mørke hud, så endnu en, men han ænsede ikke kuglerne. Hans grusomme blik var faldet på fangerne, med et jublende skrig styrtede han frem imod dem med det bredbladede sværd glimtende over hovedet. Miss Adams var den nærmeste, men da hun så denne skikkelse, der styrtede hen mod hende med det vanvittige, fortrukne ansigt, lod hun sig glide ned af kamelen på den modsatte side af hans. Araberen sprang nu videre hen en klippe og gjorde et udfald mod mrs. Belmont, men førend han havde nået hende, havde oberstens pistol skudt ham gennem hovedet. Med et ubesejret raseri, der endogså trodsede dødens rædsel, lå araberens hoved om sig mellem de løse sten som en fisk på strandbredden.

"Vær ikke bange, mine damer," råbte obersten. "Han er allerede død, forsikrer jeg Dem. Det gør mig ondt, at jeg måtte gøre det i Deres nærværelse, men fyren var farlig. Jeg havde også et lille regnskab for mig selv at gøre op; det var ham, som forsøgte at slå mine ribben ind med sit gevær. Jeg håber da ikke, at De er kommet noget til, miss Adams? Blot et øjeblik, så skal jeg være hos Dem."

Men Miss Adams havde ikke lidt nogen som helst skade, for klipperne havde været så høje, at det kun var et lille stykke, hun

havde haft at falde fra sadlen. Både Sadie, mrs. Belmont og obersten var nu alle stået af deres kameler. De traf miss Adams stående oprejst og svingende med resterne af sit grønne slør i triumf.

"Hurra, Sadie! Hurra, min egen, søde Sadie!" skreg hun. "Vi er frelst, min pige, endelig er vi frelst."

"Ja, ved Gud, det er vi," sagde obersten, og de brød alle ud i begejstrede råb.

Men Sadie havde lært at tænke mere på andre i disse frygtelige dage end på sig selv. Hun slyngede sine arme om mrs. Belmont og lagde sin kind op mod hendes.

"Kære, søde engel," udbrød hun, "hvor kan vi dog tænke på at være glade, når De – når De –"

"Men jeg tror ikke på det," udbrød den modige irlænderinde. "Jeg vil aldrig tro på det, førend jeg ser Johns lig ligge foran mig. Og ser jeg det, bryder jeg mig ikke om at leve længere."

Den sidste dervish var nu forsvundet ud af kløften, og på begge sider af den så de nu de høje, tynde, smalskuldrede ægyptere komme frem. Når de således tegnede sig mod den blå himmel, lignede de mærkeligt afbildningerne på de gamle relieffer. Kamelerne stod bag dem, og de var ivrige efter at komme hen til dem. På samme tid begyndte andre at ride frem fra den fjerneste ende af kløften, deres mørke ansigter strålede af ophidselse over sejren og forfølgelsen. En lille tynd englænder, med en strågul moustache og et træt udtryk red foran dem. Han standsede foran fangerne og hilste på damerne. Han bar brune støvler og et brunt bælte med stålspænde, der passede nydeligt og forretningsmæssigt til hans khaki-uniform.

"Der fik vi ordentlig fat på dem," sagde han. "Glæder mig at jeg har kunnet yde Dem min assistance. Navnet er Shaw. Jeg håber, De ikke befinder Dem alt for dårligt. Jeg må indrømme, at det jo er et strengt arbejde for damer."

"De er vel fra Haifa?" sagde obersten.

"Nej, vi er fra det andet fort, Sarras, De ved. Vi mødte dem i ørkenen, vi gik afskar dem og de andre gutter tog dem bag fra. Det gik som smurt, kan jeg forsikre Dem. Gå De op på klippen der, så skal De se løjer. Det bliver knockout i første runde."

"Vi efterlod nogle af vore kammerater ved oasen," sagde obersten. "De har vel ikke hørt eller set noget til dem?"

Den unge officer så alvorlig ud og rystede på hovedet. "Det ser ikke godt ud for dem," sagde han. "Araberne er noget giftigt rak, når de er trængt op i en krog. Jeg mener, vi troede ikke, vi ville finde nogen af Dem i live; vi er forfærdelig glade over, at det dog er lykkedes os at redde nogle af Dem. Vi regnede egentlig kun med at komme til at hævne Dem."

"Er der andre englændere med Dem?"

"Archer kommer med strejfkorpset. Jeg antager, han vil blive nødt til at passere os, der er næppe nogen anden vej ned efter. Vi har en af Deres kammerater med os deroppe – en komisk gammel stabejs med en rød hue. Håber, vi ses igen senere. Farvel, de damer." Han tog op til hjelmen, gav sin kamel et rap, og red efter sine mænd.

"Vi kan ikke gøre noget bedre end vente her, indtil de alle har passeret," sagde obersten; det var utvivlsomt at alle, som befandt sig oppe mellem klipperne, måtte denne vej ned. I en lang afbrudt række passerede hele korpset, både sorte og brune mænd, sudanesere og fellaher, men alle sammen af de bedste,

for korpset er eliten i den ægyptiske hær. Alle bar et brunt bandolér over brystet og holdt riflen på tværs af låret. Ved siden af red der en høj mand med en hængende, sort moustache og en stor kikkert i hånden.

"Halløj, Archer!" kvækkede oberst Cochrane.

Officeren så på ham med et tomt udtryk, som så han på en fuldkommen fremmed.

"Jeg er Cochrane, kender De mig ikke? Vi rejste herved sammen."

"Ja, undskyld, sir, der må jeg blive Dem svar skyldig," sagde officeren. "Jeg kendte ganske vist en oberst Cochrane, men det er ikke Dem. Han var mindst tre tommer højere end Dem og havde sort hår og –"

"Det er nok," sagde obersten fortrædeligt. "De skulle bare leve nogle få dage hos dervisherne og så se, om Deres venner kender Dem igen."

"Du store Gud, Cochrane, er det virkelig Dem? Jeg ville aldrig have genkendt Dem. For pokker, De må da have været igennem noget. Jeg har nok hørt om mennesker, der bliver gråhårede på en nat, men –"

"Ja, ja," afbrød obersten ham rødmende, "tillad mig at bemærke, at hvis De kan skaffe disse damer noget mad og drikke, tror jeg nok, det ville være mere praktisk end at drøfte mit personlige udseende."

"Ganske rigtigt," sagde kaptajn Archer. "Deres ven Stuart ved, De er her, han kommer straks med noget til Dem alle sammen. Desværre ikke noget særligt, mine damer, men det bedste vi har! De er en gammel soldat, Cochrane, stig op på den klippetop der, så skal De se et kønt syn. Vi har ingen tid at

spilde, om fem minutter begynder vi igen. Er der ellers noget jeg kan gøre for Dem?"

"De skulle da vel ikke have en cigar?" spurgte obersten længselsfuldt.

Archer trak en dejlig, tyk cigar frem af sin brystlomme og rakte den sammen med et halvt dusin tændstikker ned til obersten. Derpå red han i galop efter sine folk, mens den gamle oberst lænede sig tilbage mod klippen og indsugede cigarens duftende røg med stort velbehag. Aldrig før havde han i den grad følt tobakkens blide og beroligende dyder, den bragte styrke til hans ødelagte nerver. Han iagttog den fine, blå røgsøjle, og han følte den aromatiske smag mod sin gane, mens en behagelig hvile meddelte sig til alle hans trætte og forpinte lemmer. De tre damer sad sammen på en flad klippeblok.

"Du gode Gud, Sadie, hvordan er det dog, du ser ud," udbrød miss Adams. Det var det første tegn, hun gav på, at hun på ny følte sig gamle jeg vågne i sig. "Hvad ville din moder sige, hvis hun så dig. Dit hår er jo fuldt af strå, og din kjole hænger i laser."

"Ja, vi trænger nok alle sammen til at blive pyntet lidt," sagde Sadie i tone, der var langt afdæmpet end den, der havde tilhørt tidligere tiders Sadie. "De, mrs. Belmont, ser dog lige så sød ud, som De plejer, men hvis De vil tillade det, så lad mig ordne Deres kjole for Dem."

Men mrs. Belmonts øjne så langt frem for sig, hun rystede trist på hovedet, og skød blidt den unge piges hånd bort.

"Jeg bryder mig slet ikke om, hvordan jeg ser ud. Jeg kan ikke tænke på det," sagde hun. "Tror De, De kunne, hvis De havde

forladt en mand, som De elskede, således som jeg har gjort med min?"

"Jeg tror – jeg begynder at tro, jeg har –" sagde Sadie hulkende og gemte sit brændende ansigt ved mrs. Belmonts moderlige bryst.

10

Kamelkorpset var passeret ned gennem kløften og forfulgte nu dervisherne, og fangerne, der så lykkeligt havde undgået døden, var i nogle minutter igen alene. Men pludselig hørte de en glad, fornøjet stemme, som råbte til dem, en rød turban viste sig mellem klippestykkerne og præstens store, blege og smilende ansigt så igen på dem. Han støttede sig til et kraftigt spyd, og denne morderiske krykke sammen med hans fredsommelige fremtoning gav ham et noget selvmodsigende udseende – ligesom et får, der pludselig har udviklet kløer. Bag ham kom to negre med en kurv og en vandpose.

"Sig ikke noget, sig endelig ikke noget!" sagde han, idet han humpede hen til dem. "Jeg ved aldeles nøjagtigt, hvordan De har det. Jeg har selv udstået det samme. Kom med vand, Ali. Kun en halv kop, miss Adams, om lidt skal De få mere. Nu er det Deres tur, mrs. Belmont. Men dog, men dog, I stakler, mit hjerte bløder for Dem. Der er brød og kød i kurven, men De må være meget forsigtige i begyndelsen." Han lo af glæde og slog sine fede hænder klaskende mod hinanden, mens han stod og så på dem.

"Men hvor er de andre?" sagde han og hans ansigt blev igen alvorligt.

Obersten rystede på hovedet. "Vi forlod dem ved oasen. Jeg er bange for, at de er færdige."

"Sludder og vrøvl," sagde præsten i en overdreven støjende tone, som dog ikke kunne skjule hans fortvivlelse, "De troede såmænd også alle sammen, at det var ude med mig, men her

sidder jeg alligevel trods alt. De skal ikke opgive håbet, mrs. Belmont. Deres mands situation kunne ikke være værre end min."

"Da jeg så Dem stå der oppe på klippen, troede jeg, jeg var blevet gal," sagde obersten. "Hvis damerne ikke også havde set Dem, ville jeg aldrig have vovet at tro mine egne øjne."

"Jeg er bange for, jeg opførte mig som en galning. Kaptajn Archer sagde, jeg nær havde ødelagt hele deres plan og at jeg fortjente at blive stillet for en krigsret og skudt. Men sagen var, at da jeg hørte araberne komme ridende nede i kløften, glemte jeg alt andet for at se, om der var nogle af jer, der endnu var i live."

"Det undrer mig kun, at De ikke blev skudt alligevel," sagde obersten. "Men hvorledes er De egentlig kommet herhen?"

"Soldaterne fra Haifa var allerede på sporet af os, dengang jeg blev efterladt, og de fandt mig i ørkenen. Jeg må vel have været fra sans og samling; de fortalte mig, at jeg sang salmer, og at de i lang afstand kunne høre min stemme, og det var det, der ved Guds forsyn gjorde, at de fandt mig. De havde kamel-ambulance med sig og allerede næste dag var jeg helt kommet til mig selv igen. Da vi så mødte soldaterne fra Sarras, blev jeg overgivet til dem, for de havde en læge med sig. Såret er kun ubetydeligt, og lægen siger, at en mand med min konstitution kun har godt af et lille blodtab. Og nu, mine venner, –" hans store, brune øjne havde mistet deres munterhed og blev nu meget alvorlige – "vi har alle været ved dødens tærskel, og vore kære venner står der måske i dette øjeblik. Den magt, der har reddet os, kan måske også redde dem, lad os derfor alle bede til, at det må ske således, men på samme tid ikke glemme, at hvad

der end sker, må vi acceptere det og tro på, at det alt sammen er for det bedste."

Alle knælede ned mellem de i sorte klipper og nogle af dem bad, som de aldrig havde bedt før i deres liv. Det er let nok, når man sidder i ro og mag, at diskutere om den hellige bøn, og behandle det hele med filosofisk overlegenhed. Det var let nok at føle sig stærk og selvbevidst, mens man sad på *Koroskos* dæk i en behagelig lænestol, og araberne bød kaffe og likør rundt. Men disse mennesker var blevet revet ud af deres rolige eksistens. Livets virkelighed havde grebet forfærdeligt og grusomt ind i deres i tilværelse. Mishandlede, som de var, måtte de have noget at holde sig til nu. Det var alt for forfærdeligt kun at tro på en blind, ubønhørlig skæbne. En hellig magt, der handlede bevidst og med et formål – en levende, arbejdende magt, som trak dem ud af deres huler, tilintetgjorde deres små, bornerte synspunkter, og tvang dem ind på en bedre vej – det var, hvad de under disse rædselsfulde dage var kommet til at se hen til som det ene rette. Mægtige hænder havde pludselig grebet dem og skabt dem om, gjort dem værdige til bedre gerninger. Kunne en sådan magt afvæbnes ved nogen menneskelig anråbelse? De var nødt til at prøve, det var det eller intet – den sidste appel, der var tilbage for dem. Derfor bad de alle med en inderlighed som aldrig før, bad af hele deres sjæls varme, og de rejste sig med den besynderlige, uforklarlige følelse af fred og tilfredshed, som kun bønner kan give.

"Stille!" sagde Cochrane. "Hører De ikke noget?"

Lyden af bøsseskud drønedes op gennem den smalle kløft, derpå atter en salve og endnu én. Obersten var så rastløs som

en gammel jagthingst, der hører lyden af jagthornet og hundenes gøen.

"Hvorfra mon vi kan se, hvad der foregår?"

"Denne vej, kom bare denne vej! Der er en sti lige op til toppen af klippen. Hvis damerne vil følge med mig, vil de blive sparet for at se noget, der kunne være dem ubehageligt."

Præsten ledede dem ud langs siden af kløften for af undgå de faldnes lig, der formelig fyldte kløften. Det var anstrengende at gå på de kantede og løse sten, men til sidst nåede de alle toppen. Under dem bredte sig hele den umådelige ørken, og i forgrunden foregik der et optrin, som næppe nogen af dem, der betragtede den, nogensinde vil glemme. I den fuldkommen tørre og klare luft, og med den hårde, brune, uforanderlige ørken til baggrund, tegnede enhver enkelthed sig så klart, som om det hele havde været legetøjsfigurer, der var sat op på et bord lige foran dem.

Dervisherne – eller rettere de, som var tilbage af dem – red langsomt lidt borte i en uordentlig flok. De så imidlertid slet ikke ud, som om de var slagne mænd, for deres bevægelser var meget målbevidste; men det så ud, som om de var usikre på, hvilken taktik der var den bedste for dem at vælge. Det var intet under, hvis de følte sig usikre, for deres udmattede kameler gjorde deres situation så håbløs som vel mulig. Soldaterne fra Sarras var nu alle kommet ned gennem kløften, de var steget af deres dyr og stod i små grupper, fire og fire sammen, mens skytterne knælede ned på en lang linje, indhyllede i en bevægelig, uldagtig røgfrynse og sendte ladning efter ladning mod araberne, der svarede dem med planløse skud fra ryggen af deres kameler. Men det var hverken på dervishernes

modfaldne gruppe eller skytternes lange linje, tilskuernes øjne hvilede. Langt ude i det fjerne kom Haifa-korpset i en sluttet trop, der spredte sig ud til en smuk halvcirkel, efterhånden som de kom nærmere. Araberne var nu fanget mellem dobbelt ild.

"Du store Gud, ser De det!" udbrød obersten.

Alle dervishernes kameler knælede samtidigt, og mændene sprang ned fra dem. Foran dem stod en høj, statelig skikkelse, der kun kunne være emir Wad Ibrahim. Et øjeblik knælede han ned i bøn. Derpå rejste han sig, tog noget ud under sin sadde, lagde det demonstrativt på jorden, og stillede sig derefter på det.

"Det er en prægtig mand!" udbrød obersten. "Han står på sit bedetæppe."

"Hvad betyder det?" spurgte Stuart.

"Enhver araber har sit bedetæppe liggende under sin sadde. Når han kan indse, at hans stilling er fuldkommen håbløs og er besluttet på at kæmpe til døden, så stiller han sig på dette tæppe og står således, til han dør. Se, de står alle sammen på deres tæppe. Nu vil de hverken overgive sig eller bede om pardon."

Dramaet, der foregik for deres øjne, nærmede sig hurtigt sin afslutning. Haifa-korpset var glimrende indøvet, en ring af røg og flammer omgav de knælende dervisher, som besvarede ilden så godt de kunne. Mange af dem var allerede faldet, men de øvrige skød med det utrættelige mod, der altid har gjort dem til værdige modstandere. Et dusin skikkelser i khaki-uniformer, som lå på sandet, viste, at ægypternes sejr ikke havde været uden tab. Men nu lød der et signal fra Sarras-soldaterne, som blev besvaret af Haifa-soldaterne. Mændene dannede en lang

linje. Endnu engang drønedes der en salve, efterfulgt af det opmuntrende vilde hyl, som de sorte mænd havde bragt med sig inde fra hjertet af Afrika. I et minut sås en vanvittig masen af kæmpende skikkelser, geværkolber, der hævede og sænkede sig, lancespyd, der glimtede og blinkede gennem den bevægelige støvsky. Igen lød signalet, ægypterne trak sig tilbage og stod i geled med den hurtige præcision, som er et godt disciplineret korps kendetegn, og midtvejs mellem dem lå de på deres bedetæpper, den ridderlige barbar og alle hans følgesvende. Det nittende århundrede havde hævnnet sig på det syvende århundrede.

De tre kvinder havde stirret rædselsslagne, men alligevel med dyb interesse på det skuespil, der udspillede sig for deres øjne. Nu græd imidlertid både Sadie og hendes tante. Obersten havde vendt sig om mod dem for at sige dem nogle opmuntrende ord, da hans blik i det samme faldt på mrs. Belmonts ansigt. Det lyste hårdt og hvidt, som var det skåret i elfenben, og hendes store, grå øjne stirrede frem for sig, som så hun et drømmesyn.

"Du godeste, mrs. Belmont, hvad er der på færde?" skreg han.

I stedet for at svare pegede hun ud over ørkenen. Langt borte, flere mil fra det sted, hvor kampen stod, kom en lille afdeling mænd ridende henimod dem.

"Jo, ved Gud, der kommer nogen ridende. Hvem kan det være?"

De så alle sammen ivrigt ud mod den kant, hvorfra disse mennesker kom. Men det var for stor en afstand til, at man tydeligt kunne se andet, end at det var mennesker på kameler, og at der vel omtrent var et dusin.

"Det er disse djævla, som vi lod blive tilbage under palmerne," sagde Cochrane. "Det kan ingen andre være. En trøst er det da, at det er umuligt for dem at undslippe. De går lige ind i løvens gab."

Mrs. Belmont stirrede ufravendt i samme retning, stadig med et udtryk som mejslet i sten. Pludselig udstødte hun et vildt glædesskrig og rakte armene op i luften. "Det er dem!" skreg hun. "De er frelst. Det er dem, oberst, det er dem. Å, miss Adams, det er dem!" Hun sprang omkring oppe på klippen med vilde øjne som et ophidset barn.

Hendes venner ville ikke tro det, for de kunne intet se, men der er øjeblikke, hvor vore jordiske sanser er skarpere, end de mennesker kan forstå, der aldrig har koncentreret deres hele hjerte og sjæl på én ting. Mrs. Belmont var allerede løbet ned ad klippestien, førend de andre havde opdaget hvad det var, der havde bragt hende det glade budskab. Imellem dem, der nærmede sig, skinnede tre hvide punkter, og det kunne kun være europæernes hvide hatte. Rytterne nærmede sig hurtigt, og deres venner, som var redet dem i møde, så nu tydeligt, at det virkelig var Belmont, Fardet og Stephens, sammen med Mansour og den sårede sudanesiske. De opdagede nu også, at de andre, der ledsagede dem, var Tippy Tilly og de øvrige tidligere ægyptiske soldater. Belmont stormede frem for at møde sin hustru, men Fardet standsede for at trykke oberstens hånd.

"*Vive la France! Vivent les Anglais!*" jublede han. "*Tout va bien, n'est ce pas, oberst? Ah, canaille! Vivent la croix et les chrétiens.*" Han var ude af sig selv af begejstring.

Obersten var også så henrykt som hans angelsaksiske race tillod det. Han kunne ikke gestikulere, men han lo på den

nervøse, knirkende måde, der hos ham betegnede toppunktet af rørelse.

"Min kære ven, jeg er forbistret glad over at se Dem igen. Jeg havde allerede opgivet Dem. Jeg har aldrig været så glad over noget i mit liv. Hvorledes lykkedes det Dem dog at undslippe?"

"Det var alt sammen Deres skyld."

"Min?"

"Ja, min ven, og jeg utaknemmelige slyngel har skændtes med Dem!"

"Men hvorledes kunne jeg redde Dem?"

"De havde jo arrangeret det med Tippy Tilly og hans kammerater, at de skulle få så og så meget, hvis de bragte os levende tilbage til Ægypten. De sneg sig bort i mørket og gemte sig i oasen. Og da den øvrige karavane havde forladt os, kom de frem og skød de folk, som skulle have dræbt os. De skød også den forbandede mullah, og det gør mig ondt, for jeg er overbevist om, at det skulle være lykkedes mig at gøre ham kristen. Nu vil jeg, hvis De ikke har noget imod det, skynde mig hen og omfavne miss Adams. Belmont har jo nemlig sin kone, Stephens miss Sadie, jeg antager derfor, at miss Adams sympati er forbeholdt mig."

Der var forløbet fjorten dage; det skib, der var stillet til de frelste turisters disposition, var allerede nået langt nord for Assiout. Næste morgen ville de være i Baliani, hvorfra der gik ekspresbåd til Cairo. Det var således den sidste aften, de tilbragte sammen. Mrs. Schlesinger og hendes barn, der lykkeligt var undsluppet, var allerede kommet bragt dertil fra grænsen. Miss Adams var blevet meget syg oven på alt, hvad

hun havde måttet udstå, og det var første gang, hun havde fået lov til at komme op på dækket efter middagen. Hun sad i en stor lænestol, endnu tyndere, alvorligere og kærligere end før, mens Sadie stod ved siden af og stoppede tæpperne godt ned om hende. Mr. Stephens kom med kaffen, som han stillede på et bord af flettede rør ved siden af dem. På den modsatte side af dækket sad mr. og mrs. Belmont, tavse og lykkelige. Monsieur Fardet stod lænet op mod skibets ræling og forsøgte ivrigt at bevise, at det var utilladeligt, at den engelske regering ikke førte strengere kontrol ved den ægyptiske grænse, mens obersten stod stiv og rank ved siden af ham med en brændende cigarstump stikkende frem af skægget.

Men hvad var der dog sket med obersten? Hvem ville have genkendt ham i den nedbrudte, gamle mand fra Libyens ørken? Der var endnu enkelte grå hår i skægget, men hans hår var igen helt sort og blankt, lige så smukt som dengang han rejste op ad Nilen, og alle de andre rejsende beundrede det. Med et fuldstændig forstenet ansigt og i højeste grad umedgørlig havde han ved ankomsten til Haifa hørt på alle de beklagelser over hans udståede lidelser, der havde været så grusomme, at de havde bleget hans hår, derpå var han gået ned i sin kahyt, og en time efter havde han igen vist sig, akkurat lige så sorthåret som før han var blevet afskåret fra civilisationens hjælpemidler. Han så på alle og enhver med så strengt og afvisende et blik, at der ikke var nogen, der følte trang til at henvende noget spørgsmål til ham i anledning af dette moderne mirakel. Man lagde mærke til, at hver gang obersten nu skulle foretage blot et lille ridt på nogle få hundrede yards ind i ørkenen, begyndte han altid sine forberedelser med at stikke en lille sort flaske

med en lyserød seddel i inderlommen på sin frakke. Men de, der kendte ham bedst, sagde, at den gamle soldat havde bevaret en ung mands hjerte og ånd – så når han ønskede også at beholde en ung mands farve, var det vel ikke så urimeligt.

Der herskede en behagelig hvile og fred på dækket. Man hørte ingen anden lyd end den af vandet, der slog mod skibets side. Den vestlige himmel skinnede purpurrød efter solens nedgang og farvede hele den brede, stille flod. Utydeligt kunne de alle se de høje, slanke hejrer stå oppe på sandbankerne, og længere borte så de daddelpalmerne glide sig forbi i majestætisk procession. Igen tændtes de sølvglinsende stjerner, de samme rolige, utilnærmelige stjerner, som deres trætte øjne så ofte havde stirret op imod i de lange nætter under deres martyrium ude i ørkenen.

"Hvor vil De bo i Cairo, miss Adams?" spurgte efter længere tids forløb mrs. Belmont.

"På hotel Shepheard, antager jeg."

"Og De, mr. Stephens?"

"Å, også på Shepheard."

"Vi tager ind på Continental. Men jeg håber da, vi ses igen?"

"Jeg håber aldrig, jeg ikke skal se Dem igen, mrs. Belmont," sagde Sadie. "De må komme til Amerika, vi skal gøre det så godt for Dem."

Mrs. Belmont lo på sin behagelige, bløde måde.

"Vi har vore pligter i Irland, og vi har allerede været alt for længe borte. Min mand har sin forretning, og jeg mit hus, og jeg er bange for, at begge er godt på vej til at gå i hundene. Desuden," tilføjede hun snedigt, "var det måske tænkeligt, at hvis vi kom til Amerika, så fandt vi Dem slet ikke dér."

"Vi må se at mødes igen alle sammen," sagde Belmont, "om ikke for andet så for at tale sammen om vort eventyr. Om et par år vil det falde os lettere. Lige nu er det alt for tæt inde på livet."

"Og dog synes det allerede at ligge så langt tilbage, ligesom en drøm," sagde hans hustru. "Forsynet gør vel i så hurtigt at udslette ubehagelige erindringer af vor hukommelse. Jeg har fornemmelsen af, at det hele er sket i en tidligere tilværelse."

Fardet holdt sin hånd op; omkring håndleddet sad der endnu en bomuldsbandage.

"Legemet glemmer ikke så hurtigt som ånden. Dette ser ikke videre drømmesynsagtigt eller fjernt ud, mrs. Belmont?" sagde han.

"Hvor det er hårdt, at kun nogle af os blev reddet. Hvis Brown og Headingley endnu levede, var der intet mere, jeg ønskede i denne verden," sagde Sadie. "Hvorfor skulle de dræbes, og vi ikke?"

Mr. Stuart var humpet op på dækket, med en åben bog i hånden og en tyk stok til støtte for sit sårede ben.

"Hvorfor plukker man den modne frugt, men lader den umodne hænge?" sagde han som svar på den unge piges udbrud. "Vi kender ikke noget til disse to unge mænds åndelige tilstand, men det gør den store gartner deroppe, og han plukker frugterne, når han synes, det er tid. Jeg har et stykke, som jeg vil læse for Dem."

Der stod en skibslampe på bordet og mr. Stuart satte sig ned. Det gule lys spillede hen over hans fede kinder og bogens røde kanter. Præstens stærke, faste stemme overdøvede vandets skvulpen.

"Lad alle dem prise Gud, som han har friet ud af fjendens hænder og frelst for fare, både dem fra øst, vest, nord og syd. De gik ud i ørkenen og fandt ikke nogen stad, hvori de kunne dvæle. Og da de var sultne og tørstige, forsagede deres sjæl dem, men de anråbte Gud i deres forladthed og Han frelst dem ud af deres ulykke. Han ledte dem på rette vej, så de fandt staden, hvor de kunne dvæle. Og disse mennesker prisede derfor Gud for hans godhed, og talte om det underfulde, Han lader ske for menneskenes børn."

"Lyder det ikke, som var det skrevet for os, og dog er det skrevet for to tusinde år siden," sagde præsten og lukkede bogen. "I enhver tidsalder har menneskene været nødt til at erkende, at der var en styrende hånd, der ledte dem. For mit eget vedkommende mener jeg ikke, at det hørte op for to tusinde år siden. Da Tennyson i sin 'In Memoriam' skrev med så stor overbevisning –

'Oh, yet we trust that somehow good
Will be the final goal of ill'

gentog han blot en besked, han havde fået, ligesom Mika eller Ezekiel gav en, ganske vist mere rå og elementær, lære videre."

"Ja, mr. Stuart," sagde franskmanden, "det er nu alt sammen meget godt. De opfordrer mig til at love og prise Gud, fordi han reddede mig ud af nød og pine, men jeg ville nu gerne vide hvorfor, hvis han nu virkelig ordner alt, han så overhovedet førte mig ind i den nød og pine? Efter min mening skulle jeg egentlig snarere rette bebrejdelser mod Gud end takke ham. De ville bestemt ikke takke mig for, at jeg trak Dem op af denne flod, hvis det også havde været mig, der havde smidt Dem i den.

Det eneste, Deres Forsyn har gjort, er at det har helet såret, det selv har slået."

"Jeg indrømmer, at der synes at være en modsigelse. Ingen, som ikke vil bedrage sig selv, kan nægte det," sagde præsten langsomt. "Men se, hvordan Tennyson behandlede dette i det samme digt, det største og dybeste og mest tydeligt inspirerede i vor litteratur. Og husk også på, hvilken virkning det havde på ham.

'I falter where I firmly trod,
And falling with my weight of cares
Upon the great world's altar stairs,
Which slope through darkness up to God,
I stretch lame hands of faith and grope
And gather dust and chaff, and call
To what I feel is Lord of all,
And faintly trust the larger hope.'

Dette er det inderste mysterie – spørgsmålet om synd og lidelse, den ene store vanskelighed, som filosofen må overkomme for at kunne forklare sig Guds handlinger med menneskene. Men lad os blot tage vort eget tilfælde som eksempel. Jeg er selv fuldstændig klar over, hvilken erfaring jeg kan uddrage af vor oplevelse. Jeg siger det i al ydmyghed, men jeg har derigennem fået et fyldigere og klarere begreb om mine pligter. Jeg har lært at være mindre forsømmelig, når det gælder at sige, hvad jeg mener er sandheden, mindre doven til at gøre, hvad jeg føler er det rette."

"Og jeg da," udbrød Sadie. "Jeg har lært mere i disse dage end i hele mit foregående liv. Jeg har lært så meget og vænnet mig af med så meget. Jeg er blevet et helt andet menneske."

"Jeg har aldrig før forstået mig selv," sagde Stephens. "Jeg levede for hvad der var ganske ligegyldigt, og glemte det eneste, der var nødvendigt."

"Ja, sådan en ordentlig rystelse, den skader ikke," sagde obersten. "Alt for blød en seng og alt for god mad er hverken godt for mand eller kvinde."

"Jeg er overbevist om," sagde mrs. Belmont, "at der var ingen af os, der ikke blev bedre og blev løftet op i en højere sfære i de dage ude i ørkenen. Og når vore synder engang skal dømmes, vil meget tilgives os for disse dages mangel på egenkærlighed."

Alle sad da nu en tid i tankefuld tavshed, mens himlens røde farve gik over i karmin og de grå skygger sænkede sig mere og mere, mens en flok fugle fløj i V-formet flok hen over den store, langsomtflydende Nils grå vande. En kold vind hævede sig fra øst, og flere af selskabet forlod dækket.

Stephens lænede sig henimod Sadie.

"Husker De, hvad De lovede dengang vi var ude i ørkenen?" hviskede han.

"Hvad var det?"

"De sagde, at hvis De blev frelst, ville De forsøge i fremtiden at gøre andre lykkelige."

"Så må jeg vel også gøre det."

"De har allerede gjort det," sagde han og deres hænder fandt hinanden i ly af bordets skygge.

Om "Korosko-tragedien"

Forfatter: Arthur Conan Doyle (1859-1930).

Org.udgave: *The Tragedy of the Korosko*. Føljeton i *The Strand Magazine* maj-oktober 1897, bogudgave Smith, Elder & Co., London 1898.

Denne udgave baseret på: A. Conan Doyle: *Passagerene om Bord paa Korosko*, Vort Lands Forlag, København 1899. Oversætteren er ikke oplyst i bogforlægget. Teksten er revideret og til dels nyoversat efter originalteksten af Kim N. Jensen.

Forside: Efter illustration af Sidney Paget (1860-1908): *The party streamed into sight again*.

ISBN 978-87-7628-097-0

2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-383-5 (Ølstykke 2014).

© 2024 eBibliotek 1800

www.ebib1800.dk

